

Štatistický bulletin

1. štvrťrok 2023

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska 2023

Kontakt

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
info@nbs.sk

Elektronická verzia

<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje>

Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

Úvodné slovo	5
1 Štruktúra finančného trhu v SR	6
1.1 Prehľad subjektov	6
1.2 Pracovníci v bankovom sektore	8
1.3 Štruktúra základného imania bánk	8
2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií	10
2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva	10
2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva	12
2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	13
2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	14
2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií	17
2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií	21
2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia ku koncu marca 2023	21
2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou	25
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam	27
2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti	28
2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	29
2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru	29
2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvej klasifikácie	30
2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam	31
2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam	34
2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov	37
2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)	37
2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)	42
2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)	46
2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)	47
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností	49
2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností	49
2.9.2 Vklady prijaté od domácností	50
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov	52
2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)	52
2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)	52

2.10.3	Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)	53
2.10.4	Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)	54
3	Kolektívne investovanie – Podielové fondy	56
3.1	Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania	56
3.2	Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov	58
3.2.1	Dlhopisové fondy	58
3.2.2	Akciové fondy	60
3.2.3	Zmiešané fondy	62
3.2.4	Realitné fondy	65
3.2.5	Ostatné fondy	67
4	Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania	70
5	Cenné papiere	74
5.1	Dlhové cenné papiere	74
5.2	Kótované akcie	81
6	Vybrané makroekonomické ukazovatele	84
6.1	Dlhodobá úroková miera	84
6.2	Základné úrokové sadzby	85
7	Metodické poznámky	86
7.1	Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií	86
7.2	Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií	88
7.3	Štatistika podielových fondov	90
7.4	Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov	92
7.5	Štatistika cenných papierov	94
7.5.1	Štatistika vydaných cenných papierov	94
7.5.2	Dlhové cenné papiere	95
7.5.3	Kótované akcie	97
7.6	Dlhodobá úroková miera	97
	Skratky	100
	Slovník	101
	Sektorová klasifikácia	103
	Zoznam doplňujúcich liniek	104
	Zoznam grafov	106
	Zoznam tabuliek	110

Úvodné slovo

Štatistický bulletin – Menová a finančná štatistika je štvrťročnou publikáciou odboru štatistiky Národnej banky Slovenska.

Aktuálne číslo spracováva dostupné štatistické údaje za marec 2023. Publikácia je zostavovaná za oblasť štatistiky, ktorej údaje sú podkladom pre štatistiky eurozóny Európskej centrálnej banky, Medzinárodného menového fondu, Eurostatu, menových analýz na národnej úrovni, či finančnej stability. V záverečnej kapitole sú sumarizované metodické poznámky za jednotlivé analyzované štatistiky.

Zámerom je zlepšenie prezentovateľnosti údajov, ktoré sú dostupné prostredníctvom internetovej stránky Národnej banky Slovenska na mesačnej a štvrťročnej báze a poskytnutie ucelenejšieho pohľadu na údaje z oblasti menovej a finančnej štatistiky. Štatistický bulletin formou tabuliek, grafov a komentárov poskytuje dostupné agregované údaje, ktoré sú zostavené v súlade s jednotnou metodikou ECB, ako aj podrobné údaje v národnom detaile.

Poskytované informácie obsahujú spracované údaje, ktoré sú predkladané tuzemskými finančnými inštitúciami, konkrétne bankami a pobočkami zahraničných bánk, subjektmi kolektívneho investovania, obchodníkmi s cennými papiermi, lízingovými spoločnosťami, faktoringovými spoločnosťami a spoločnosťami splátkového financovania.

Publikácia je dostupná v elektronickej verzii prostredníctvom našej internetovej stránky (www.nbs.sk) a zverejňovaná je vo formáte PDF.

Dúfame, že aj za pomoci Vás, ako čitateľov a užívateľov takto spracovaných údajov, sa nám podarí zostavovať publikáciu, ktorá Vám uľahčí a urýchli pohľad na existujúce údaje. Vaše pripomienky a námety na jej skvalitňovanie sú preto vítané na martin.motyka@nbs.sk.

Redakčný tím
Menovej a finančnej štatistiky

1 Štruktúra finančného trhu v SR

1.1 Prehľad subjektov

V bankovom sektore pôsobilo ku koncu marca 2023 celkovo 26 peňažných finančných inštitúcií (S.121+S.122+S.123). Okrem centrálnej banky evidujeme 25 korporácií prijímajúcich vklady (S.122), z čoho je 8 bánk, 14 pobočiek zahraničných bánk a zvyšné 3 sú sporiteľne.

V medzikvartálnom porovnaní v sektore Investičné fondy (S.124) pribudol jeden akciový fond a jeden dlhopisový fond. Zanikol jeden realitný fond. Počet zmiešaných a ostatných fondov sa nezmenil. Fondy peňažného trhu od roku 2018 na Slovensku nevidujeme. Počet aktívnych subjektov v sektore Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125) medzikvartálne vzrástol o tri subjekty.

V sektoroch Pomocné finančné inštitúcie (S.126) a Poistovne a penzijné fondy (S.128+S.129) v sledovanom období došlo k vzniku jedného subjektu spomedzi obchodníkov s cennými papiermi.

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR

	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122 + S.123)	27	27	26	26	26
Centrálna banka (S.121)	1	1	1	1	1
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	26	26	25	25	25
<i>Banky</i>	8	8	8	8	8
<i>Pobočky zahraničných bánk</i>	15	15	14	14	14
<i>Sporiteľné a úverové družstvá, organizačné zložky zahraničnej osoby</i>	0	0	0	0	0
<i>Stavebné sporiteľne</i>	3	3	3	3	3
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	99	99	100	98	99
<i>Akciové fondy</i>	13	13	13	11	12
<i>Dlhopisové fondy</i>	19	18	18	18	19
<i>Zmiešané fondy</i>	47	47	48	47	47
<i>Realitné fondy</i>	14	14	14	14	13
<i>Ostatné fondy</i>	6	7	7	8	8
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	170	169	167	163	166
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	43	43	43	42	43
<i>Správčovské spoločnosti</i>	12	12	12	12	12
<i>Dôchodcovské správčovské spoločnosti</i>	5	5	5	5	5
<i>Doplňkové dôchodkové spoločnosti</i>	4	4	4	4	4
<i>Obchodníci s cennými papiermi¹⁾</i>	22	22	22	21	22
Poisťovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	46	46	46	47	47
<i>Poisťovne</i>	10	10	10	10	10
<i>Penzijné fondy</i>	36	36	36	37	37

Zdroj: NBS

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správčovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správčovskej spoločnosti.

Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR (mil. EUR)

	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122)	201 652	194 418	181 661	177 604	179 090
Centrálna banka (S.121)	93 014	83 289	67 770	63 448	62 662
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	108 638	111 129	113 891	114 156	116 428
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	9 475	9 189	8 994	9 119	9 258
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	5 649	5 720	5 960	6 230	6 156
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	477	431	463	470	464
Poisťovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	21 595	20 443	20 570	21 081	21 372
Poisťovne (bez SKP) ¹⁾	6 338	5 971	5 897	6 054	5 689
Penzijné fondy	15 257	14 472	14 673	15 027	15 683

Zdroj: NBS

1) Slovenská kancelária poisťovateľov, zriadená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2 Pracovníci v bankovom sektore

V sledovanom štvrťroku evidujeme v bankovom sektore SR spolu 18 342 pracovníkov. V porovnaní s predošlým kvartálom celkový počet klesol o 100 pracovníkov.

Počet pracovníkov centrálnej banky v aktuálnom štvrťroku stúpol o 6 zamestnancov na celkový počet 1 076. V medziročnom porovnaní je však počet pracovníkov centrálnej banky nižší o 7 zamestnancov. Celkový stav pracovníkov v bankách oproti predchádzajúcemu kvartálu klesol o 97 zamestnancov na 15 645, v pobočkách zahraničných bánk sa počet zamestnancov nezmenil. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka je počet pracovníkov v bankách nižší o 408, v pobočkách zahraničných bánk narástol o 21 zamestnancov.

Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR									
	2021				2022				2023
	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.	31. 3.
Bankový sektor spolu	19 525	19 251	19 049	18 825	18 736	18 615	18 408	18 442	18 342
Centrálna banka	1 125	1 120	1 128	1 108	1 083	1 082	1 064	1 070	1 076
Banky a pobočky zahraničných bánk spolu	18 400	18 131	17 921	17 717	17 653	17 533	17 344	17 372	17 266
z toho: Banky	16 721	16 482	16 272	16 090	16 053	15 945	15 757	15 751	15 645
z toho: Pobočky zahraničných bánk	1 679	1 649	1 649	1 627	1 600	1 588	1 587	1 621	1 621

Zdroj: NBS

1.3 Štruktúra základného imania bánk

Podiel tuzemského základného imania na celkovom upísanom základnom imaní bánk v sledovanom období medziročne vrástol, z hodnoty 5,85 % na 7,81 % k 31.03.2023.

Ku koncu sledovaného štvrťroka je z 25 tuzemských úverových inštitúcií u šiestich subjektov súčasťou štruktúry upísaného základného imania aj tuzemské základné imanie, pričom dve banky (ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. a Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.) pôsobia so 100 % podielom tuzemského kapitálu.

Podiel zahraničného základného imania na celkovom upísanom základnom imaní tuzemských bánk naopak k 31.03.2023 medziročne klesol z 94,15 % na úroveň 92,19 %.

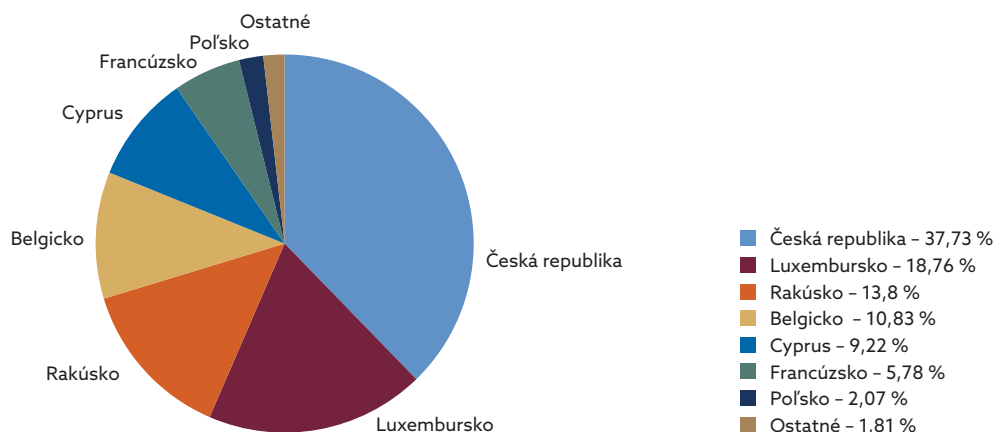
Súčasne s poklesom tohto percentuálneho podielu na celkovom základnom imaní úverových inštitúcií medziročne klesol aj jeho objem v absolútnom vyjadrení o 986,84 mil. €, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje 1,95 %.

Zahraničný kapitál z ČR poklesol v percentuálnom vyjadrení najviac – o 17,84 %, v absolútnej hodnote to predstavuje pokles o 1 034,08 mil. €. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka narástol podiel kapitálu Francúzska o 22,52 mil. € (nárast o 2,14 %) na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk. Kapitál z Rakúska medziročne vzrástol o 10,05 mil. € (3,94 %) a kapitál z Luxemburska vzrástol až o 80,01 mil. € (7,15 %).

Skupina tzv. ostatných krajín predstavuje všetky krajiny, ktoré majú podiel na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk menší ako 1 %. V sledovanom období vykazujú ostatné krajiny objem 49,24 mil. €, čo dosahuje 1,81 % na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk.

Graf 1

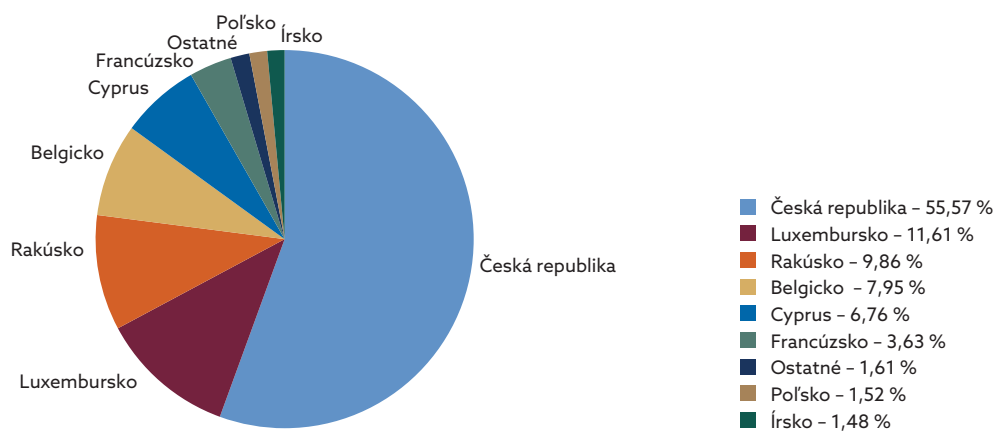
Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2023

Zdroj: NBS

Graf 2

Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2022

Zdroj: NBS

2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií

2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva

Celkové aktíva bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR (bez NBS, ďalej len „úverových inštitúcií“) ku koncu marca 2023 predstavovali 116,4 mld. €. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 7,17 % (o 7,8 mld. €) predovšetkým vplyvom vyššieho stavu na položkách úverové pohľadávky a ostatné aktíva (vrátane fixných aktív).

Najväčší podiel na celkových aktívach, 84,35 %, pripadal na úverové pohľadávky. Medziročne ich stav vzrástol o 7,49 % (o 6,8 mld. €). K tomuto pohybu najvýznamnejšie prispeli pohľadávky s lehotou splatnosti od 1 roka do 5 rokov, ktoré vzrástli o 22,26 % (1,4 mld. €). Úverové pohľadávky s lehotou splatnosti nad 5 rokov vzrástli o 8,95 % (5,3 mld. €) a pohľadávky do 1 roka ku koncu marca 2023 vzrástli o 0,37 % (0,1 mld. €).

Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy ku koncu marca 2023 predstavoval 11,12 % aktív. Objem uvedených cenných papierov v portfóliu úverových inštitúcií medziročne vzrástol o 3,27 % (o 0,4 mld. €). Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy s lehotou splatnosti od 1 roka do 2 rokov oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 100 % na 0,07 mld. €. Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy s lehotou splatnosti nad 2 roky narástli o 4,26 % (o 0,5 mld. €).

Podiel akcií a iných majetkových účastí ku koncu marca 2023 tvoril 0,66 % aktív. Medziročne sa stav akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií zvýšil o 8,7 % na 0,8 mld. €.

Podiel ostatných aktív (vrátane fixných aktív) na celkových aktívach ku koncu marca 2023 predstavoval 2,9 % a medziročne je bez výrazných zmien. Objem ostatných aktív (vrátane fixných aktív) medziročne vzrástol o 0,5 mld. €, čo predstavovalo v percentuálnom vyjadrení medziročný nárast o 18,8 %.

Peňažné prostriedky v pokladniciach úverových inštitúcií predstavujú ku koncu marca 2023 0,93 % z aktív. Stav uvedenej položky ku koncu marca bol 1,0 mld. €, čo predstavuje medziročný pokles o 5,7 %.

Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR (stav v tis. EUR)

	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
AKTÍVA CELKOM	108 637 987	111 128 837	113 891 488	114 050 383	116 428 608
Pokladnica	1 145 278	1 065 221	885 902	1 117 997	1 080 402
Úverové pohľadávky	91 365 548	93 904 940	96 713 604	95 775 845	98 207 945
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	12 536 316	12 324 877	12 286 054	13 203 114	12 946 615
Akcie a iné majetkové účasti (vrátane podielových listov FPT)	712 430	672 923	592 263	766 003	774 194
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	2 878 415	3 160 876	3 413 665	3 187 424	3 419 453

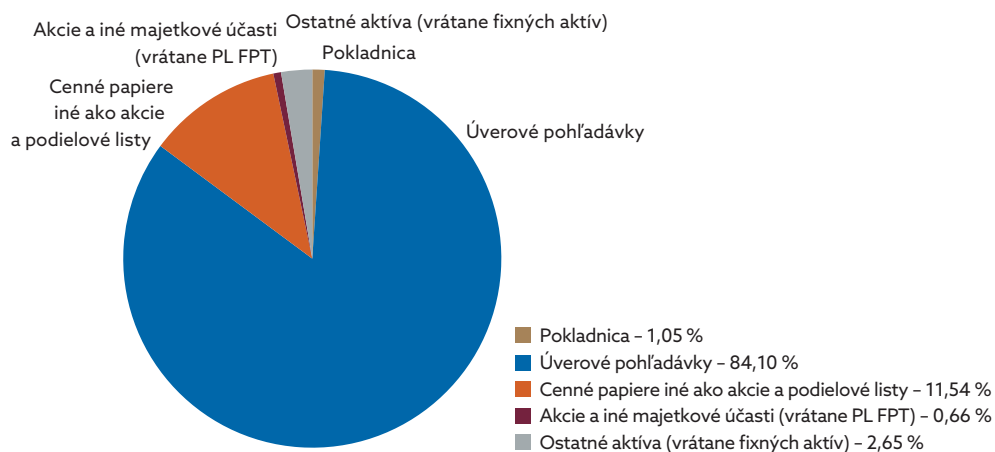
Zdroj: NBS

1) Úverové pohľadávky vrátane vkladov úverových inštitúcií uložených u iných subjektov a neobchodovateľných cenných papierov

2) Aktíva celkom – znížené o oprávky a neznižené o opravné položky

Graf 3

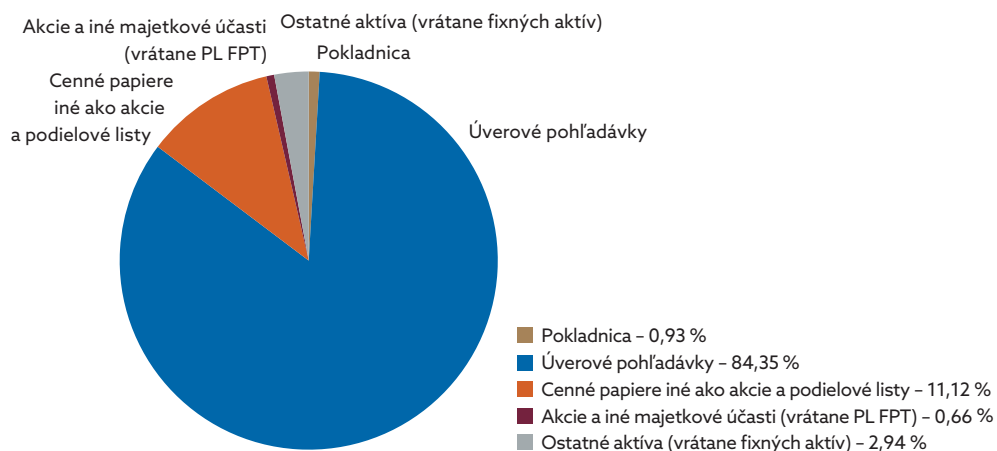
Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2022

Zdroj: NBS

Graf 4

Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2023

Zdroj: NBS

2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva

Medziročný nárast pasív o 7,2 % (o 7,8 mld. €) bol najviac ovplyvnený objemom emitovaných dlhových cenných papierov a ostatnými pasívami.

Najväčší podiel na celkových pasívach pripadal na vklady a prijaté úvery (76,5 %). Oproti koncu marca 2022 klesol približne o 1,1 p. b.. Medziročný nárast ich stavu o 5,7 % (o 4,8 mld. €) bol spôsobený predovšetkým zvýšením prijatých vkladov a úverov s lehotou splatnosti do 1 roka o 13,05 % (o 8,6 mld. €) a zároveň znížením prijatých vkladov a úverov s lehotou splatnosti nad 1 rok o 20,8 % (o 3,8 mld. €).

Podiel kapitálu a opravných položiek na pasívach úverových inštitúcií ku koncu marca 2023 predstavoval 10,5 % aktív. Objem kapitálu a opravných položiek vzrástol ku koncu marca 2023 pri porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka o 2,8 % (o 0,3 mld. €).

Podiel emitovaných dlhových cenných papierov na pasívach úverových inštitúcií proti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka stúpol a predstavoval 9,0 % pasív. Objem emitovaných dlhových cenných papierov ku koncu marca 2023 predstavoval na bilancii bánk 10,5 mld. € a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka vzrástol o 24,6 % (o 2,1 mld. €).

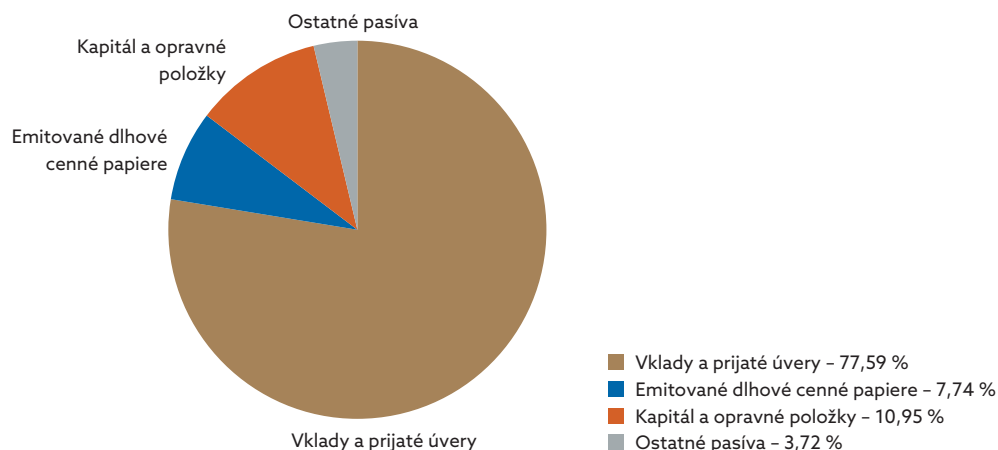
Podiel ostatných pasív na celkových pasívach úverových inštitúcií predstavoval 4,0 %. Hodnota ostatných pasív ku koncu marca 2023 medziročne vzrástla o 15,5 % (o 0,6 mld. €).

Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií (stav v tis. EUR)

	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
P A S Í V A CELKOM	108 637 987	111 128 837	113 891 488	114 050 383	116 428 608
Vklady a prijaté úvery	84 286 786	87 161 591	88 582 177	88 260 661	89 057 081
Emitované dlhové cenné papiere	8 405 479	8 802 080	8 524 621	9 504 766	10 470 262
Kapitál a opravné položky	11 900 000	11 874 597	12 082 974	12 225 689	12 229 780
Ostatné pasíva	4 045 722	3 290 569	4 701 716	4 059 267	4 671 485

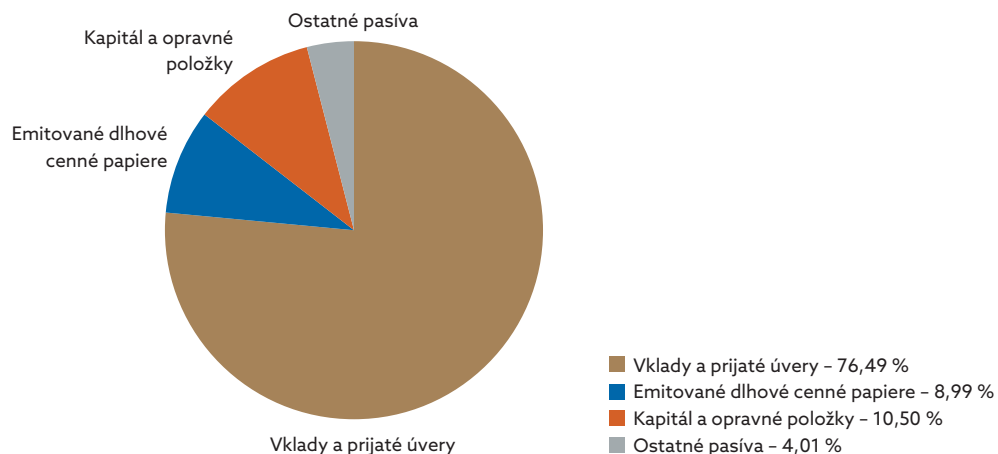
Zdroj: NBS

Graf 5
Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2022

Zdroj: NBS

Graf 6
Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2023

Zdroj: NBS

2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z celkových úverových pohľadávok úverových inštitúcií v SR (98,2 mld. €) najvýraznejší podiel predstavovali pohľadávky voči tuzemským subjektom (91,2 %). Ich stav ku koncu marca 2023 predstavoval 89,6 mld. €. Podiel pohľadávok voči ostatným členským štátom eurozóny tvoril 3,0 % (2,9 mld. €) a voči zvyšku sveta 5,8 % (5,7 mld. €).

Úverové inštitúcie mali k marcu 2023 vo svojom portfóliu nakúpené cenné papiere iné ako akcie a podielové listy v hodnote 12,9 mld. €. Výrazný podiel (82,4 %) tvorili cenné papiere tuzemských emitentov (10,7 mld. €).

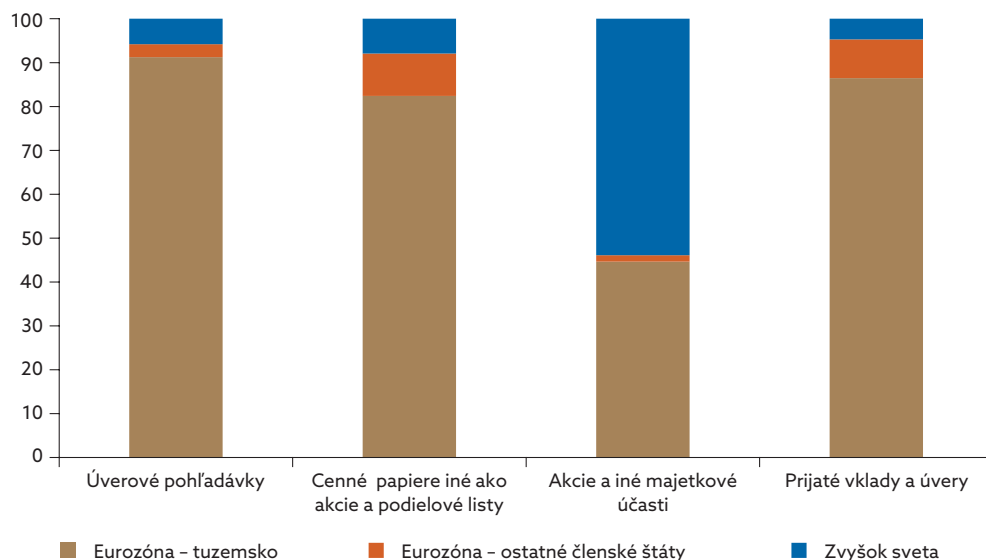
Podiel cenných papierov vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 9,7 % (1,3 mld. €) a zo zvyšku sveta 7,9 % (1,0 mld. €).

Z celkového objemu akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií (0,8 mld. €), najväčší podiel pripadal na akcie a majetkové účasti zvyšku sveta (53,9 %, resp. 0,4 mld. €). Akcie a majetkové účasti emitované tuzemskými emitentmi tvorili 44,7 % (0,3 mld. €) a ostatnými členskými štátmi eurozóny 1,4 % (0,01 mld. €).

Prijaté vklady a úvery ku koncu marca 2023 predstavovali hodnotu 89,1 mld. €. Z toho 86,5 % pripadalo na prijaté vklady a úvery od tuzemských subjektov (77,0 mld. €). Podiel veriteľov úverových inštitúcií v SR z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 8,8 % (7,9 mld. €) a zo zvyšku sveta 4,7 % (4,2 mld. €).

Graf 7

Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 31.03.2023 (%)

Zdroj: NBS

2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z tuzemských úverových pohľadávok (89,6 mld. €) k marcu 2023 najviac (83,7 %) tvorili pohľadávky voči ostatným sektorom, t.j. sektorom iným ako peňažné finančné inštitúcie a verejná správa. Podiel pohľadávok voči tuzemským peňažným finančným inštitúciám tvoril 14,6 % (13,1 mld. €) a voči tuzemskej verejnej správe 1,7 % (1,6 mld. €).

Ku koncu marca 2023 mali úverové inštitúcie vo svojom portfóliu cenné papiere iné ako akcie a podielové listy v objeme 10,7 mld. €. Z toho najväčší podiel (88,4 %, t.j. 9,4 mld. €) tvorili dlhové cenné papiere emitované sekto-

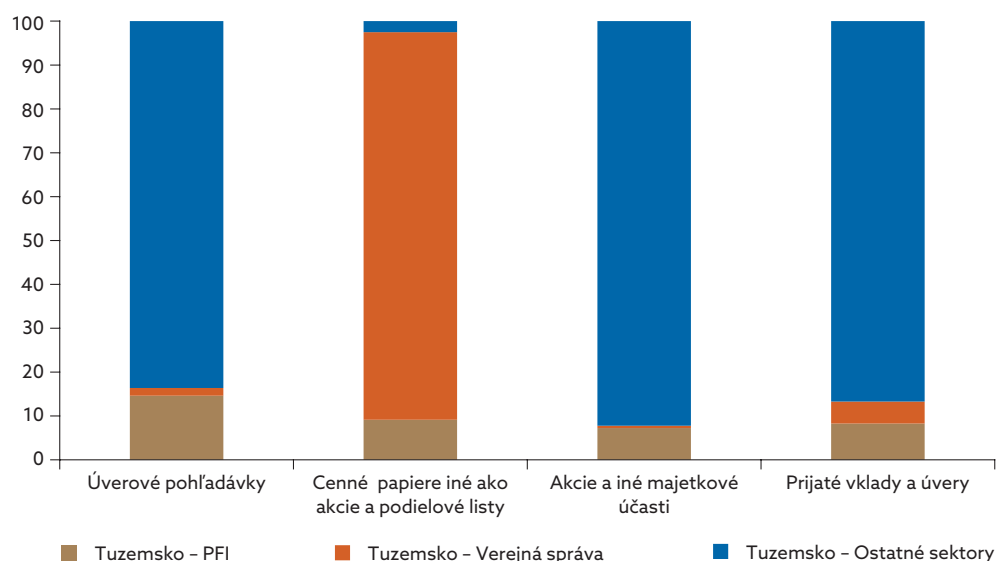
rom verejnej správy. Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy emitovaných tuzemskými PFI predstavoval 9,1 % (1,0 mld. €.) a emitovaných ostatnými tuzemskými sektormi 2,5 % (0,3 mld. €).

Hodnota tuzemských akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov/akcií vydaných investičnými fondmi) v portfóliu úverových inštitúcií predstavovala cca 0,3 mld. €. Z toho na ostatné sektory pripadalo 92,2 % (0,3 mld. €). Podiel majetkových cenných papierov emitovaných tuzemskými PFI vo vlastníctve úverových inštitúcií v SR tvoril 7,2 % (0,02 mld. €), zvyšných 0,5 % pripadalo na sektor verejnej správy.

Objem prijatých vkladov a úverov od tuzemských subjektov ku koncu sledovaného obdobia dosiahol 77,0 mld. €. Najvyšší podiel, 86,7 % (66,8 mld. €), tvorili vklady ostatných sektorov. Závazky z vkladov a prijatých úverov od tuzemskej verejnej správy predstavovali 5,0 % (3,9 mld. €). Tuzemské PFI sa na celkovom objeme prijatých tuzemských vkladov a úverov podieľali 8,3 % (6,4 mld. €).

Graf 8

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 31.03.2023 (%)

Zdroj: NBS

Poznámka: Sektor protistrany (od 31.12.2014 podľa ESA 2010):

1) Peňažné finančné inštitúcie - PFI (S.121 + S.122 + S.123)

2) Verejná správa (S.13)

3) Ostatné sektory = Investičné fondy iné ako fondy peňažného trhu (S.124) + Ostatné finančné korporácie (S.125+S.126+S.127) + Poistovacie korporácie (S.128) + Penzijné fondy (S.129) + Nefinančné spoločnosti (S.11) + Domácnosti a Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 a S.15).

Úverové pohľadávky poskytnuté úverovými inštitúciami v SR klientom z ostatných členských štátov eurozóny ku koncu marca 2023 predstavovali 2,9 mld. €. Pohľadávky voči ostatným sektorom predstavovali 57,7 %

(1,7 mld. €), kým sektor peňažných finančných inštitúcií sa na pohľadávkach voči ostatným členským štátom eurozóny podieľal 42,3 % (1,2 mld. €).

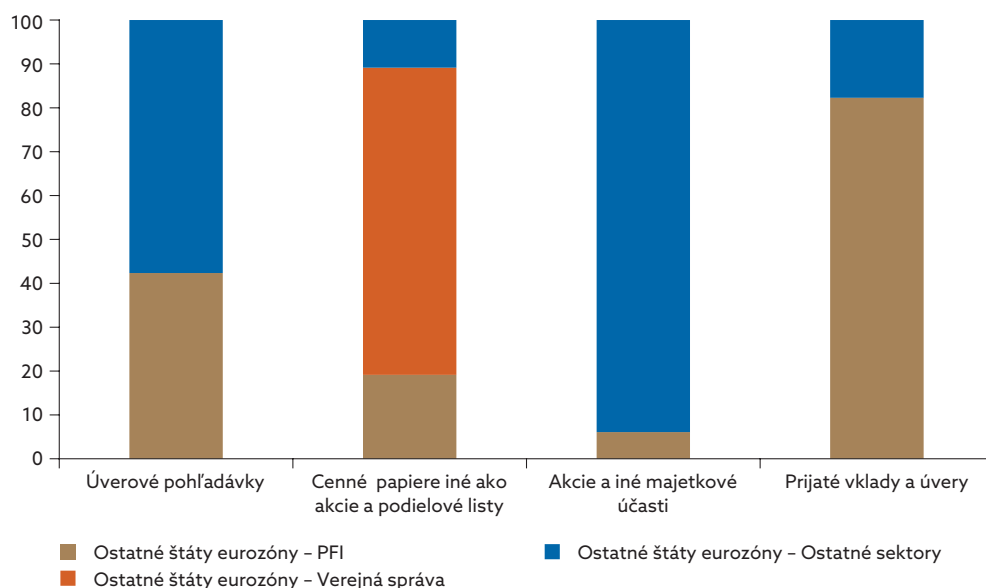
Hodnota cenných papierov iných ako akcie a podielové listy, vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny vo vlastnom portfóliu bánk ku koncu marca 2023 predstavovala 1,3 mld. €. Z toho 70,0 % pripadalo na cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (0,9 mld. €), 19,1 % (0,2 mld. €) na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami a 10,9 % (0,1 mld. €) na cenné papiere emitované ostatnými sektormi.

Hodnota akcií a iných majetkových účastí (vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny) v majetku úverových inštitúcií v SR bola 0,01 mld. €. Z toho majetkové cenné papiere emitované ostatnými sektormi tvorili 93,9 % a peňažnými finančnými inštitúciami 6,1 %.

Vklady a úvery prijaté od rezidentov ostatných členských štátov eurozóny predstavovali 7,9 mld. €. Najvyšší podiel (82,3 %) pripadal na vklady a úvery prijaté od peňažných finančných inštitúcií (6,5 mld. €). Vklady ostatných sektorov tvorilo 17,7 % (1,4 mld. €) všetkých vkladov.

Graf 9

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 31.03. 2023 (%)

Zdroj: NBS

Úverové pohľadávky voči zvyšku sveta ku koncu marca 2023 predstavovali 5,7 mld. €. Najvyšší podiel (60,1 %) tvorili pohľadávky voči peňažným finančným inštitúciám (3,4 mld. €). Na ostatné sektory pripadalo 39,2 % (2,2 mld. €).

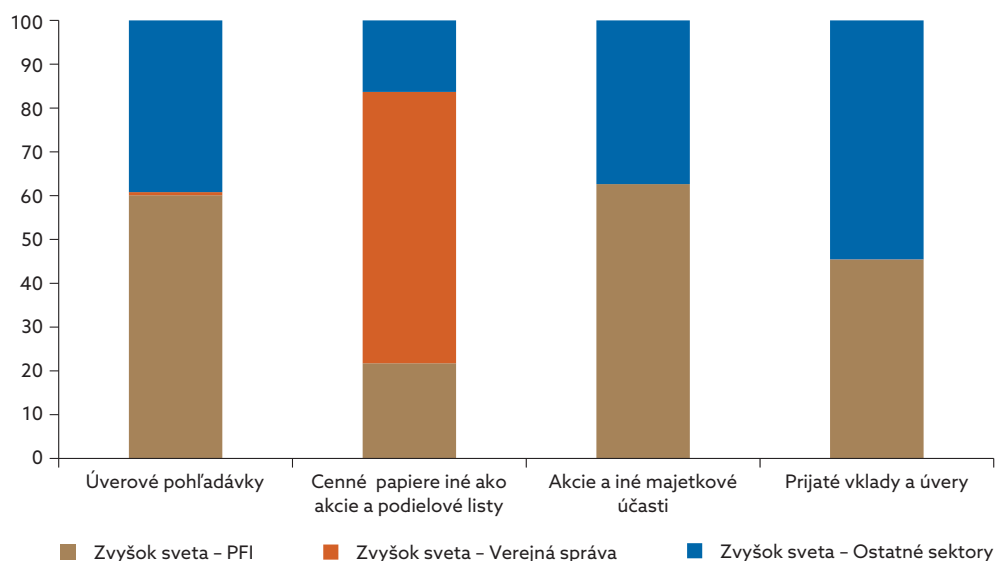
Úverové inštitúcie v SR mali vo svojom portfóliu cenné papiere iné ako akcie a podielové listy vydané rezidentmi zvyšku sveta v objeme 1,0 mld. €. Z nich 61,9 % tvorili cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (0,6 mld. €). Na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami pripadalo 21,8 % (0,2 mld. €) a ostatnými sektormi 16,3 % (0,2 mld. €).

Hodnota akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií v SR emitovaných rezidentmi zvyšku sveta predstavovala 0,4 mld. €. Tvorili ju majetkové cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami v podiele 62,6 % (0,3 mld. €) a ostatnými sektormi v podiele 37,4 % (0,1 mld. €).

Vklady a úvery prijaté od rezidentov zvyšku sveta dosiahli ku koncu marca 2023 objem 4,2 mld. €. Na ostatné sektory pripadalo 54,6 % (2,3 mld. €), na peňažné finančné inštitúcie 45,4 % (1,9 mld. €). Podiel vkladov a úverov prijatých od verejnej správy bol zanedbateľný.

Graf 10

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 31.03.2023 (%)

Zdroj: NBS

2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií

Celkové aktíva úverových inštitúcií medziročne vzrástli ku koncu každého štvrťroka počas posledných dvoch rokov. Najvýraznejší medziročný nárast v sledovanom období dosiahli ku koncu 1. štvrťroka 2021, kedy sa ich stav medziročne zvýšil o 15,2 % (o 13,1 mld. €). Ku koncu marca 2023 stav celkových aktív medziročne vzrástol o 7,2 % (o 7,8 mld. €), čo v porovnaní s koncom marca 2022 predstavovalo pokles o 2,2 p. b..

Úverové pohľadávky sa medziročne najviac zmenili v prvom štvrťroku 2021, keď ich stav medziročne vzrástol o 19 %. Ku koncu marca 2023 vykázali medziročný nárast o 7,5 % (o 6,8 mld. €), čo v porovnaní s marcom 2022 predstavovalo pokles o 2,5 p. b.. V sledovanom období zaznamenali najväčší pohyb úverové pohľadávky do 1 roka, v prvom štvrťroku 2021 medziročne vzrástli o 75,5 % (10,2 mld. €). Ku koncu marca 2023 úverové pohľadávky do 1 roka vzrástli o 0,37 % (0,01 mld. €). Úverové pohľadávky od 1 roka do 5 rokov v sledovanom období vykázali najvyšší rast v prvom štvrťroku 2023, keď vzrástli o 22,3 % (1,4 mld. €). Úverové pohľadávky nad 5 rokov zaznamenali ku koncu marca 2023 nárast vo výške 9,0 % (5,3 mld. €).

Pri držbe cenných papierov iných ako akcie a podielové listy v portfóliu úverových inštitúcií nastal v posledných štvrťrokoch veľmi nestály vývoj. V sledovanom období cenné papiere iné ako akcie a podielové listy vykázali najvyšší medziročný nárast (11,9 %) v prvom štvrťroku 2022. Medziročne je rast ku koncu marca 2023 3,3 % (0,4 mld. €).

Stav akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov investičných fondov) bol ku koncu jednotlivých štvrťrokov hodnoteného obdobia pomerne nízky. Najvyššiu hodnotu (0,8 mld. €) dosiahol v prvom štvrťroku 2021. Ku koncu marca 2023 zaznamenali akcie a iné majetkové účasti medziročnú zmenu o 8,7 % (0,06 mld. €). Najvýraznejšiu medziročnú zmenu vykázal v treťom štvrťroku 2022, kedy klesol o 21,6 %.

Ku koncu marca 2023 ostatné aktíva (vrátane fixných aktív) dosiahli hodnotu 3,4 mld. €, čo predstavuje medziročný nárast o 18,8 % (0,5 mld. €). V sledovanom období najväčšiu medziročnú zmenu dosiahli v druhom štvrťroku 2021, kedy ich stav vzrástol o 21 % (o 0,6 mld. €).

Stav hotovosti v pokladniciach úverových inštitúcií sa v percentuálnom vyjadrení medziročne najvýraznejšie zmenil v prvom štvrťroku 2022, keď medziročne vzrástol o 40,40 %. Ku koncu marca 2023 bol zaznamenaný pokles o 5,7 % (o 0,06 mld. €).

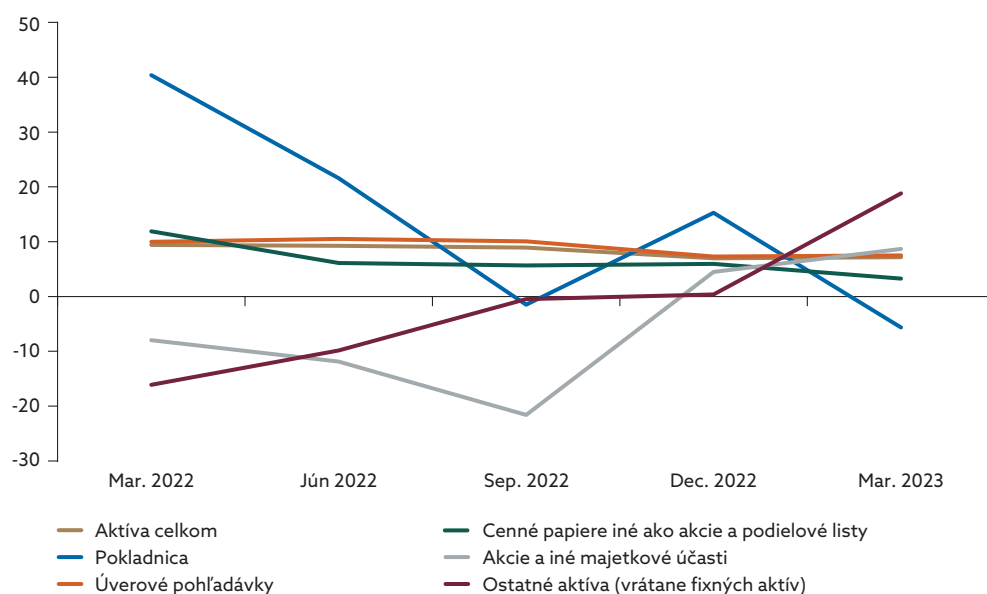
Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív (%)

Položka	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
A K T Í V A CELKOM	9,41	9,24	8,90	6,98	7,17
Pokladnica	40,40	21,58	-1,48	15,25	-5,66
Úverové pohľadávky	9,99	10,51	10,07	7,29	7,49
Úver. pohľadávky do 1R	8,37	9,17	6,89	1,08	0,37
Úver. pohľadávky nad 1R do 5R	10,40	8,96	16,15	11,08	22,26
Úver. pohľadávky nad 5R	10,66	11,28	10,84	9,60	8,95
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	11,88	6,10	5,65	5,93	3,27
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy do 1R	-54,01	-11,35	-9,40	-57,96	-100,00
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 1R do 2R	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 2R	14,39	6,43	5,93	7,04	4,26
Akcie a iné majetkové účasti	-7,98	-11,87	-21,63	4,48	8,67
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	-16,12	-9,85	-0,49	0,36	18,80

Zdroj: NBS

Graf 11

Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

Celkové pasíva úverových inštitúcií v priebehu posledných štvrtrokov medziročne rástli, aktuálne na konci marca 2023 o 7,2 %. V porovnaní s rovnakým obdobím 2022 ich tempo rastu spomalilo o 2,2 p. b..

Stav prijatých vkladov a úverov sa medziročne zvýšil o 5,7 % (o 4,8 mld. €). V členení podľa splatnosti medziročne prijaté vklady a úvery nad 1 rok

poklesli o 20,8 % (o 3,8 mld. €). Prijaté vklady a úvery do 1 roka zaznamenali medziročný nárast o 13,1 % (o 8,6 mld. €).

Stav emitovaných dlhových cenných papierov v sledovanom období medziročne vzrástol o 24,6 %, predovšetkým vplyvom nárastu objemu cenných papierov so splatnosťou od 1 roka do 2 rokov. Emitované dlhové cenné papiere so splatnosťou nad 2 roky ku koncu marca 2023 vykázali nárast o 23,9 % (2,0 mld. €).

Kapitál a opravné položky spolu vykázali ku koncu marca 2023 medziročný rast o 2,8 % (o 0,3 mld. €). V sledovanom období dosiahol kapitál a opravné položky najvyššiu medziročnú zmenu v prvom štvrtroku 2021, keď zaznamenal nárast o 6,0 % (0,6 mld. €).

Ku koncu marca 2023 objem ostatných pasív medziročne vzrástol o 15,5 % (0,6 mld. €). Najvyšší pohyb v sledovanom období ostatné pasíva zaznamenali v štvrtom štvrtroku 2022, kedy medziročná zmena predstavovala 90,1 % (1,9 mld. €).

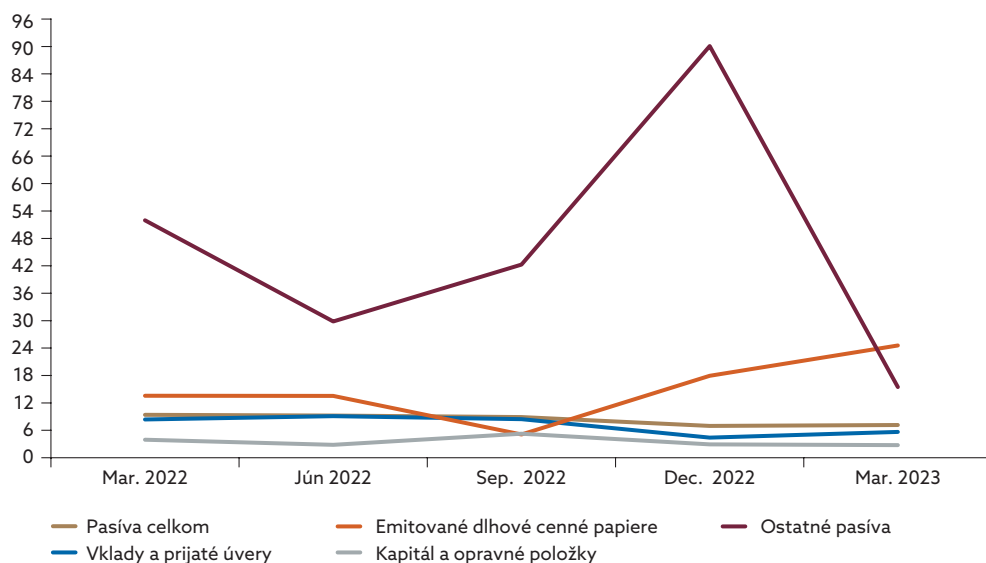
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
PASÍVA CELKOM	9,41	9,24	8,90	6,98	7,17
Vklady a prijaté úvery	8,36	9,09	8,44	4,40	5,66
Vklady a prijaté úvery do 1R	5,38	8,21	9,70	11,29	13,05
Vklady a prijaté úvery nad 1R	20,61	12,44	3,98	-20,18	-20,80
Emitované dlhové cenné papiere	13,57	13,52	5,10	17,93	24,56
Emitované dlhové cenné papiere do 1R	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Emitované dlhové cenné papiere nad 1R do 2R	0,00	0,00	-41,77	-16,82	1 741,19
Emitované dlhové cenné papiere nad 2R	13,53	13,48	5,13	17,94	23,93
Kapitál a opravné položky	3,95	2,84	5,27	2,92	2,77
Ostatné pasíva	51,97	29,84	42,26	90,10	15,47

Zdroj: NBS

Graf 12

Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií

2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia ku koncu marca 2023

Podľa dostupných údajov dosiahol kumulovaný zisk v bankovom sektore v marci 2023 hodnotu 229,1 mil. € a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka sa zvýšil o 66,0 %.

Ku koncu marca 2023 medziročne čistý úrokový výnos vzrástol o 27,6 %, čo predstavuje najväčšiu zmenu v sledovanom období od prvého štvrťroku 2019. Najväčší vplyv na pohyb čistého úrokového výnosu mali výnosy z ostatných úrokov, ktoré vzrástli o 78,4 % (303,1 mil. €).

Z metodického hľadiska došlo ku koncu roka 2020 k zmene vykazovania v položke ostatné prevádzkové náklady, ktoré už nezahŕňajú položky ako náklady na osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií, príspevky do fondu ochrany vkladov, príspevky do rezolučného fondu a taktiež poplatky za dohľad. Všetky uvedené položky sa od posledného štvrťroka 2020 vykazujú ako súčasť všeobecných prevádzkových nákladov. Z tohto dôvodu údaje pre čistý neúrokový výnos a všeobecné prevádzkové náklady od posledného štvrťroka 2020 nie sú úplne porovnateľné s predchádzajúcimi obdobiami bez náležitých prepočítaní.

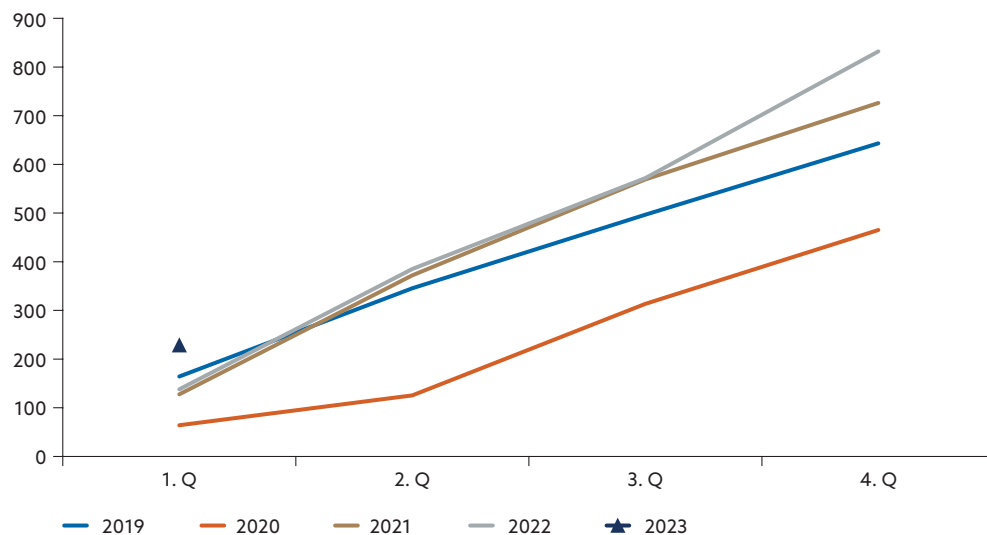
Ku koncu marca 2023 čistý neúrokový výnos vzrástol o 12,5 %, čo v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka predstavuje pokles o 0,4 p. b..

Všeobecné prevádzkové náklady v marci 2023 pri medziročnom porovnaní vzrástli o 4,3 % (prepočítané údaje).

Po výraznom náraste hodnôt rezerv a opravných položiek (výnosy očistené o náklady) v roku 2020, došlo v roku 2021 k ich medziročnému poklesu a v sledovanom období roka 2022 k ich nárastu. Čistá tvorba rezerv a opravných položiek bánk sa v marci 2023 medziročne zvýšila o 8,2 %.

Graf 13

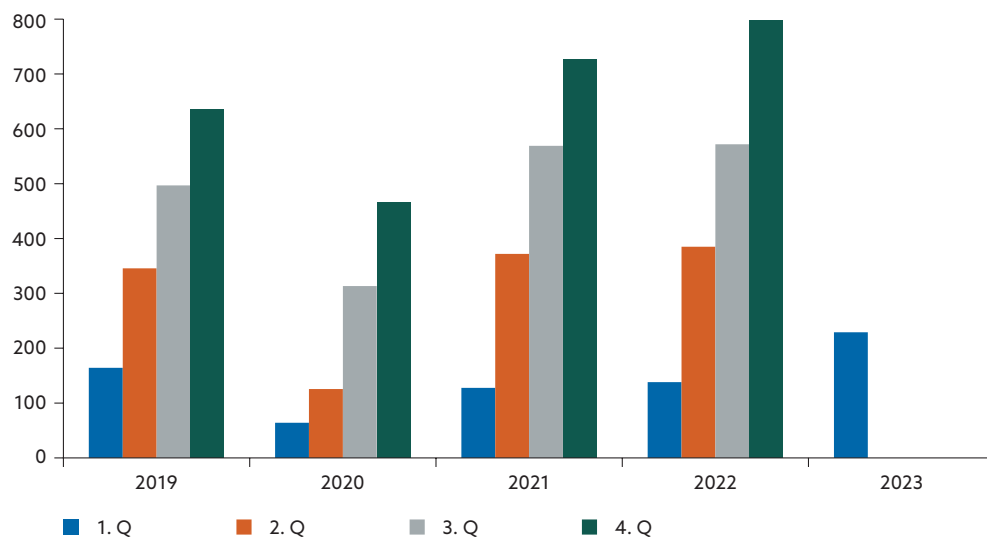
Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 14

Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (mil. EUR)

Zdroj: NBS

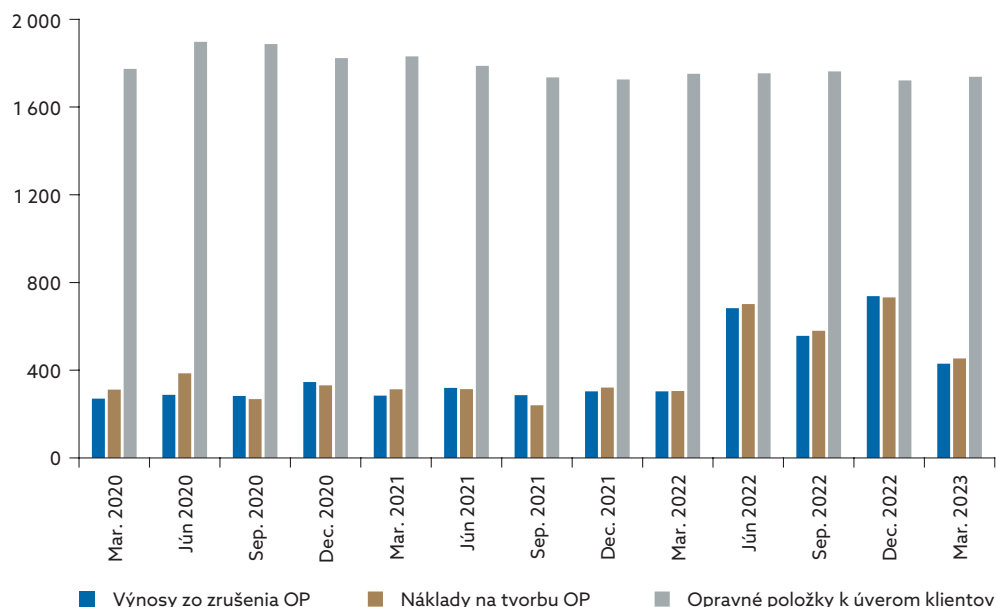
Opravné položky k úverom klientov ku koncu marca 2023 medziročne poklesli o 0,8 %. Pohľadávky klientov, voči ktorým sú opravné položky tvorené, k marcu 2023 medziročne vzrástli o 8,7 %. Pohľadávky v eurách tvoria dominantnú časť pohľadávok (99,1 %), pričom pohľadávky v eurách voči rezidentom sa pohybujú na úrovni 95,0 %.

Náklady na tvorbu opravných položiek ku koncu marca 2023 vzrástli o 48,5 % pri porovnaní s údajmi z predchádzajúceho roka. Výnosy zo zrušenia opravných položiek za rovnaké obdobie medziročne tiež vzrástli o 41,6 %.

Pri porovnaní nákladov a výnosov z odpísaných a postúpených pohľadávok voči nebankovým klientom bola v prvom štvrtroku 2023 dosiahnutá čistá strata z postúpenia pohľadávok voči klientom 1,3 mil. €, pri odpísaných pohľadávkach sme zaznamenali čistú stratu vo výške 22,0 mil. €.

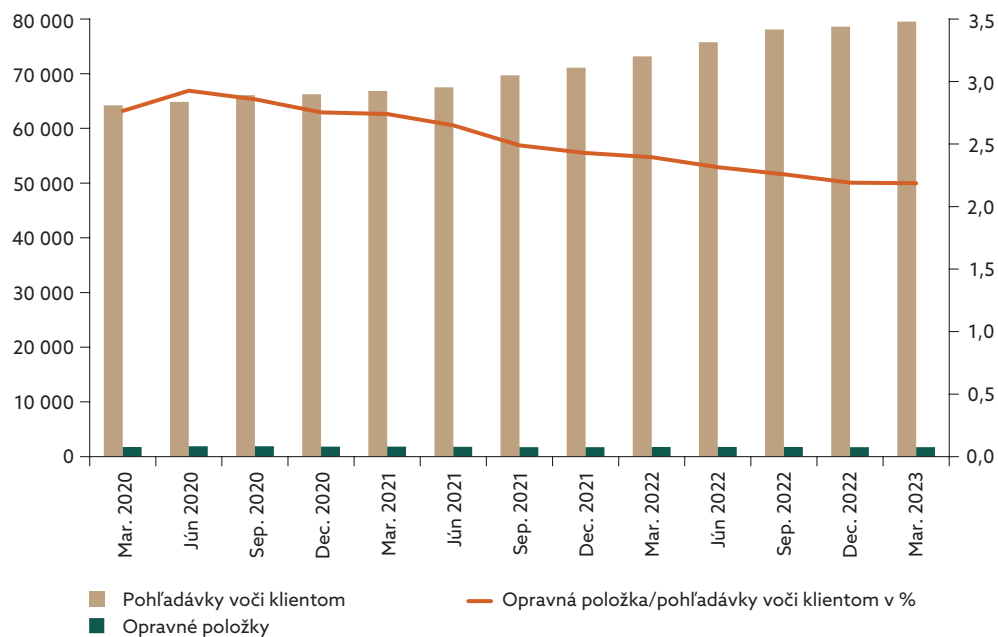
Graf 15

Opravné položky (mil. EUR)

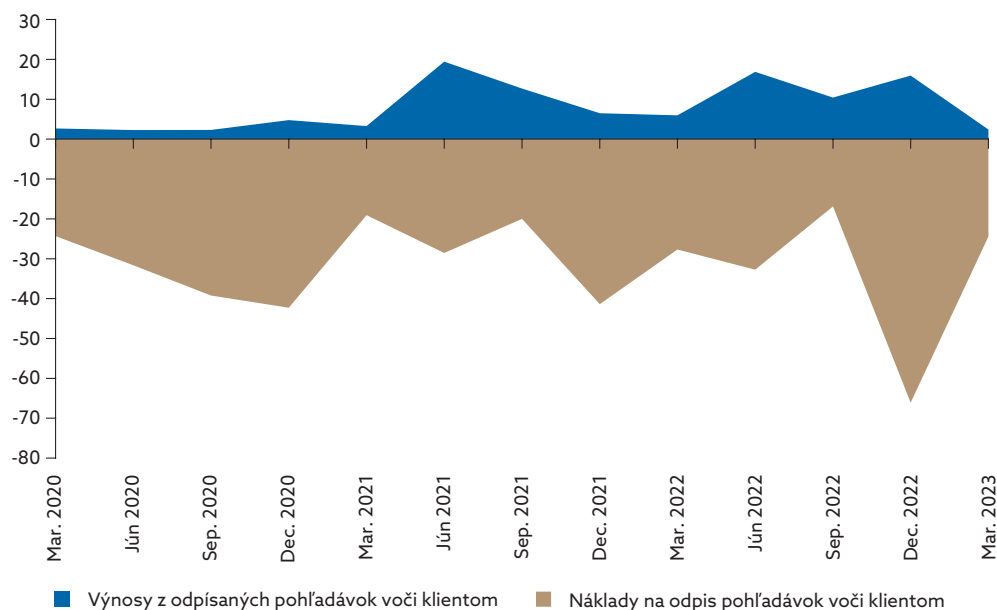
Zdroj: NBS

Graf 16
Pohľadávky voči klientom (mil. EUR)

Zdroj: NBS

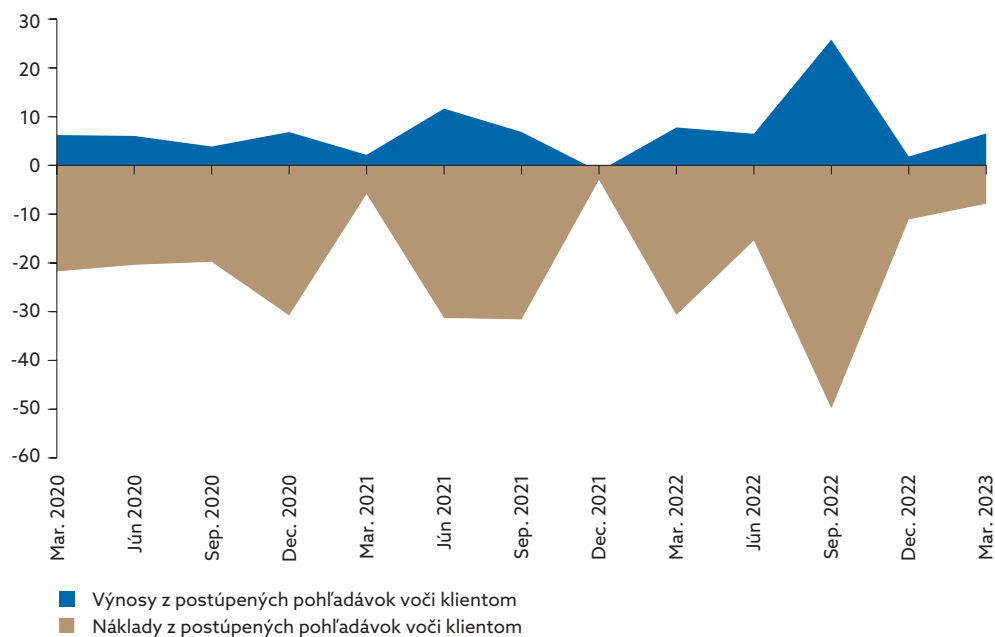
Graf 17
Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 18

Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy (mil. EUR)

Zdroj: NBS

2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou

Vybrané sú výnosy/náklady podľa hlavných činností úverových inštitúcií v porovnaní so ziskom.

Podľa dostupných údajov v prvom štvrtroku 2023 (hodnoty sú vyčíslené agregovane za tri mesiace) sa oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka zvýšila hodnota výnosov z úrokov z cenných papierov o 78,35 %.

Náklady na úroky z cenných papierov za marec 2023 medziročne vzrástli výrazne, a to o 453 %.

Výnosy z ostatných úrokov v prvom štvrtroku 2023 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 72,5 %, hodnota nákladov na ostatné úroky sa zvýšila až o 412,9 %.

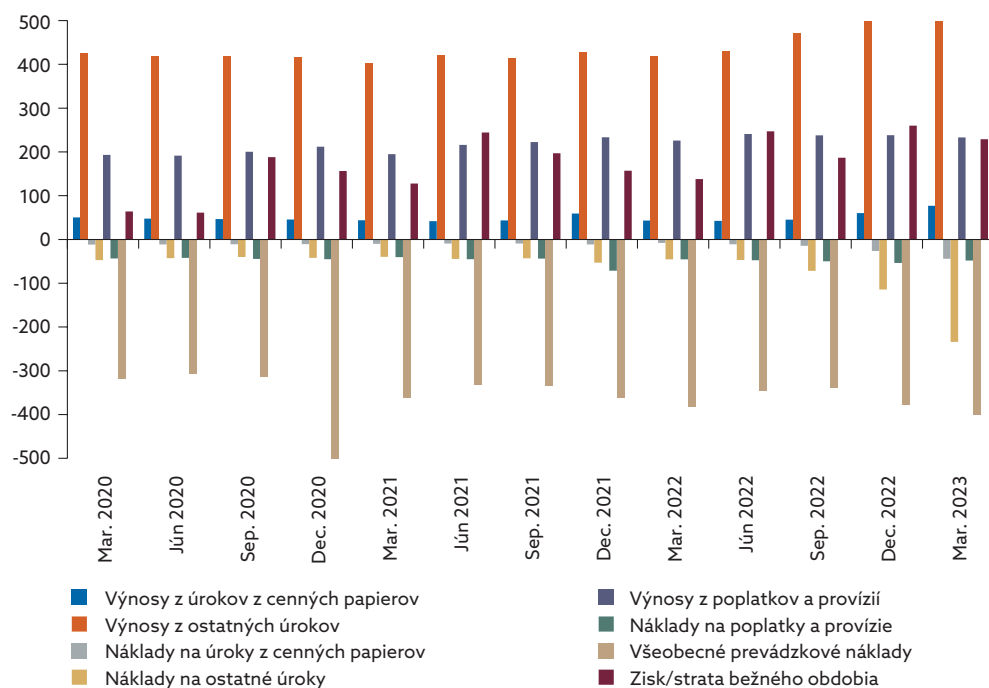
V prvom štvrtroku 2023 hodnota čistého neúrokového výnosu vzrástla o 12,45 %. Medzi najvýznamnejšie položky, ktoré mali vplyv na uvedený vývoj, bol pokles prijatých dividend o 82,5 %.

Všeobecné prevádzkové náklady sa koncu marca 2023 medziročne zvýšili o 4,3 %.

Zisk bežného obdobia v prvom štvrtroku 2023 v porovnaní so ziskom v rovnakom období predchádzajúceho roka vzrástol o 66,0 %. Zisk bežného obdobia v 1. štvrtroku 2023 predstavoval 229 mil. €.

Graf 19

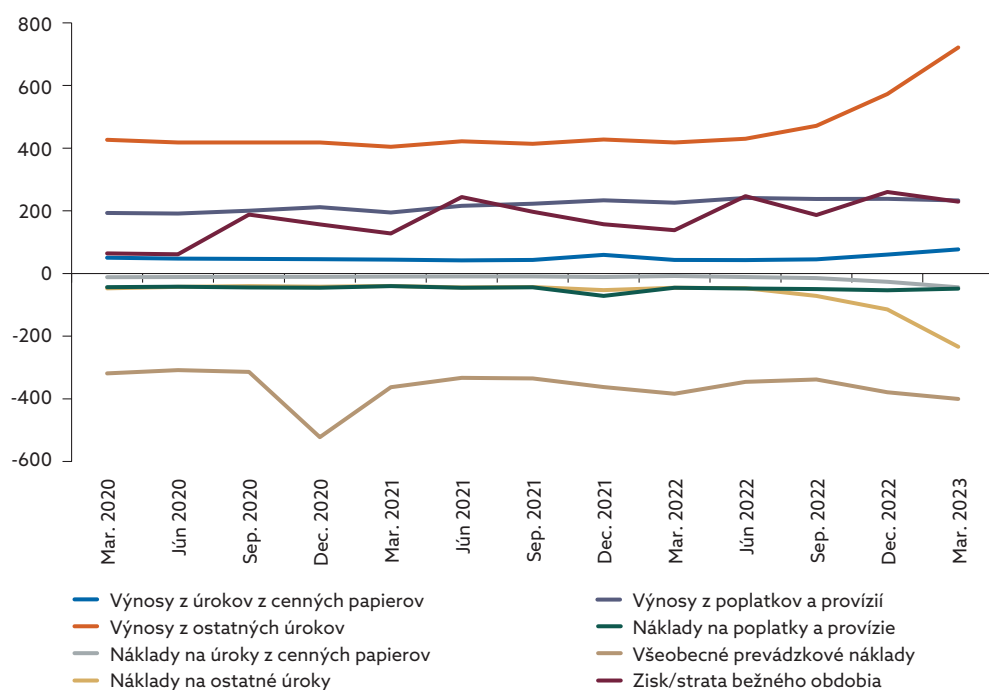
**Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia
(mil. EUR)**

Zdroj: NBS

Graf 20

**Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia
(mil. EUR)**

Zdroj: NBS

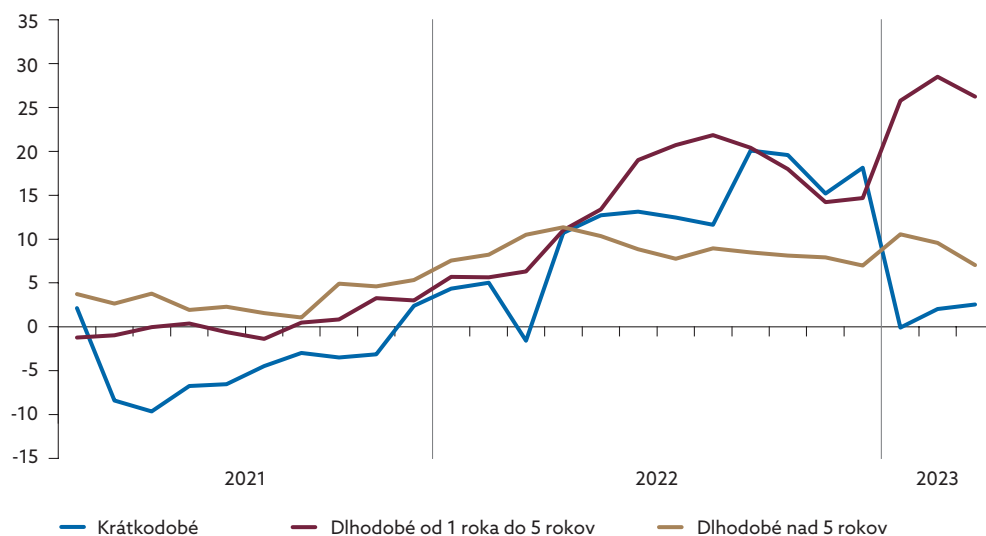
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam

2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti

Ku koncu 1. štvrtroka 2023 nastali výrazné medziročné zmeny v objeme poskytnutých úverov nefinančným spoločnostiam. Krátkodobé úvery so splatnosťou do 1 roka medziročne stúpili o 2,6 %. Objem dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov rástol omnoho výraznejšie, a to o 26,3 %, pri úveroch so splatnosťou nad 5 rokov o 7,0 %.

Graf 21

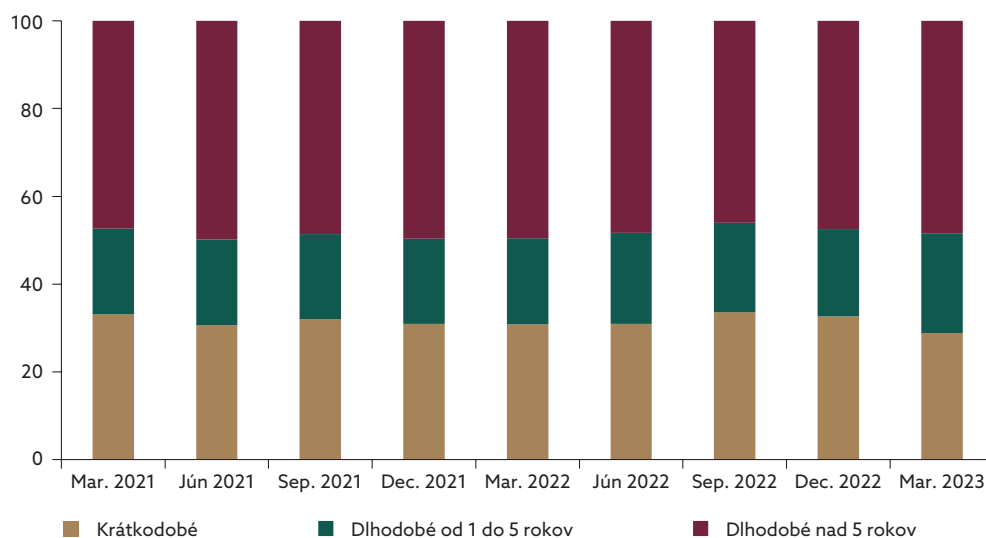
Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 22

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (%)

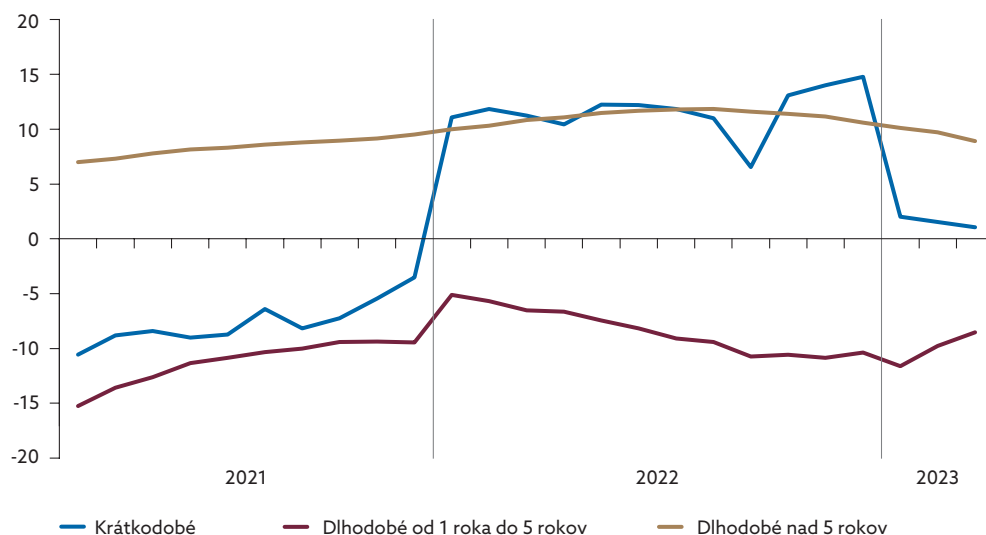
Zdroj: NBS

2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti

Medziročný rast celkových úverov domácnostiam v prvom štvrtroku 2023 mierne spomalil na úroveň 8,4 %. Krátkodobé úvery ku koncu marca 2023 medziročne stúpili o 1 %. Dlhodobé úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov klesli o 8,5 %. Objem dlhodobých úverov pre domácnosti so splatnosťou nad 5 rokov sa zvýšil o 8,9 %.

Graf 23

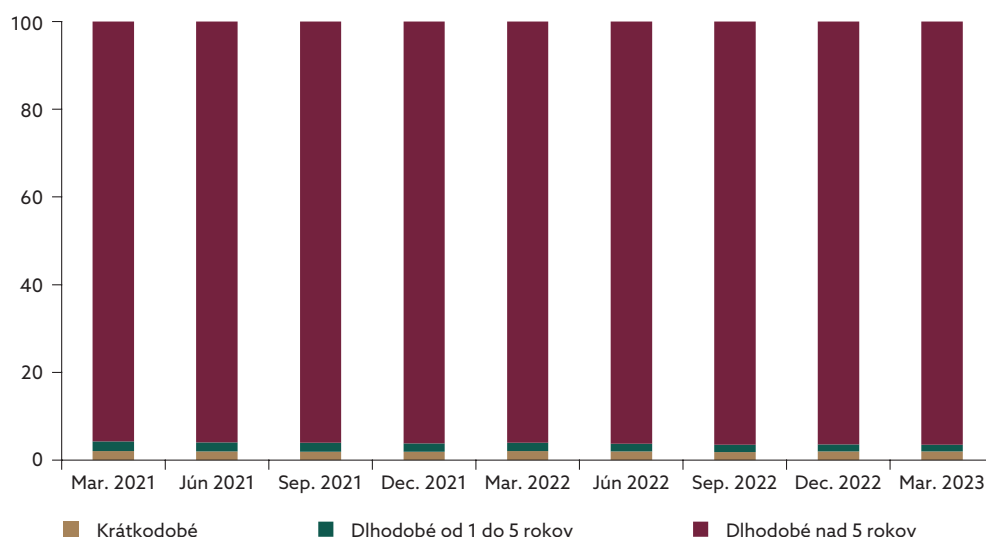
Úvery domácnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 24

Úvery domácnostiam podľa splatnosti (%)

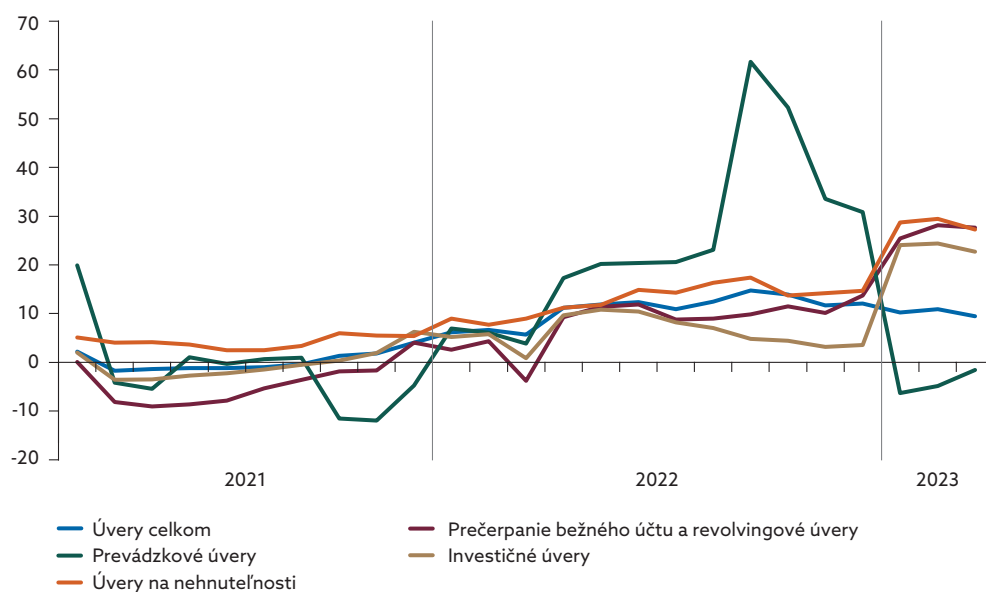
Zdroj: NBS

2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru

Medziročná miera rastu úverov nefinančným spoločnostiam bola v I. štvrtroku 2023 vo výške 9,4 %. Medziročná zmena v prevádzkových úveroch v marci 2023 predstavovala pokles o 1,6 %. Investičné úvery medziročne stúpili o 22,7 %. V kategórii prečerpania a revolvingové úvery bola miera rastu v marci 2023 na úrovni 27,6 %. Objem úverov na nehnuteľnosti pre nefinančné spoločnosti sa medziročne zvýšil o 27,2 %.

Graf 25

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

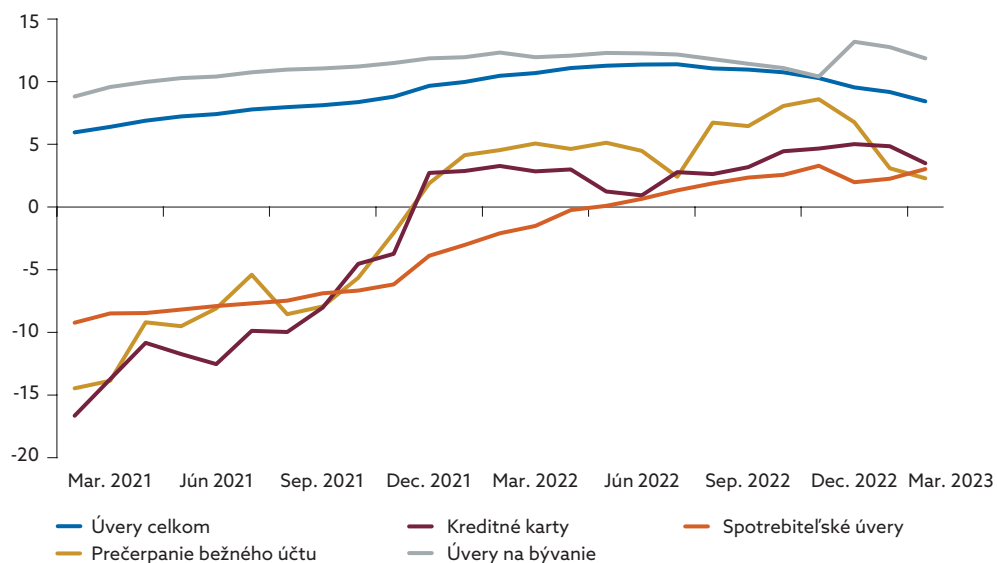
Zdroj: NBS

2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru

Medziročná miera rastu úverov poskytnutých domácnostiam sa v I. štvrtroku 2023 pohybovala na úrovni 8,4 %. Hodnota úverov poskytnutých prostredníctvom kreditných kariet stúpila medziročne o 3,5 %. V kategórii prečerpanie bežného účtu bol medziročný rast v prvom štvrtroku 2023 na úrovni 2,3 %. Hodnota úverov na bývanie medziročne vzrástla o 11,8 %. Objem spotrebiteľských úverov zaznamenal medziročný rast na úrovni 3,0 %.

Graf 26

Úvery domácnostiam podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

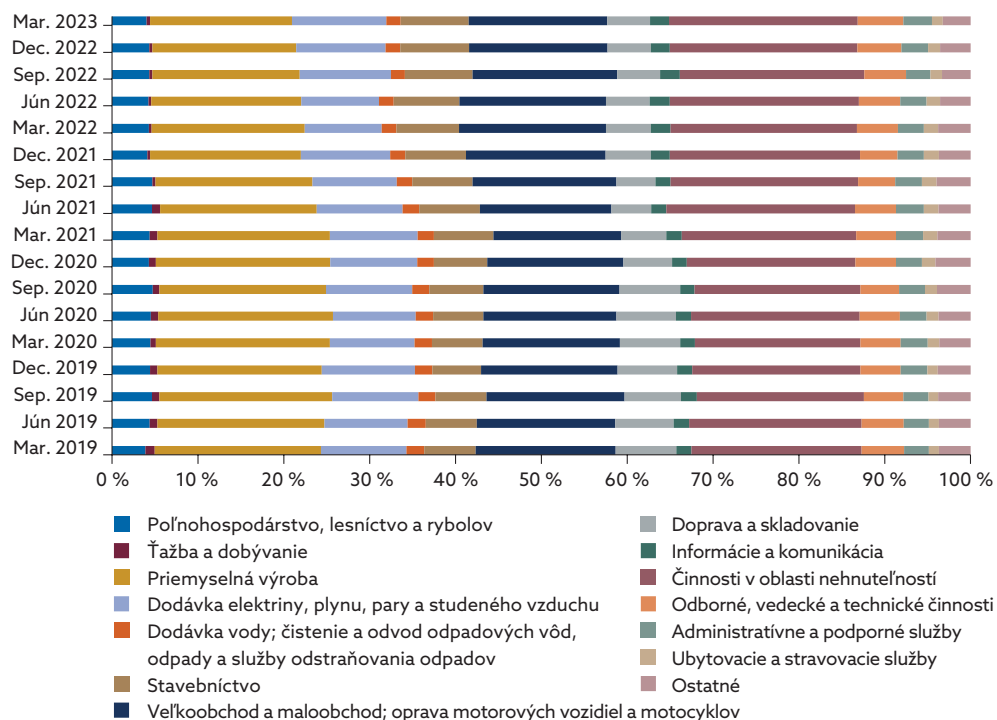
Zdroj: NBS

2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie

Pri úveroch nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie v prvom štvrťroku 2023 najväčší podiel dosiahli úvery v oblasti nehnuteľností na úrovni 22,0 %. V oblasti priemyselnej výroby bol podiel úverov v marci 2023 vo výške 16,5 %. Podiel úverov poskytnutých v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu a opráv motorových vozidiel predstavoval 16,1 %.

Graf 27

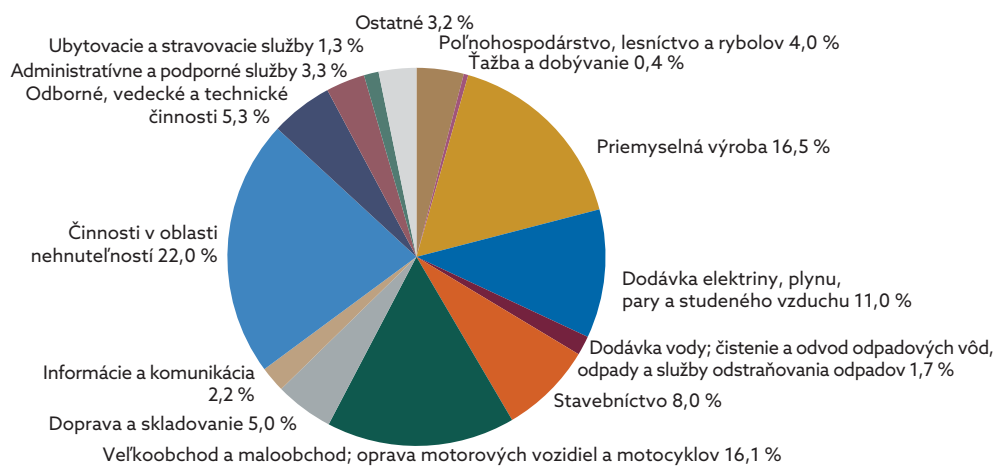
Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti

Zdroj: NBS

Graf 28

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 31.3.2023

Zdroj: NBS

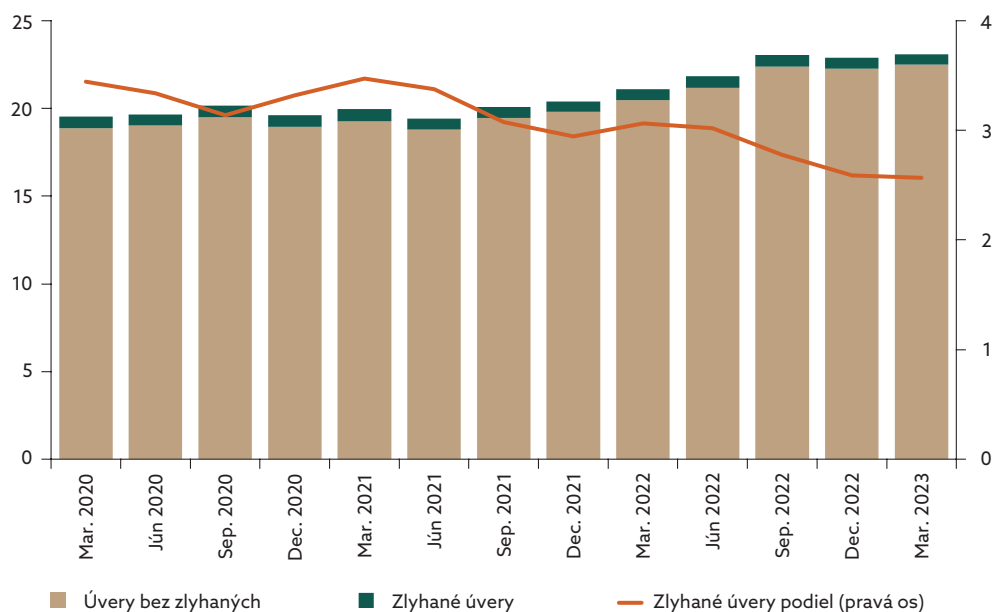
2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam

V prvom štvrtroku 2023 bol podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam na úrovni 2,6 %, čo predstavuje pokles o 0,5 % v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2022. V kategórii prečerpania bežného účtu ku koncu marca 2023 klesol podiel zlyhaných úverov na úroveň 2,3 %, z hodnoty 2,8 % v marci 2022. Podiel zlyhaných úverov v kategórii

prevádzkových úverov predstavuje 3,1%. V kategórii investičných úverov bol podiel zlyhaných úverov na celkovom objeme úverov v marci 2023 na úrovni 1,7%, čo predstavuje medziročný pokles o 0,9%. Podiel zlyhaných úverov na nehnuteľnosti sa medziročne mierne znížil na úroveň 2,0%. Pri kreditných kartách bol podiel zlyhaných úverov v marci 2023 na úrovni 7,3%.

Graf 29

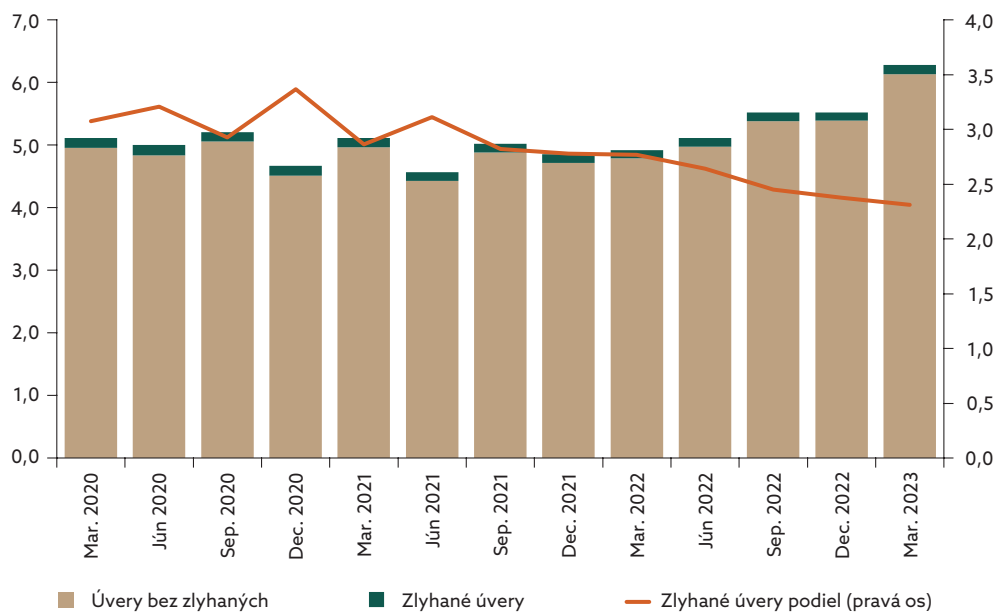
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

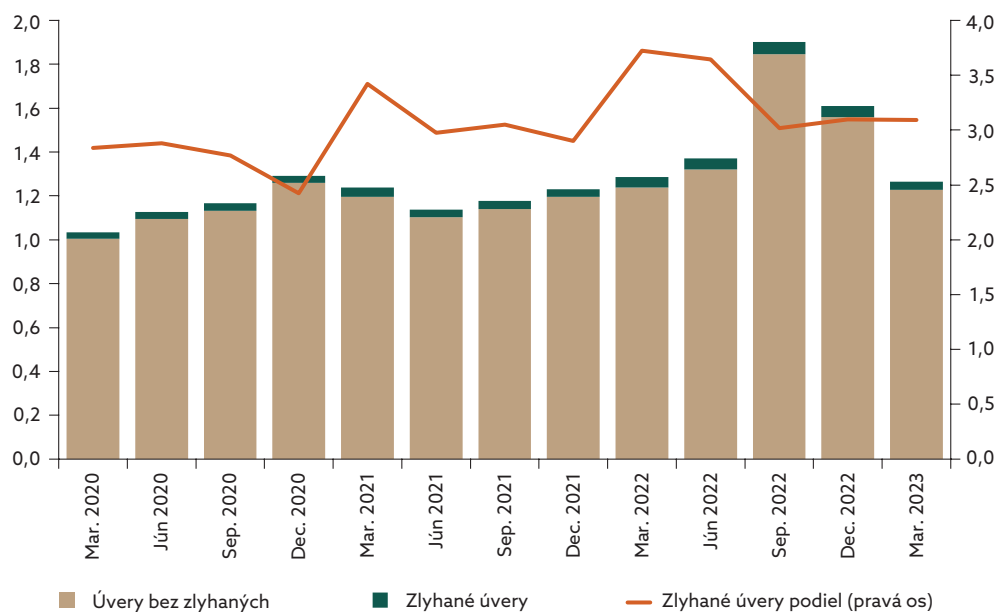
Graf 30

Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

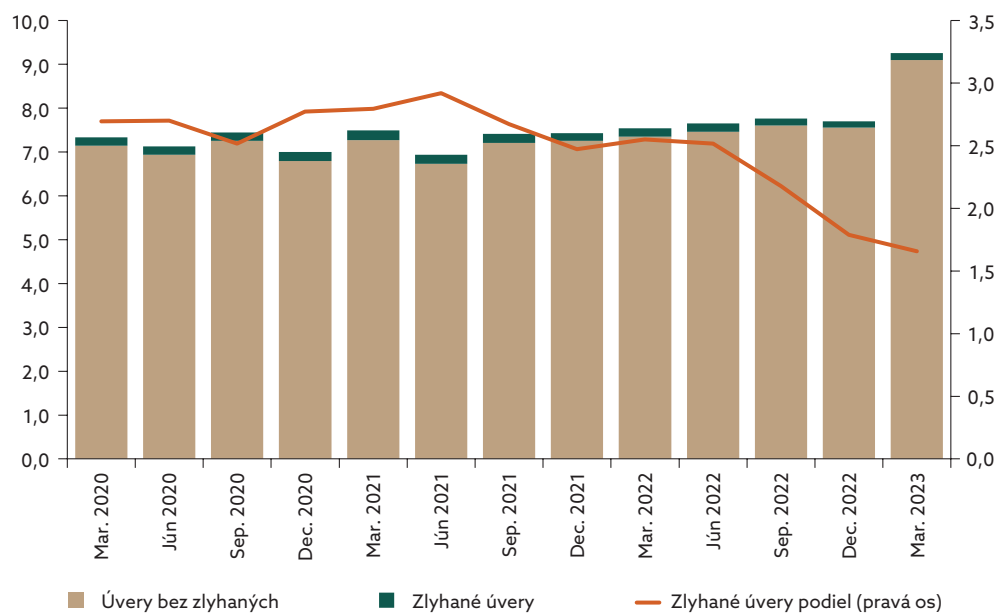
Zdroj: NBS

Graf 31
Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

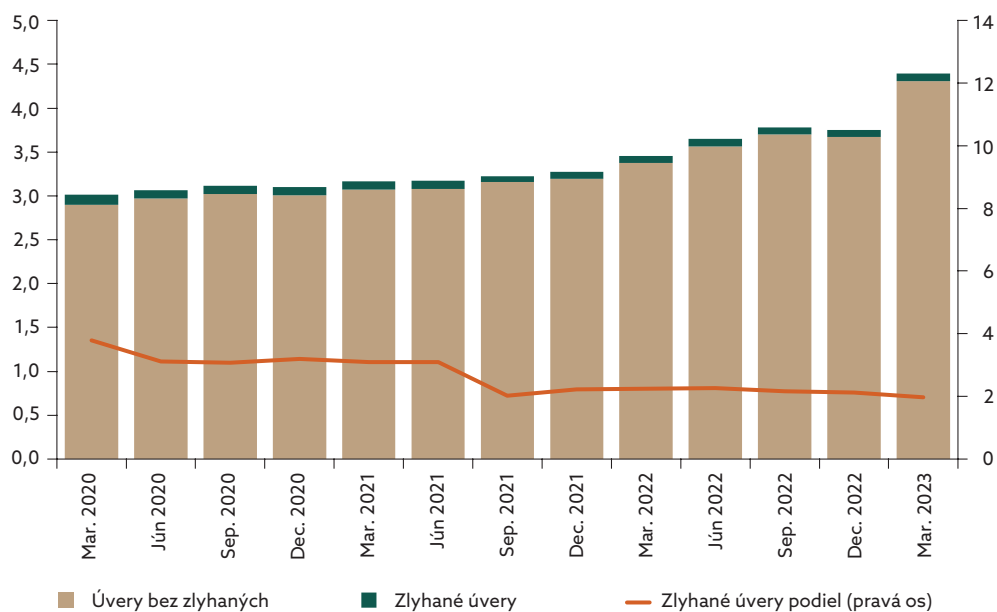
Graf 32
Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 33

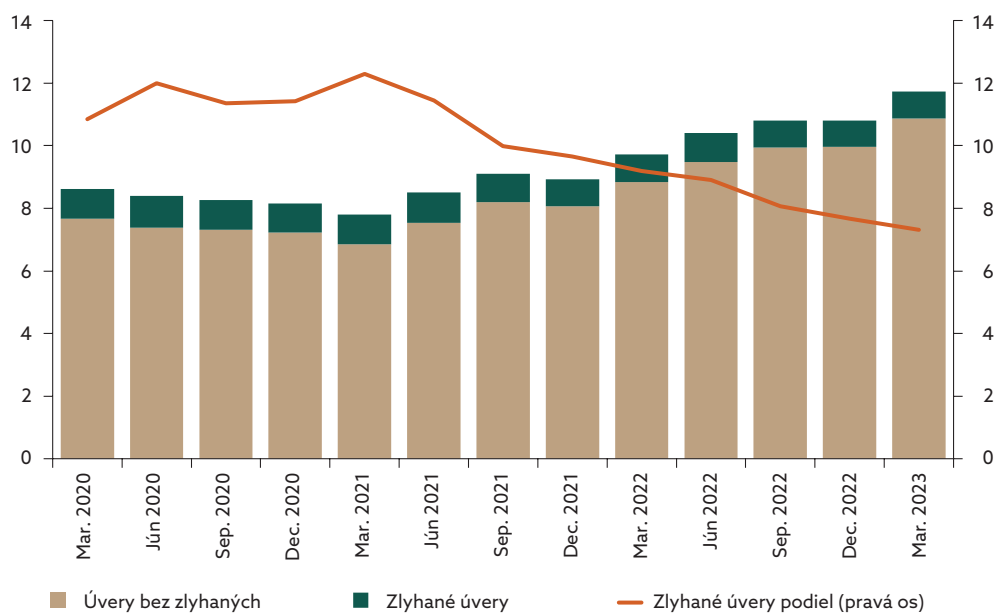
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam (mln. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 34

Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

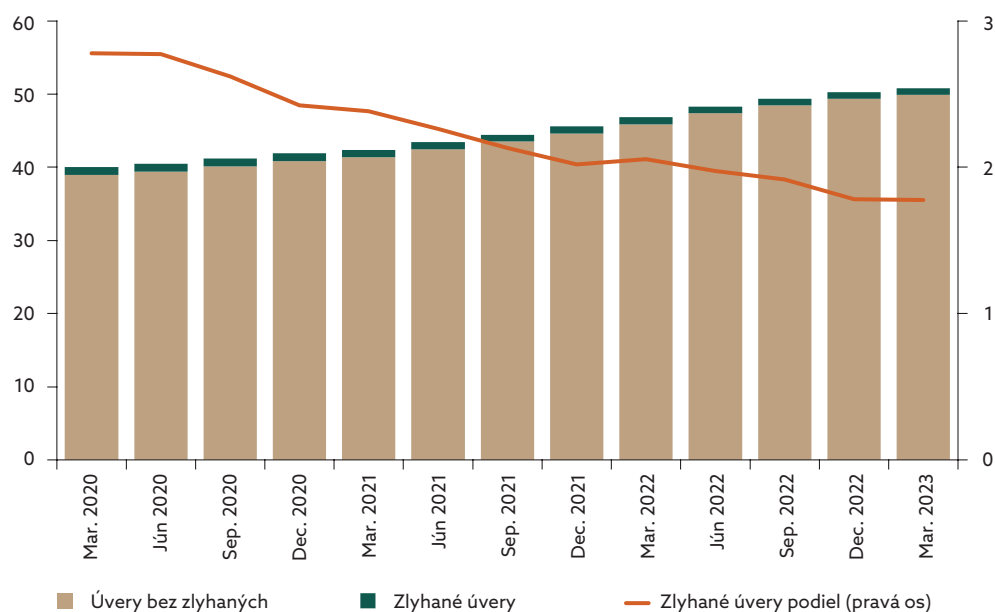
2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam

Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch poskytnutých domácnostiam v prvom štvrtroku 2023 oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesol o 0,3 p. b. na úroveň 1,8 %. Najvyšší podiel zlyhaných úverov k prvému

štvrtroku 2023 sa nachádza v kategórii kreditných kariet a to na úrovni 8,2 %. Podiel zlyhaných úverov pri prečerpaní bežného účtu medziročne stúpol na úroveň 6,2 %. V kategórii úverov na bývanie bol podiel zlyhaných úverov na celkovom objeme úverov v marci 2023 na úrovni 1,1 %, čo predstavuje medziročný pokles o 0,1 %. Podiel zlyhaných úverov pri spotrebiťských úveroch medziročne klesol o 0,9 %, na úroveň 6,8 % v marci 2023.

Graf 35

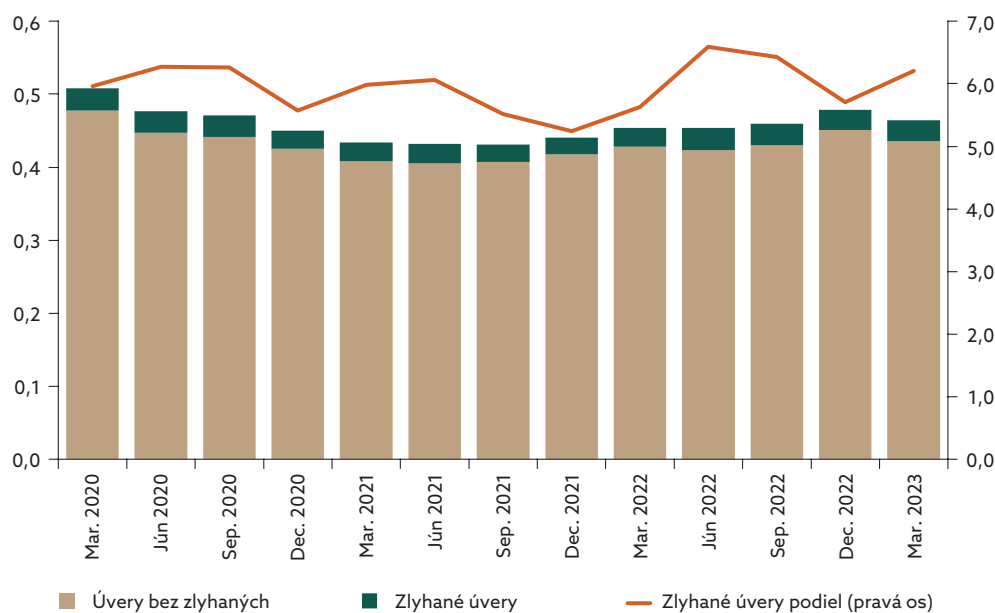
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 36

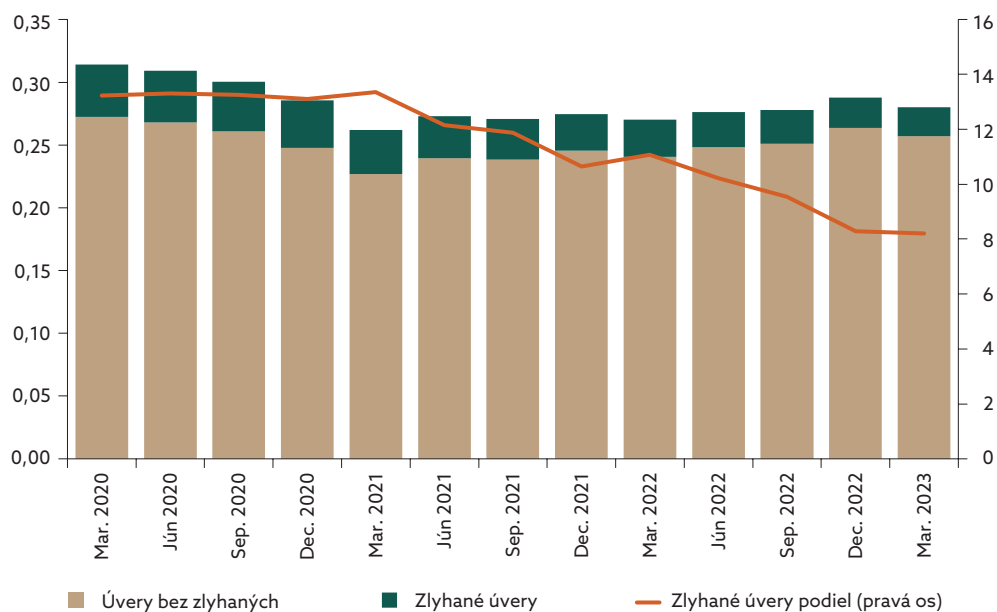
Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 37

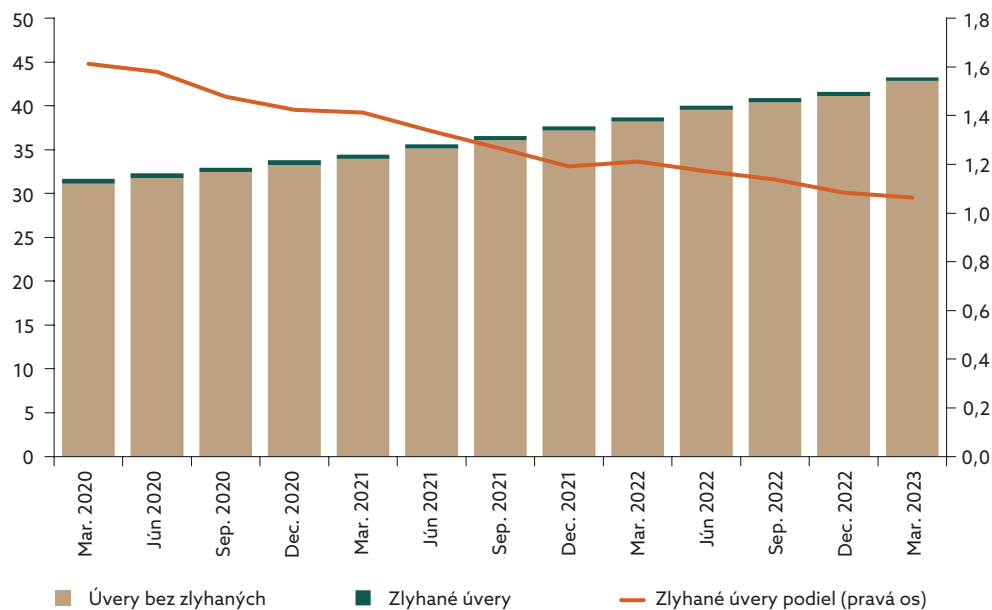
Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam
(mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 38

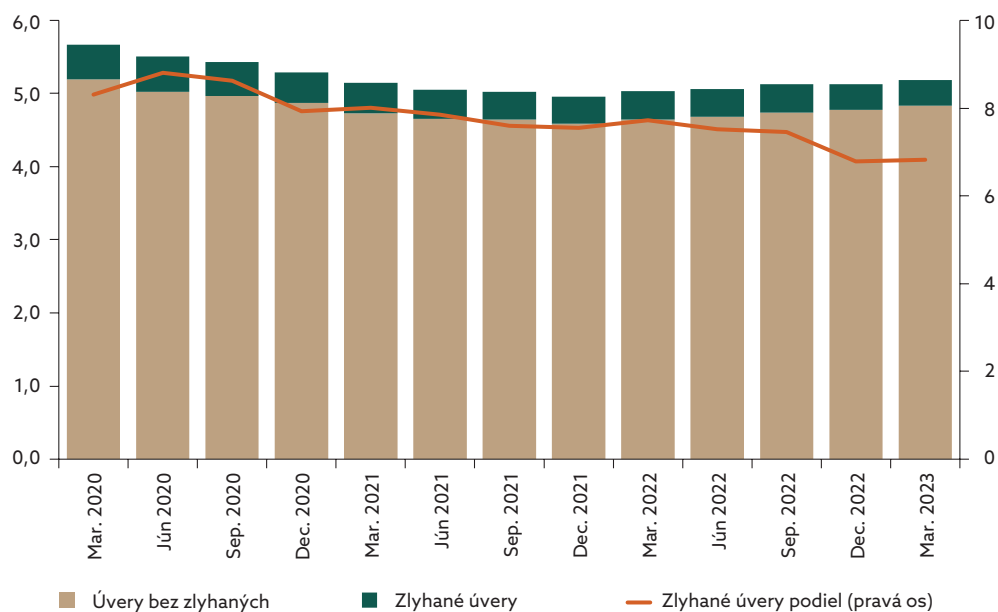
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 39

Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam
(mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

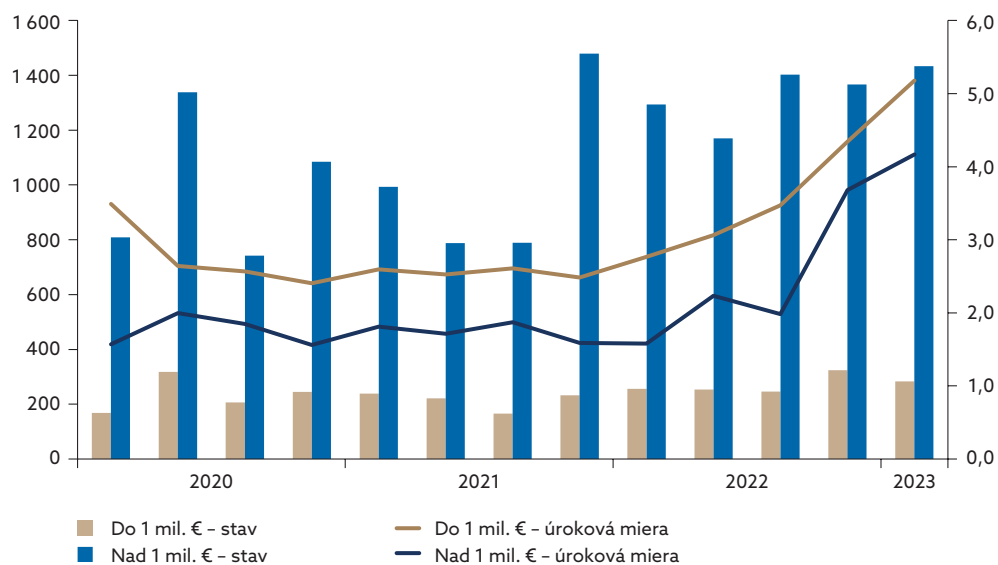
2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov

2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)

Celkový objem nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v prvom štvrtroku 2023 vzrástol o 4,78 % v porovnaní s prvým štvrtrokom 2022. Objem úverov v kategórii „**úvery do 1 mil. €**“ medziročne vzrástol o 12,45 %. Podiel tohto typu úveru na objeme celkovo poskytnutých úverov zaznamenal hodnotu 21,35 %. Úročenie v sledovanom období vzrástlo na priemernú hodnotu 4,82 % p. a. Objem úverov v kategórii „**úvery nad 1 mil. €**“ medziročne vzrástol o 2,87 %. Podiel objemu tohto typu úveru na objeme celkovo poskytnutých úverov zaznamenal hodnotu 78,65 % pri náraste úročenia o 2,36 p. b. na priemernú hodnotu 4,14 % p. a.

Graf 40

Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

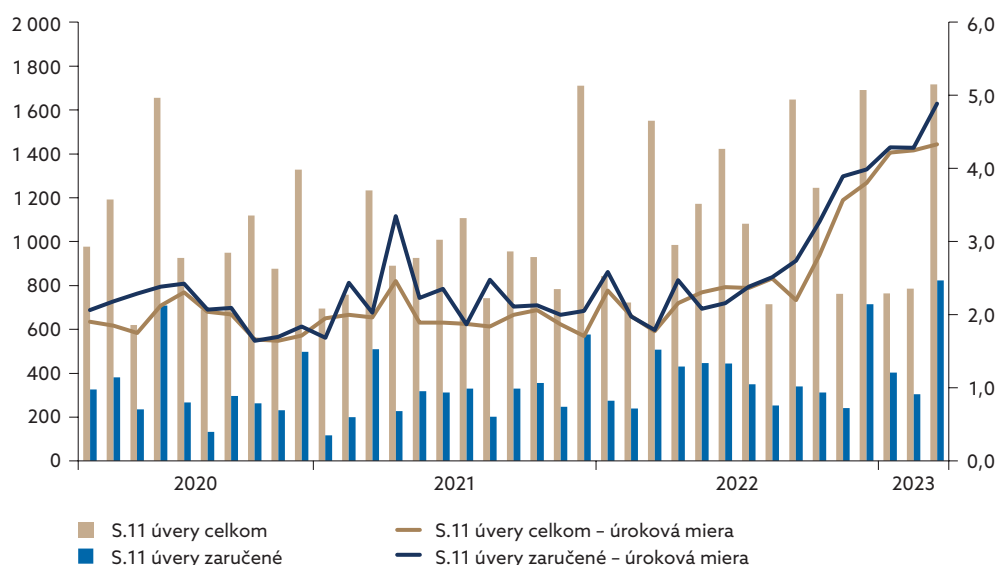

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam **celkom** v medziročnom porovnaní vzrástol z 32,80 % na 46,88 %. Priemerná úroková miera zaručených úverov medziročne vzrástla o 2,56 p. b. na priemernú hodnotu 4,61 % p. a. Úroková miera nových úverov celkom (bez rozlíšenia zaručenia) poskytnutých nefinančným spoločnostiam rovnako vzrástla a dosiahla priemernú hodnotu 4,28 % p. a.

Graf 41

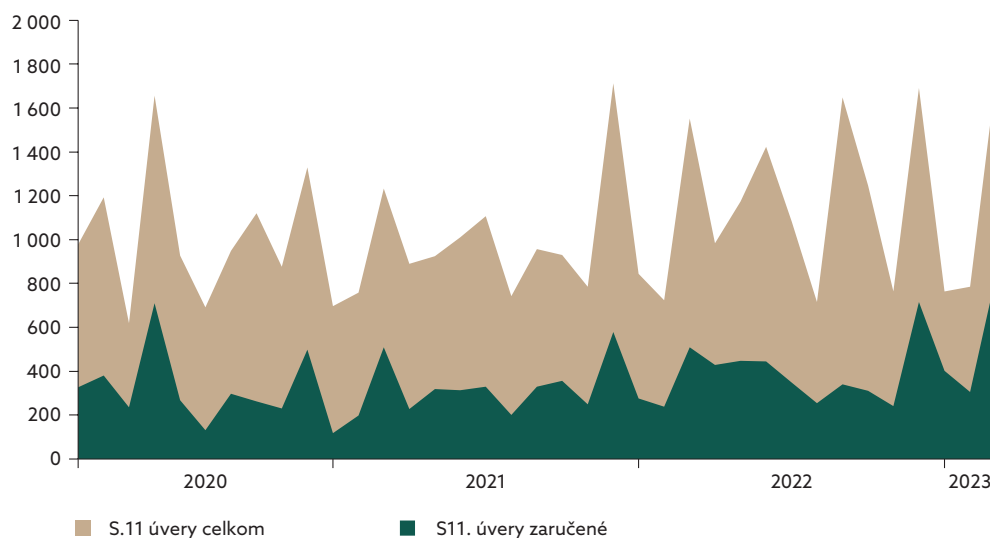
Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 42

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

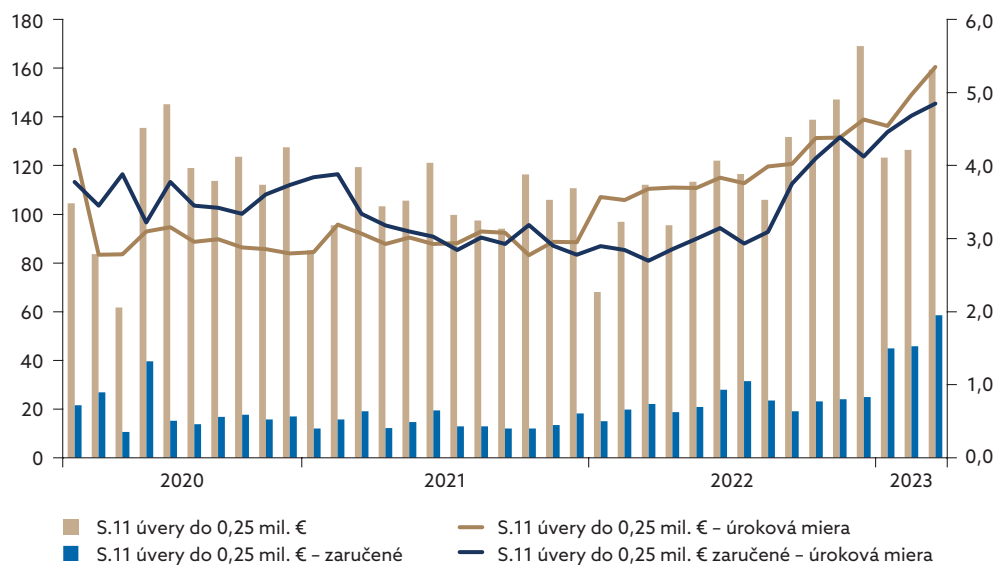

Zdroj: NBS

V prvom štvrtroku 2023 podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ medziročne vzrástol o 15,86 p. b. dosiahol 36,45 % podiel. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii vzrástla (o 1,88 p. b.) na priemernú hodnotu 4,68 % p. a. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam vzrástla o 1,39 p. b. a zaznamenala priemernú hodnotu 4,99 % p. a.

Graf 43

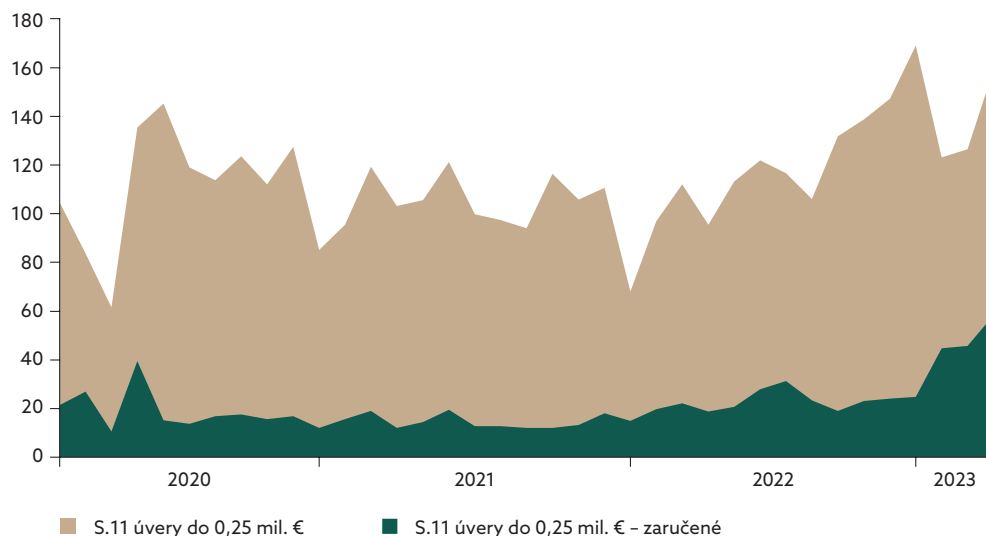
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 44

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

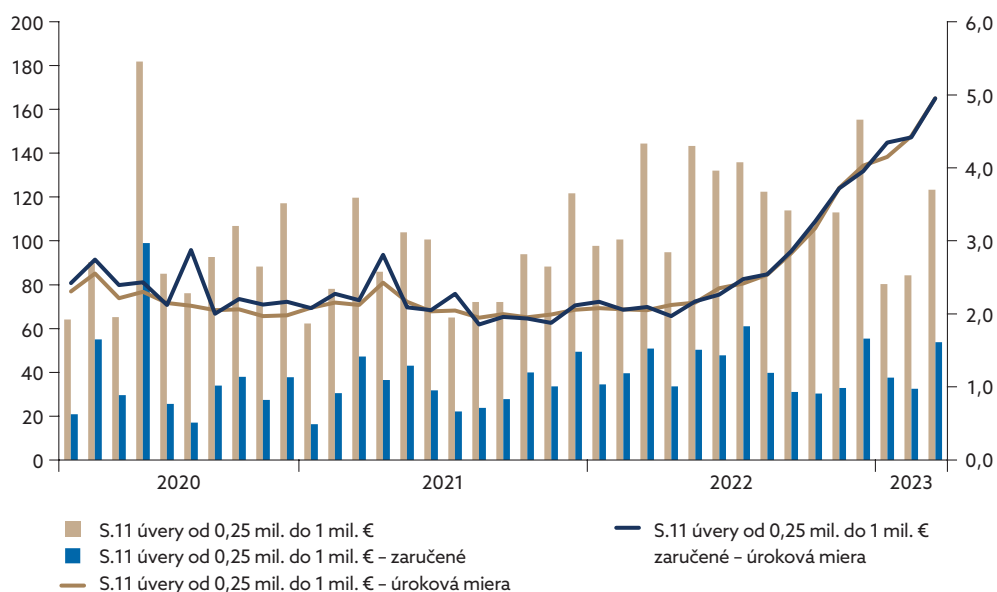

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ medziročne vzrástol o 6,44 p. b. na úroveň 42,92 %. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii vzrástla o 2,53 p. b. a zaznamenala priemernú hodnotu 4,63 % p. a. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ v sledovanom období rovnako vzrástla (o 2,51 p. b.) a dosiahla priemernú hodnotu 4,58 % p. a.

Graf 45

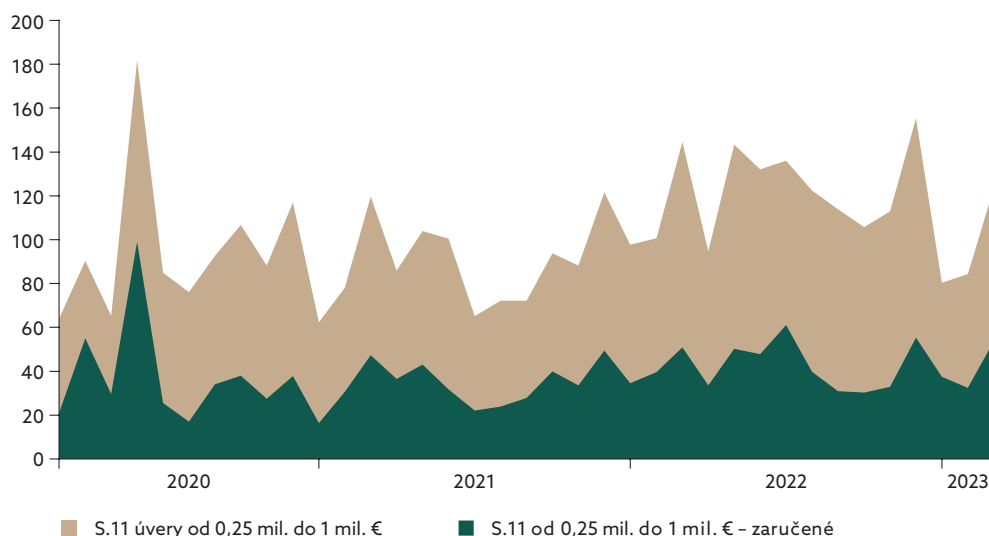
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 46

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0.25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

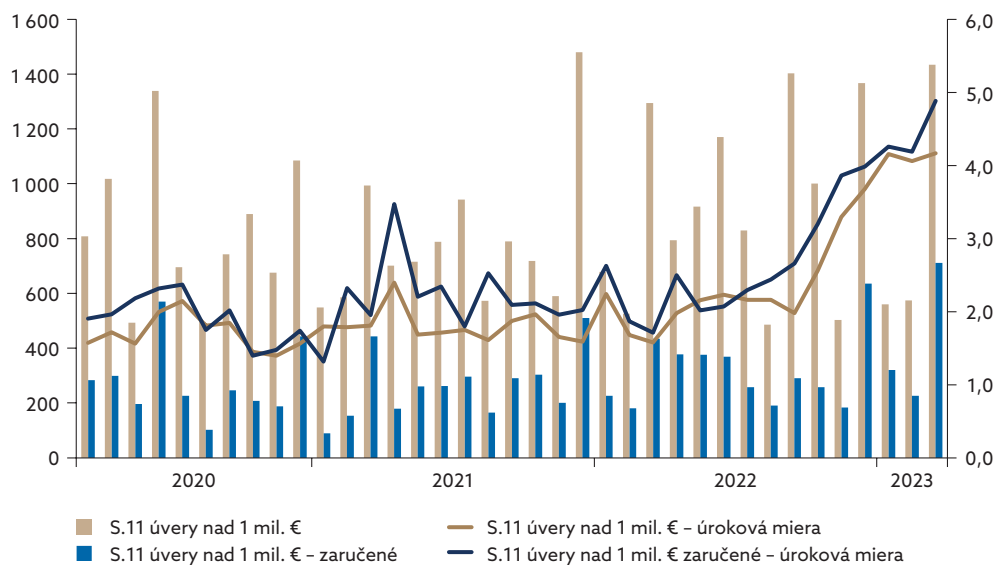

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ medziročne vzrástol o 15,34 p. b. na úroveň 48,98 %. Úročenie zaručených úverov v tejto kategórii vzrástlo o 2,6 p. b. na priemernú hodnotu 4,60 % p. a. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ vzrástla o 2,36 p. b. na priemernú hodnotu 4,14 % p. a.

Graf 47

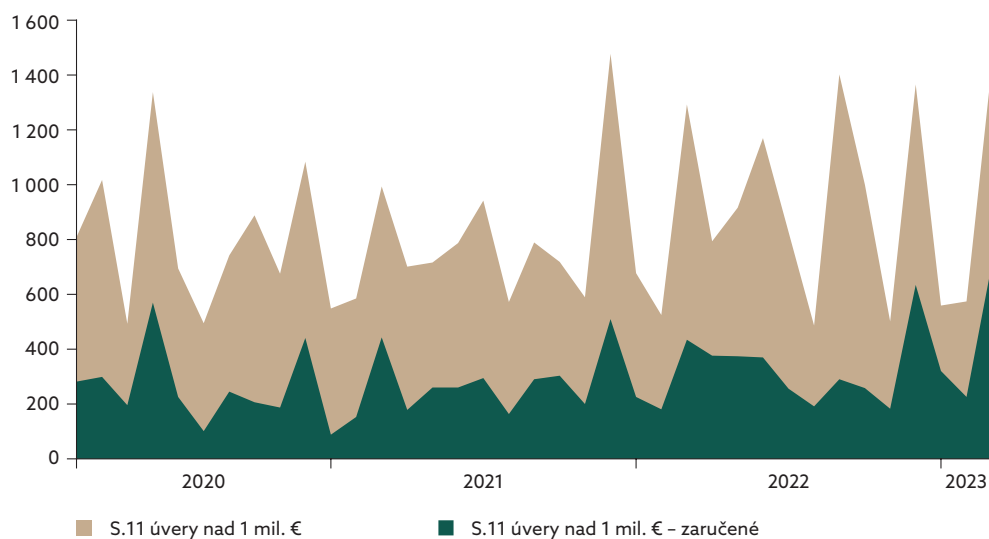
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 48

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

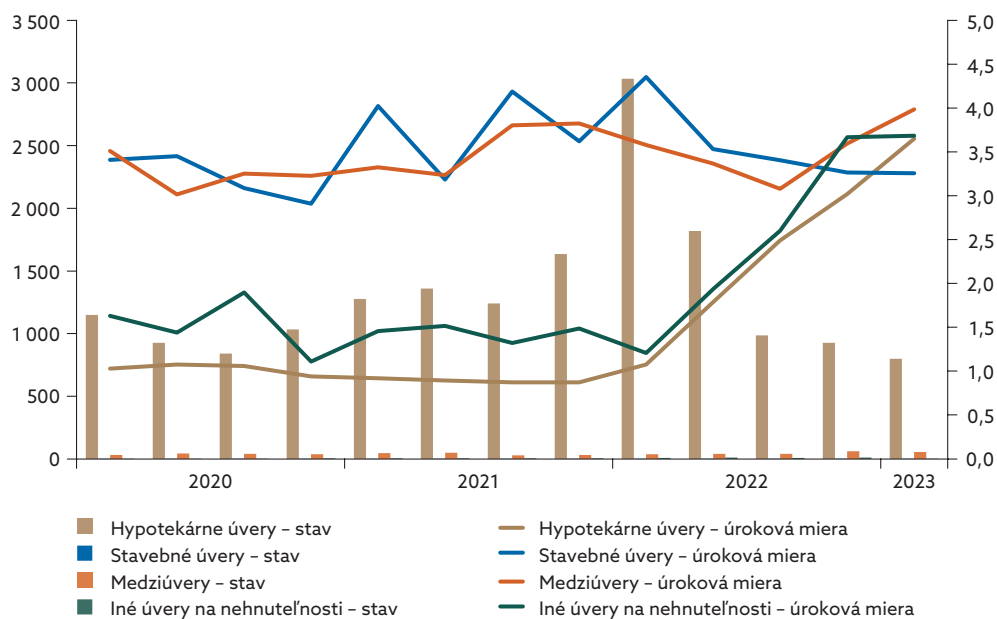
Zdroj: NBS

2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)

2.8.2.1 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie

Úroková miera úverov na bývanie medziročne vzrástla o 2,39 p. b. na priemernú úroveň 3,45 % p. a. Úročenie **stavebných úverov** kleslo o 0,80 p. b. na priemernú úrokovú mieru 3,0 % p. a. Úročenie „**mediúverov**“ vzrástlo o 0,3 p. b. na priemernú hodnotu 3,91 % p. a. Úročenie „**iných úverov na nehnuteľnosti**“ zaznamenalo nárast o 2,9 percentuálneho bodu a dosiahlo priemernú hodnotu 4,18 % p. a. Nárast úročenia (o 2,40 p. b.) zaznamenali **hypotekárne úvery**, ktoré v sledovanom období dosiahli priemernú hodnotu 3,41 % p. a.

Graf 49
Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

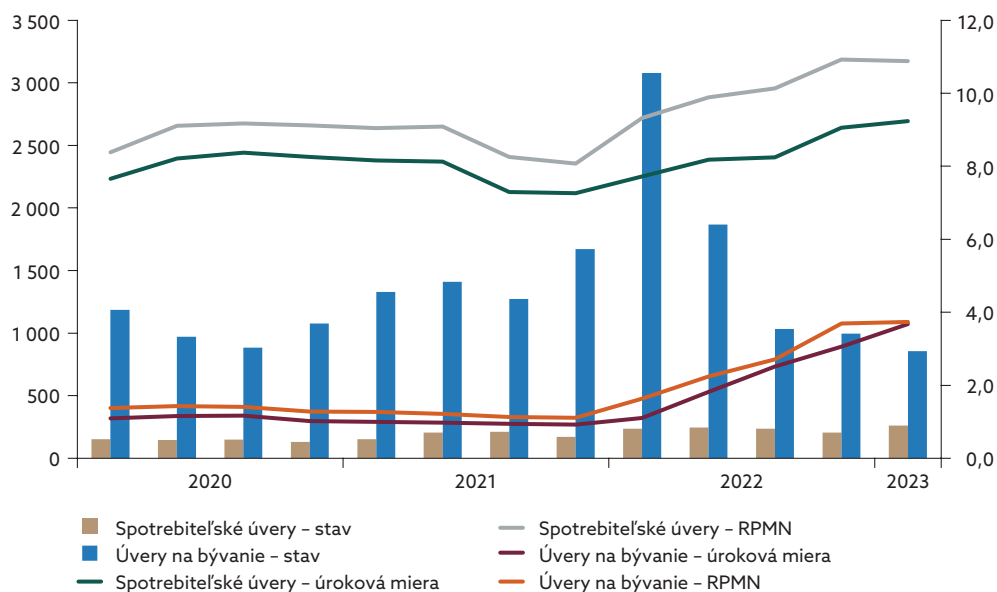
2.8.2.2 Úrokové miery a RPMN úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov

V prvom štvrtroku 2023 v porovnaní s prvým štvrtkom 2022 vzrástlo nielen úročenie úverov na bývanie, ale aj výška RPMN spojená s týmto typom úverov (o 1,97 p. b.) na priemernú hodnotu 3,58 % p. a.

Medziročná zmena RPMN spojená so spotrebiteľskými úvermi mala rovnako rastúci trend (o 1,56 p. b.) a dosiahla priemernú úroveň 10,93 % p. a. Úročenie spotrebiteľských úverov medziročne vzrástlo o 1,52 p. b. na priemernú hodnotu 9,22 % p. a.

Graf 50

Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam (mil. EUR, % p. a.)

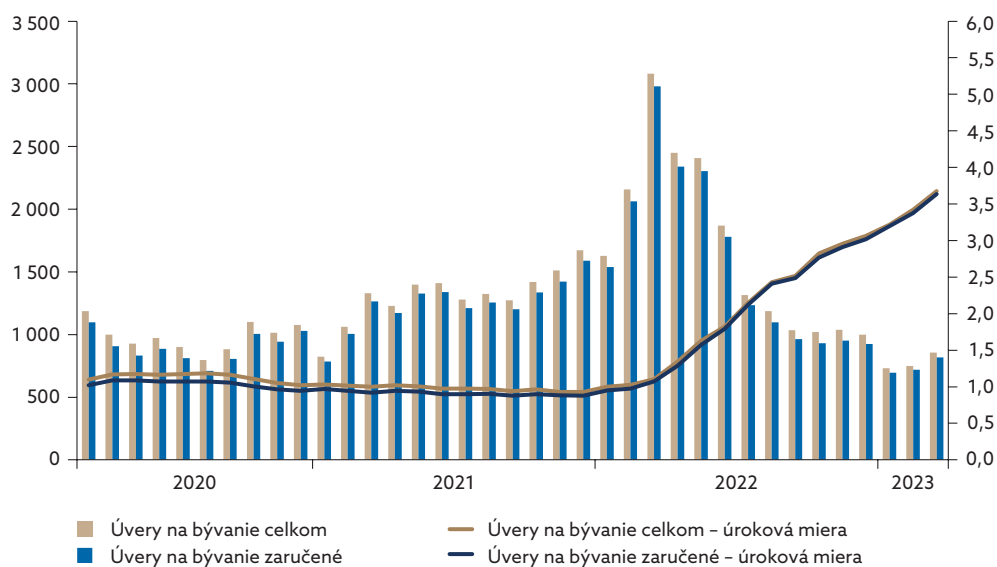
Zdroj: NBS

2.8.2.3 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie podľa zaručenia

Podiel objemu **nových úverov na bývanie**, ktoré sú **zaručené**, na nových úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam sa medziročne nezmenil (95,63 %). Úročenie zaručených úverov vzrástlo o 2,40 p. b. na priemernú hodnotu 3,41 % p. a.

Graf 51

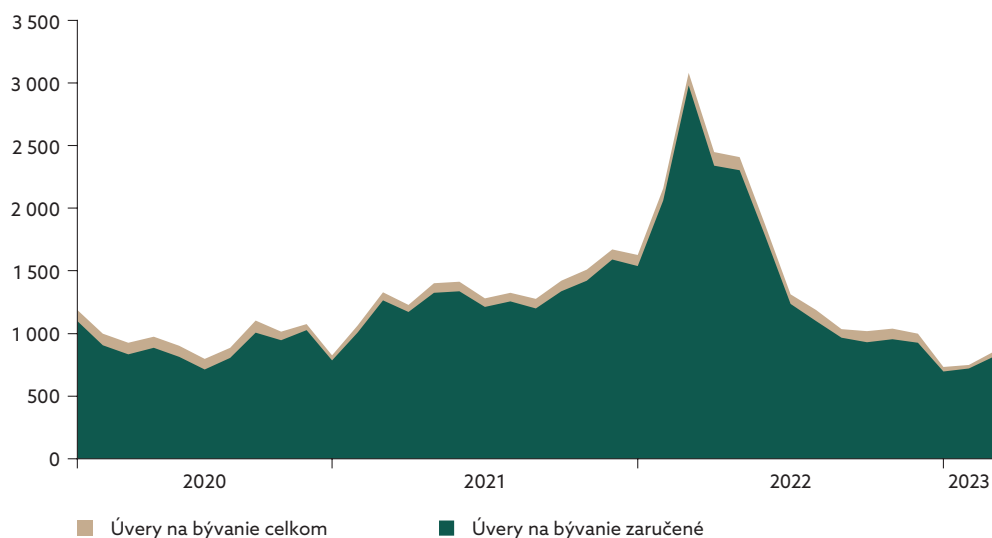
Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 52

Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

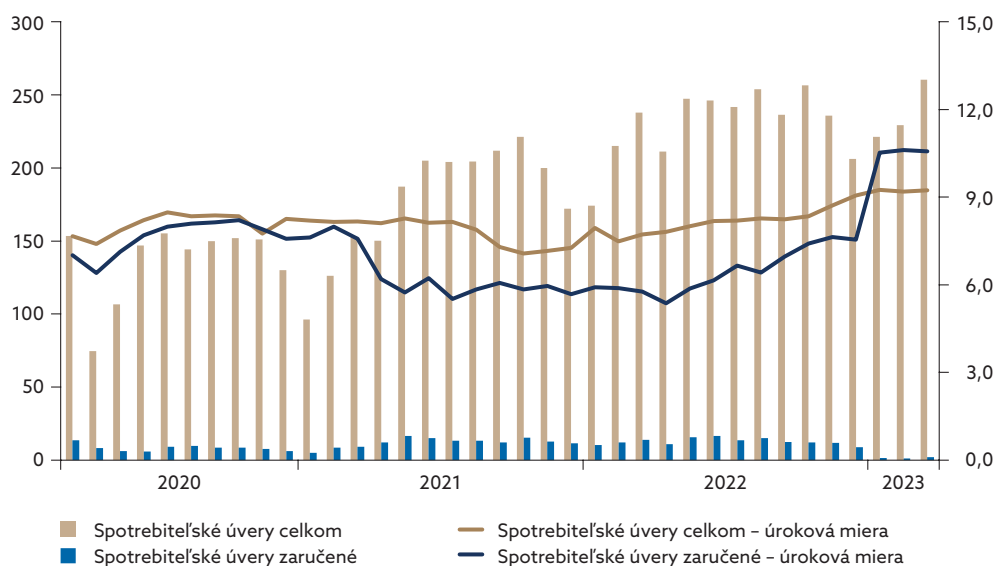
Zdroj: NBS

2.8.2.4 Úrokové miery a objemy spotrebiteľských úverov podľa zaručenia

V prípade **spotrebiteľských úverov** je podiel **zaručených úverov** podstatne nižší ako v prípade úverov na bývanie. V medziročnom porovnaní tento podiel prudko klesol (o 5,07 p. b.) na hodnotu 0,66 % spotrebiteľských úverov. Priemerné úročenie zaručených spotrebiteľských úverov vzrástlo o 4,72 p. b. na 10,56 % p. a.

Graf 53

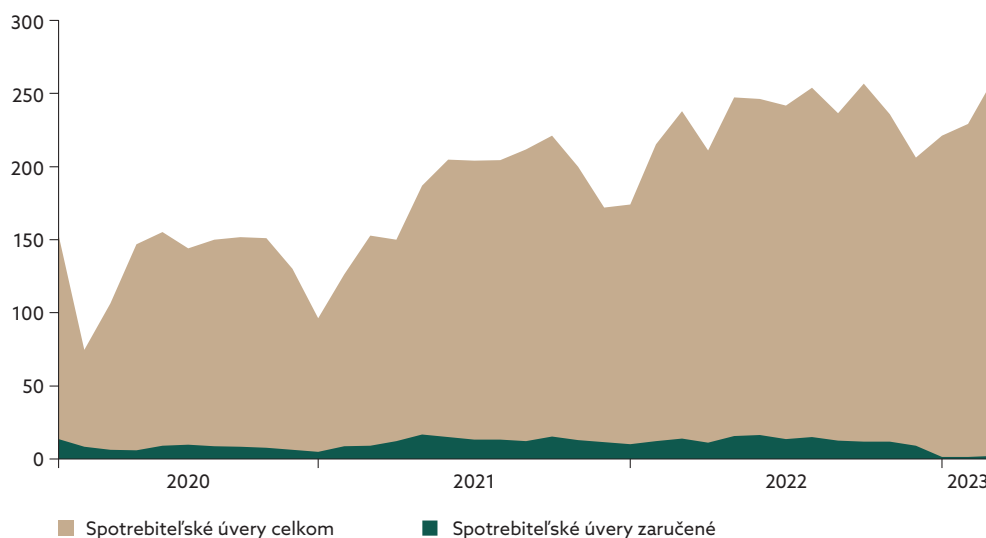
Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 54

Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

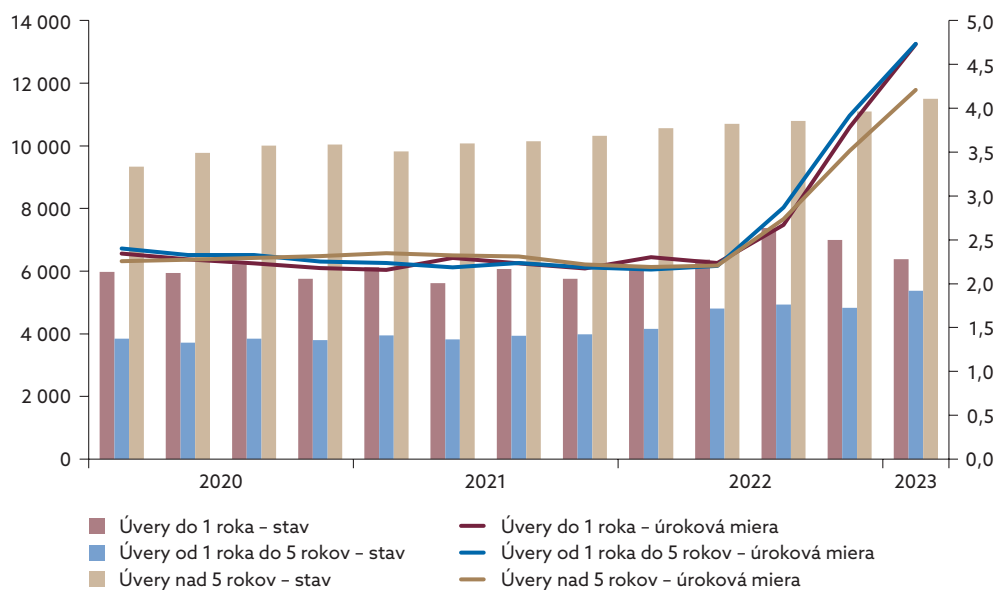
Zdroj: NBS

2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)

Priemerné úročenie **úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam** zaznamenalo v medziročnom porovnaní rastúci trend vo všetkých svojich splatnostiach. Úročenie úverov so splatnosťou do 1 roka (nárast o 1,91 p. b.) dosiahlo priemernú hodnotu 4,23 % p. a. Úročenie úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov vzrástlo najviac (o 2,22 p. b.) a dosiahlo priemernú úroveň 4,40 % p. a. Najnižší nárast (o 1,75 p. b.) bol zaznamenaný pri úročení úverov so splatnosťou nad 5 rokov (na priemernú úroveň 3,95 % p. a.).

Graf 55

Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

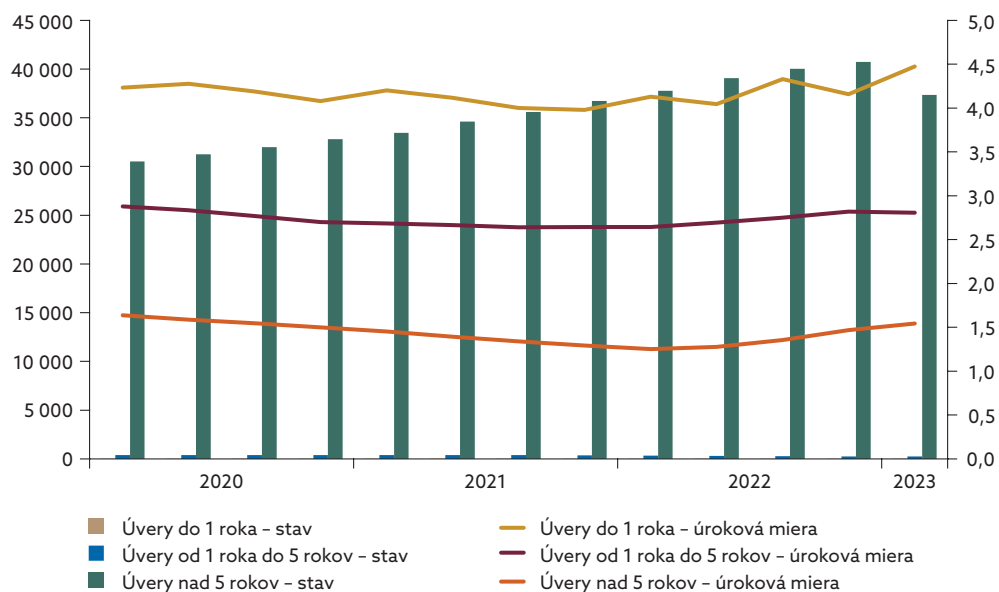
2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)

2.8.4.1 Úrokové miery a stavy úverov na bývanie

Pri poskytovaní úverov na bývanie jednoznačne prevládajú výškou poskytnutých objemov úvery so splatnosťou nad 5 rokov.

Úročenie úverov na bývanie v splatnosti nad 5 rokov zaznamenalo medziročne nárast o 0,24 p. b. na priemernú hodnotu 1,5 % p. a. Úročenie úverov na bývanie so splatnosťou od 1 do 5 rokov v sledovanom období vzrástlo 0,16 p. b. na priemernú hodnotu 2,8 % p. a. V splatnosti do 1 roka bol zaznamenaný najvyšší nárast (o 0,36 p. b.) na priemernú hodnotu 4,46 % p. a.

Graf 56
Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

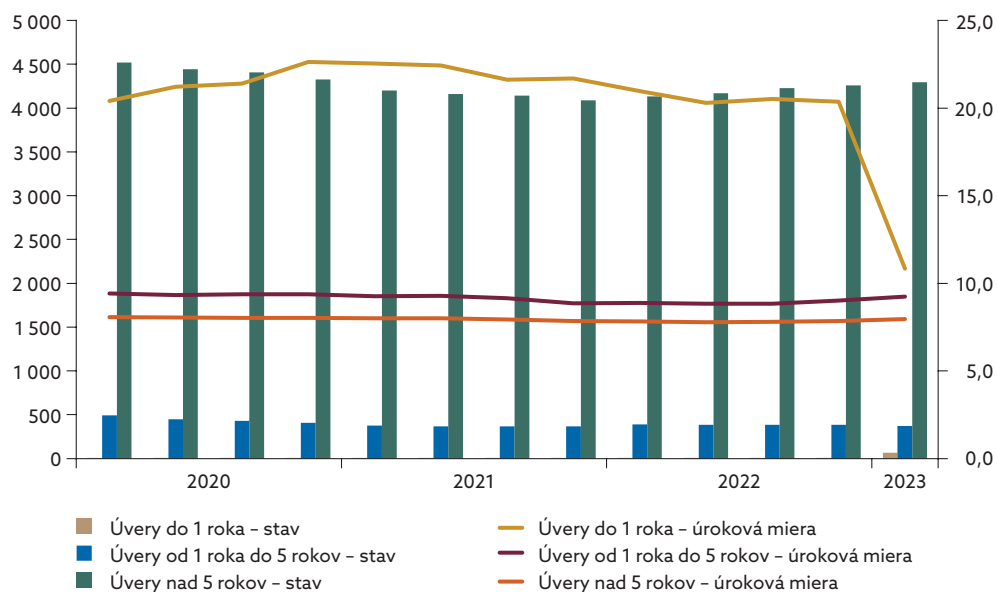
Zdroj: NBS

2.8.4.2 Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov

Objemy spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka sú naďalej zanedbateľné. Objem spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov mierne klesol. Objemovo najvýznamnejšia je naďalej kategória spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov.

Priemerné úročenie **spotrebiteľských úverov** zostalo medziročne na rovnakej úrovni pre kategórie splatností od 1 roka do 5 rokov (9,12 % p. a.) a nad 5 rokov (7,91 % p. a.). Kategória spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka zaznamenala výrazný pokles (o 10,57 p. b.) a dosiahla priemernú hodnotu 10,51 % p. a.

Graf 57
Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

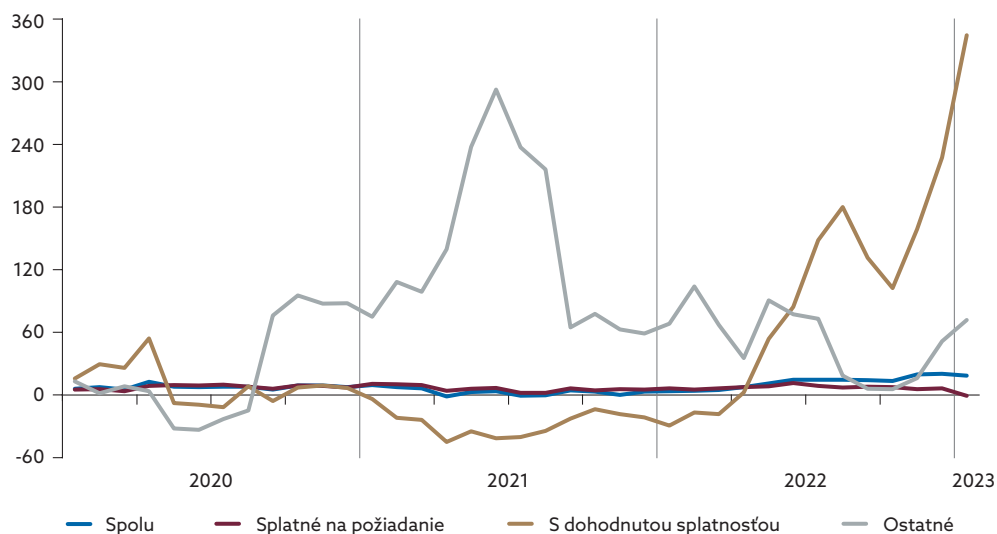
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností

2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností

Hodnota vkladov nefinančných spoločností sa ku koncu 1. štvrťroka 2023 medziročne zvýšila o 18,7 %. Najvýraznejší vplyv na tento rast mali vklady s dohodnutou splatnosťou, ktoré medziročne vzrástli o 344,5 %. Vklady splatné na požiadanie klesli ku koncu marca 2023 medziročne o 0,8 %. Ostatné vklady v marci 2023 vzrástli o 71,7 % v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka.

Graf 58

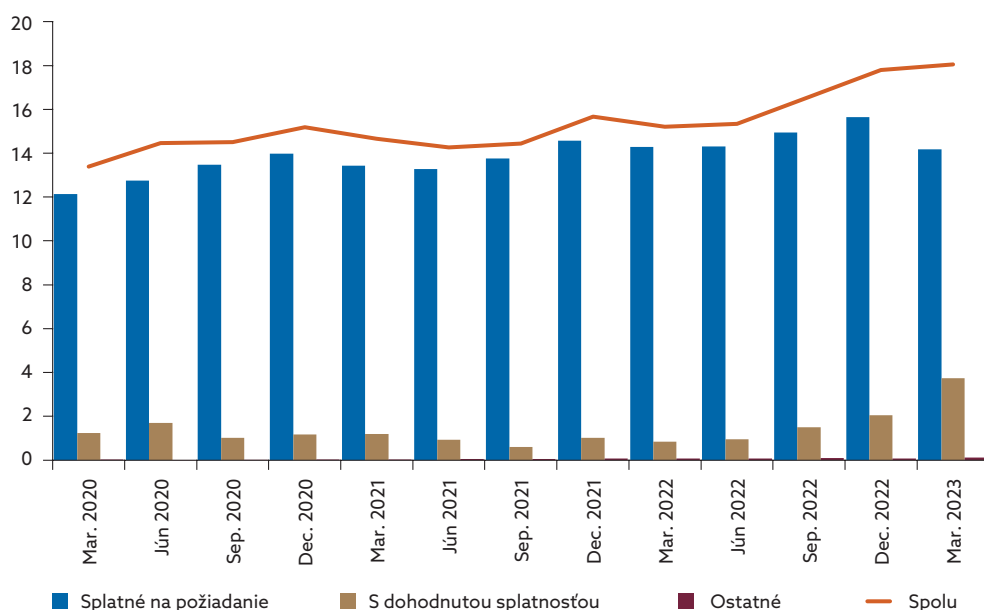
Vklady nefinančných spoločností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 59

Vklady nefinančných spoločností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

2.9.2 Vklady prijaté od domácností¹

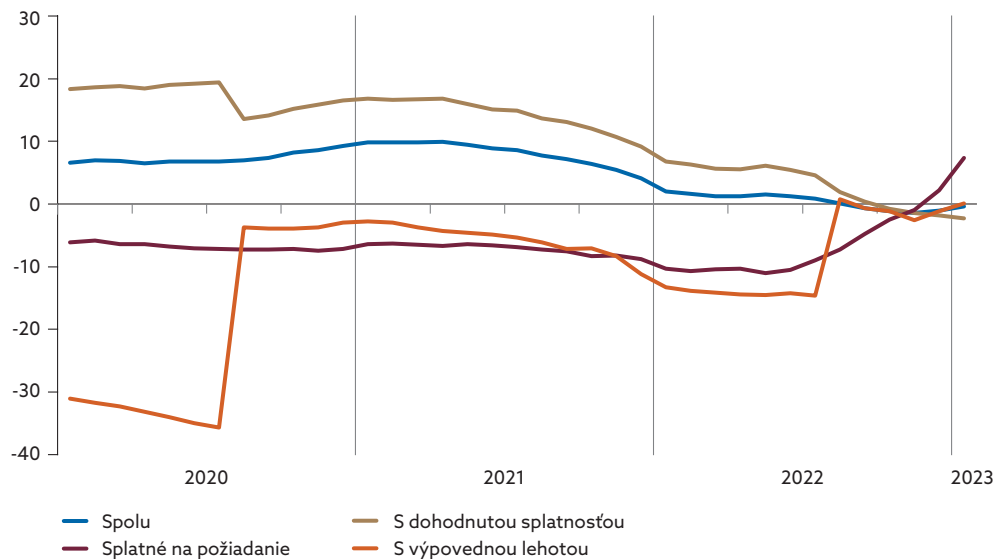
K prvému štvrtroku 2023 sa hodnota vkladov prijatá od domácností znížila medziročne o 0,2 %. Vklady s dohodnutou splatnosťou medziročne

¹ V roku 2019 došlo k preradeniu vkladov medzi vkladmi splatnými na požiadanie a vkladmi s výpovednou lehotou, čo skreslilo medziročné porovnania uvedených položiek. Uvedené miery rastu platia pre domácnosti eurozóny a sú vypočítané pomocou tokov v daných položkách. Absolútne hodnoty predstavujú domácnosti Slovenska.

stúpili o 7,4 %. Vklady splatné na požiadanie ku koncu marca 2023 klesli o 1,0 %, v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka. Vklady s výpovednou lehotou medziročne klesli o 18,4 %.

Graf 60

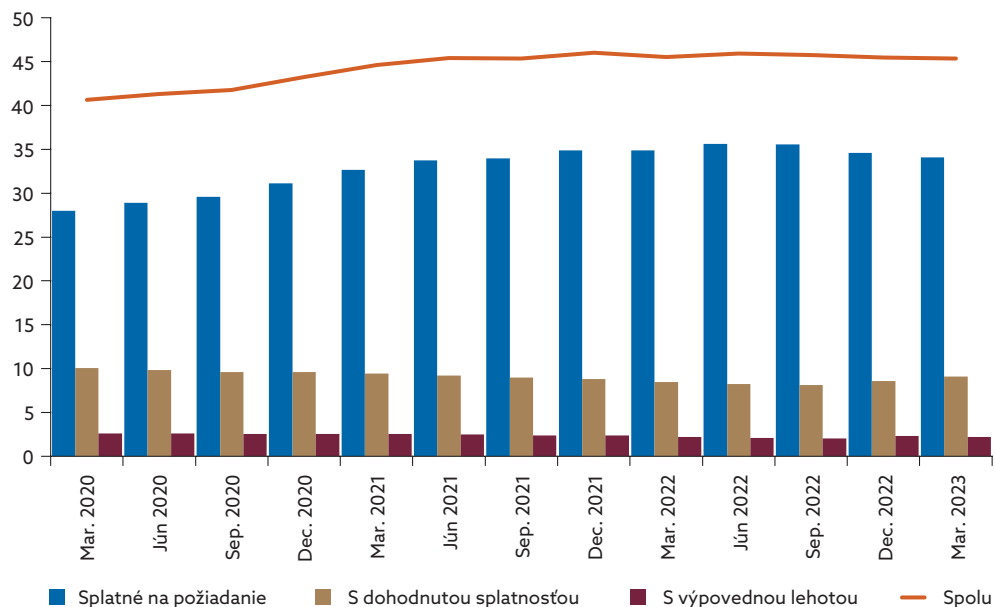
Vklady domácností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 61

Vklady domácností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

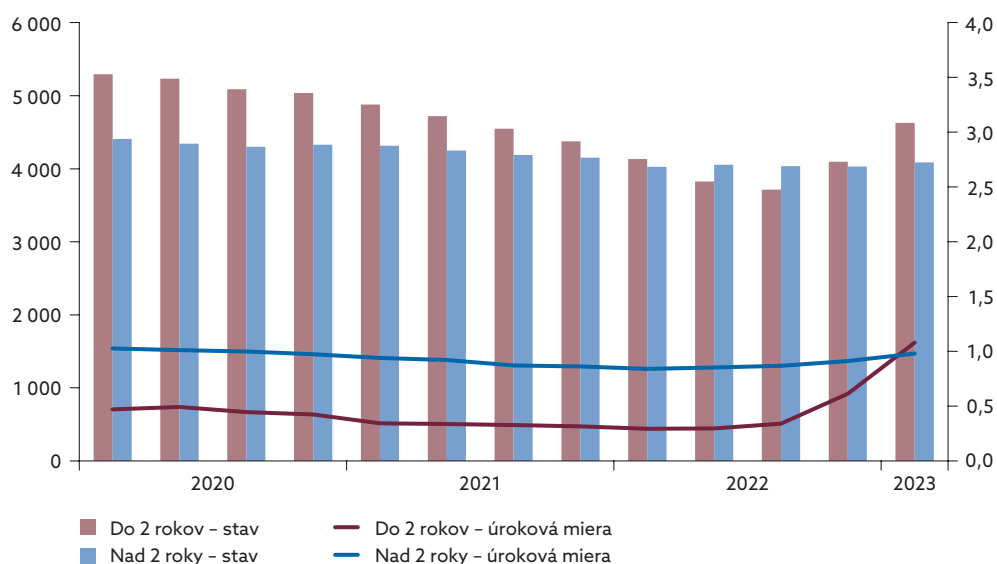
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov

2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)

Podiel objemu zostatkov vkladov **s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** medziročne vzrástol o 1,4 p. b. na hodnotu 52,4 % z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou. Úročenie tejto kategórie vkladov vzrástlo o 0,63 p. b. na priemernú hodnotu 0,93 % p. a. Úročenie vkladov **s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** vzrástlo (o 0,11 p. b.) na priemernú hodnotu 0,96 % p. a. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností zaznamenal medziročne nárast o 2,0 %.

Graf 62

Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

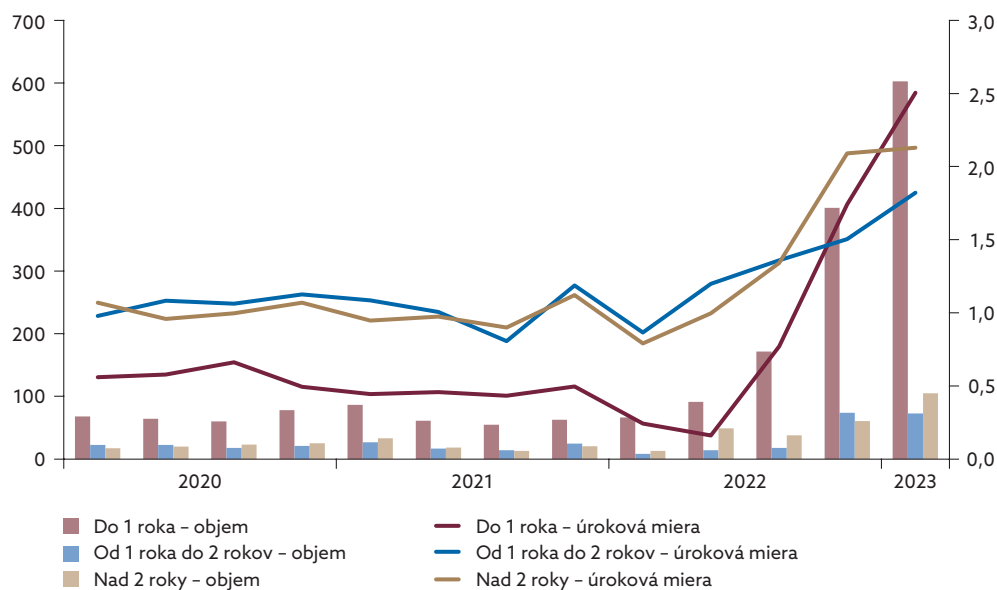
Zdroj: NBS

2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)

Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** medziročne výrazne vzrástlo (o 2,02 p. b.) na priemernú hodnotu 2,29 % p. a. a nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou od 1 roka do 2 rokov** vzrástlo o 0,86 p. b. na priemernú hodnotu 1,76 % p. a. Úročenie vkladov **s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** vzrástlo (o 1,32 p. b.) na priemernú hodnotu 2,12 % p. a. Najvýznamnejší podiel na všetkých nových vkladoch s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností predstavujú vklady s dohodnutou splatnosťou **do 1 roka** (77,11 %), ďalej nasledujú vklady s dohodnutou splatnosťou **nad 2 roky** (12,06 %) a vklady s dohodnutou splatnosťou **od 1 roka do 2 rokov** (10,83 %).

Graf 63

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

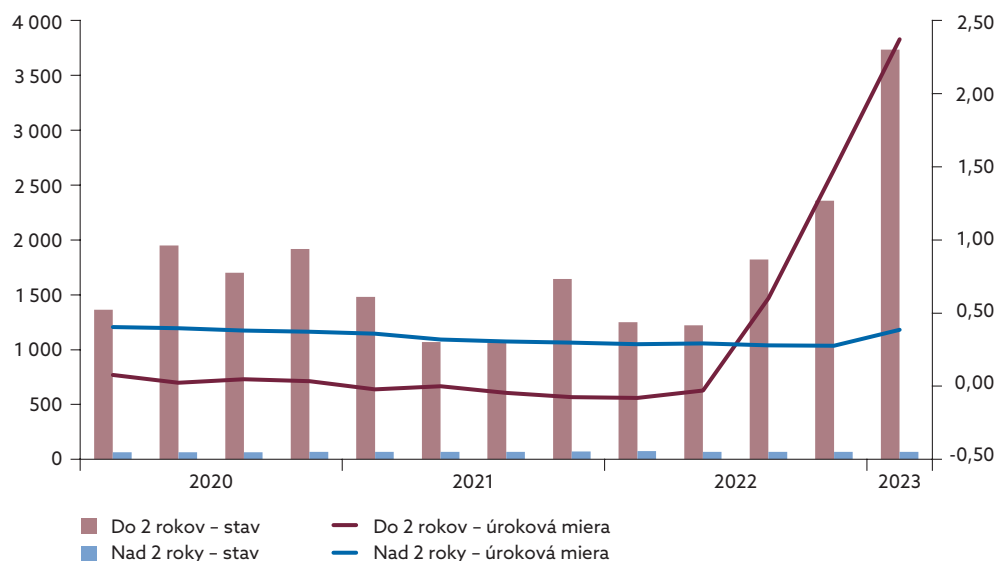
Zdroj: NBS

2.10.3 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)

Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** medziročne vzrástlo zo zápornej hodnoty (-0,07 % p. a.) na priemernú hodnotu 2,03 % p. a. Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** zostalo nezmenené (0,3 % p. a.).

Podiel objemu zostatkov **vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** medziročne vzrástol o 3,12 p. b. na hodnotu 97,96 % z celkového objemu zostatkov vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností. Podiel objemu zostatkov **vkladov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** klesol (o 3,12 p. b.) na hodnotu 2,04 %. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností medziročne vzrástol až o 149,09 %.

Graf 64
Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

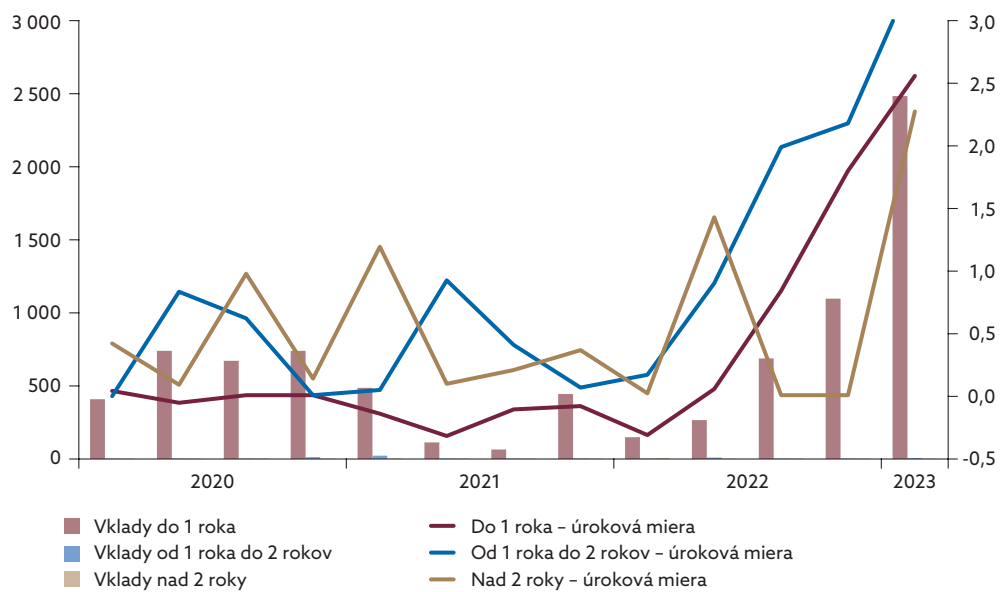
Zdroj: NBS

2.10.4 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)

Pri nových vkladoch **s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** bol zaznamenaný nárast úročenia (o 2,69 p. b.) na priemernú hodnotu 2,72 % p. a., avšak podiel týchto vkladov na celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou zaznamenal výrazný medziročný pokles z 1,43 % na 0,05 %. Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou od 1 do 2 rokov** vzrástlo (o 3,52 p. b.) na priemernú hodnotu 3,54 % p. a. Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** vzrástlo (o 2,53 p. b.) na priemernú úroveň 2,29 % p. a. Zároveň táto kategória nových vkladov je objemovo najvýznamnejšia - predstavuje 99,72 % podiel na nových vkladoch s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností.

Graf 65

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

3 Kolektívne investovanie – Podielové fondy

Na finančnom trhu SR je kolektívne investovanie zastúpené ôsmimi tuzemskými a jednou zahraničnou správcovskou spoločnosťou, ktoré k 31.3.2023 spravovali 98 tuzemských otvorených a 1 uzavretý podielový fond.

Tuzemské správcovské spoločnosti:

- 365.invest, správ. spol., a.s.
- Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s.
- Eurizon Asset Management Slovakia, správ. spol., a.s.
- IAD Investments, správ. spol., a.s.
- J&T investičná spoločnosť, správ. spol., a.s.
- PARTNERS ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s.
- RIB SLOVAKIA, správ. spol., a.s. (predtým GOLDSIDE Asset Management, správ. spol., a.s.)
- Tatra Asset Management, správ. spol., a.s.

Zahraničná správcovská spoločnosť:

- ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost

3.1 Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania

Pre účely menovej a finančnej štatistiky zostavovanej Európskou centrálnou bankou delíme podielové fondy podľa investičnej stratégie na nasledovné kategórie: fondy peňažného trhu, dlhopisové, akciové, zmiešané, realitné, hedžové a ostatné fondy. Začiatkom roka 2021 došlo pri niektorých fondoch k reklasifikácii investičnej stratégie z pohľadu NBS štatistiky, čo sa prejavilo najmä na poklese počtu ostatných fondov.

Najväčší podiel na celkových aktívach mali k 31.3.2023 zmiešané fondy s podielom 43,63 %, nasledujú realitné fondy (27,07 %). Trend investovania do rizikovejších akciových fondov pokračuje aj v roku 2023. Pred pandémiou koronavírusu tvorili celkové aktíva akciových fondov menej ako polovicu aktív fondov dlhopisových. Od roku 2022 už majú výraznejší podiel akciové fondy, v prvom kvartáli 2023 v pomere 17,37 % k 11,73 %. Ostatné fondy mali k 31.3.2023 podiel 0,19 %.

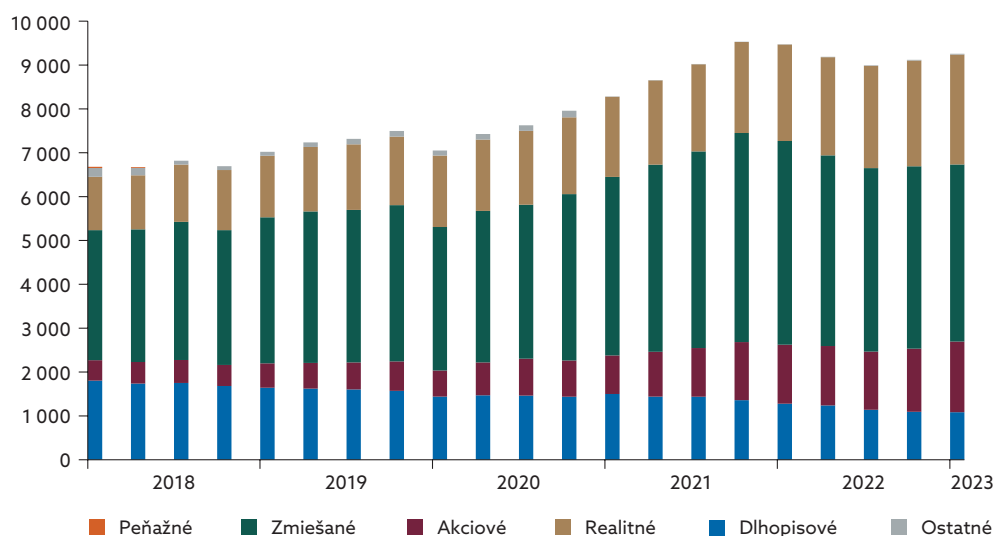
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022	VI. 2022	IX. 2022	XII. 2022	III. 2023
Dlhopisové	4,24	-2,15	-1,85	-5,32	-14,80	-13,86	-20,65	-19,60	-15,11
Akciové	47,38	36,78	31,95	60,01	53,12	32,33	19,49	8,90	19,59
Zmiešané	24,42	23,53	27,72	25,66	14,10	1,89	-6,68	-12,84	-13,04
Realitné	12,06	17,97	18,00	18,47	20,40	16,58	17,47	16,36	14,04
Ostatné	-92,25	-93,20	-93,13	-94,56	-6,09	4,45	11,32	108,06	112,75

Zdroj: NBS

Graf 66

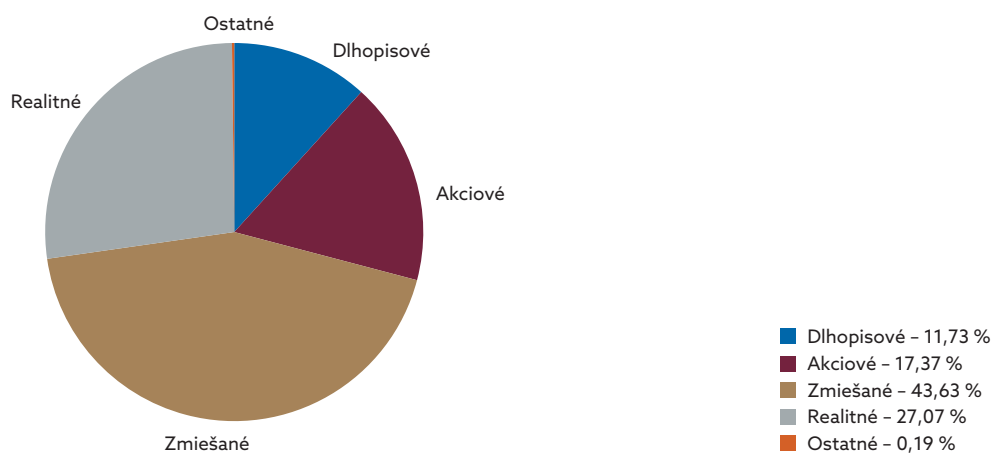
Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 67

Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

3.2 Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov

3.2.1 Dlhopisové fondy

Dlhopisové fondy investujú v prevažnej miere do dlhových cenných papierov a termínovaných vkladov v bankách.

K 31.3.2023 mali najvyšší podiel na spravovaných aktívach dlhové cenné papiere (62,19 %). Významná časť finančných prostriedkov je naďalej investovaná do termínovaných vkladov, resp. bežných účtov s 19,95 % a podielových listov podielových fondov (17,06 %). Zvyšných 0,80 % tvorili ostatné aktíva a finančné deriváty.

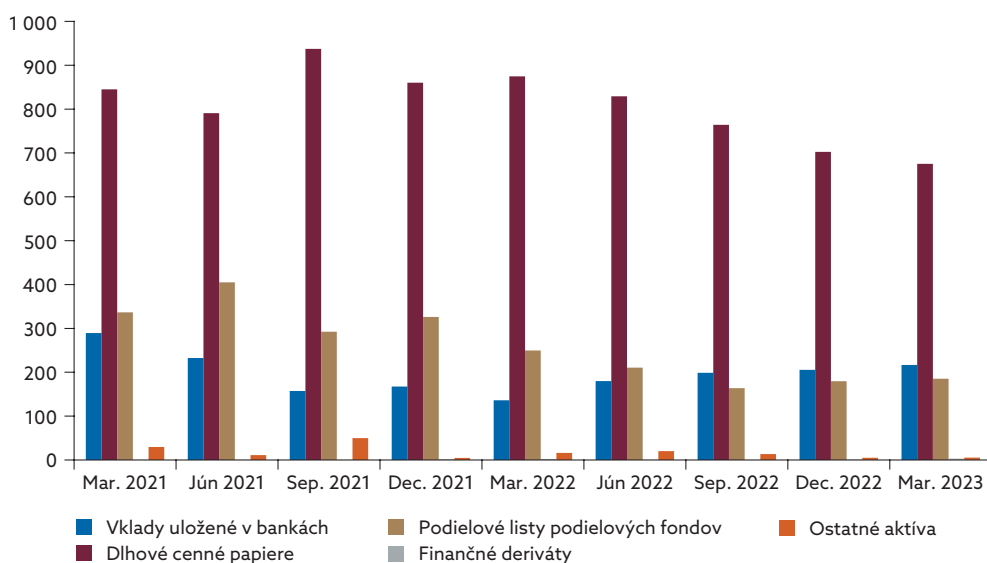
Najvýznamnejšou súčasťou portfólia dlhových cenných papierov z geografického hľadiska boli v prvom kvartáli 2023 cenné papiere emitované v krajinách zo zvyšku sveta s podielom 42,54 %. Nasledovali tuzemské cenné papiere (31,11 %) a cenné papiere emitované v ostatných členských štátoch eurozóny (26,36 %).

Zo sektorového hľadiska sú medzi cennými papiermi v portfóliu dlhopisových fondov najrozšírenejšie dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami a ostatnými finančnými inštitúciami s podielom 43,50 %. Nasledovali vládne dlhopisy, ktorých podiel bol k 31.3.2023 na úrovni 31,47 %. Zvyšných 25,02 % tvorili dlhové cenné papiere emitované bankami.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali dlhopisové fondy v portfóliu 28,81 % cenných papierov splatných do jedného roka, 14,70 % od jedného do dvoch rokov a 56,49 % so splatnosťou nad dva roky.

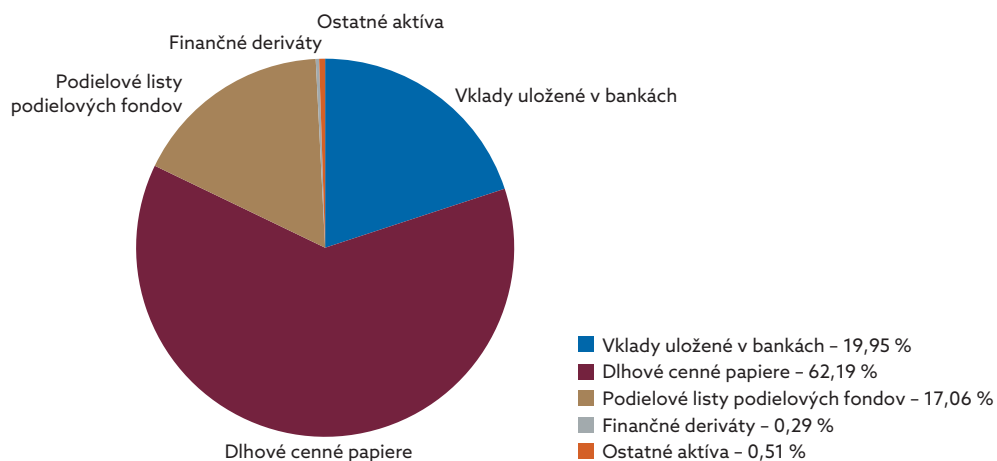
Graf 68

Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

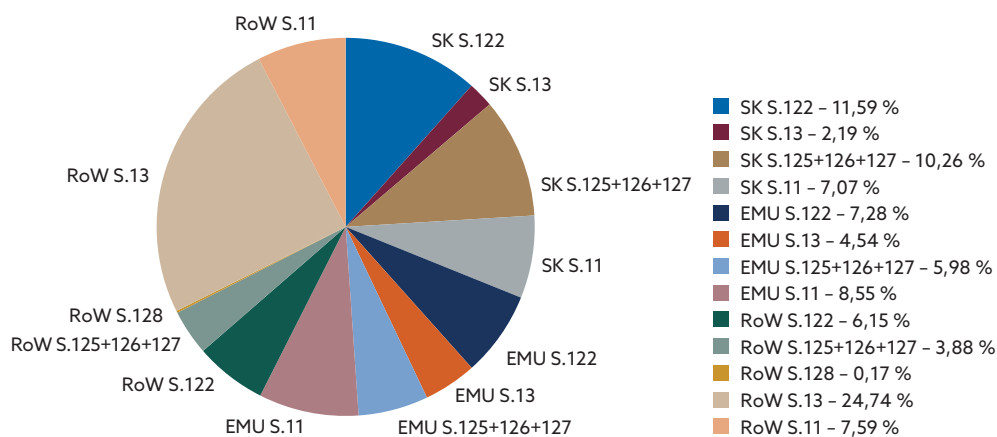
Zdroj: NBS

Graf 69
Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 70
Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 31.3.2023

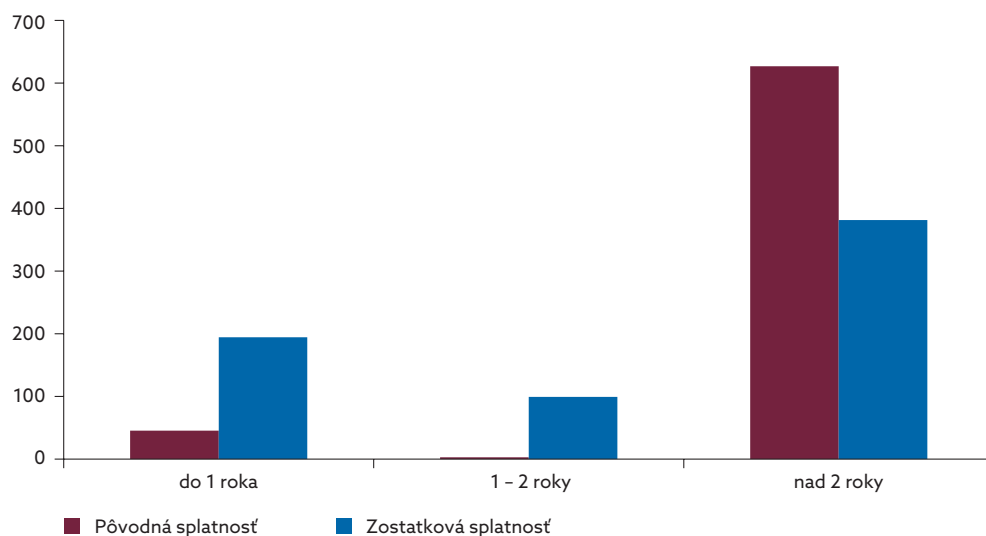

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 71

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 31.3.2023 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

3.2.2 Akciové fondy

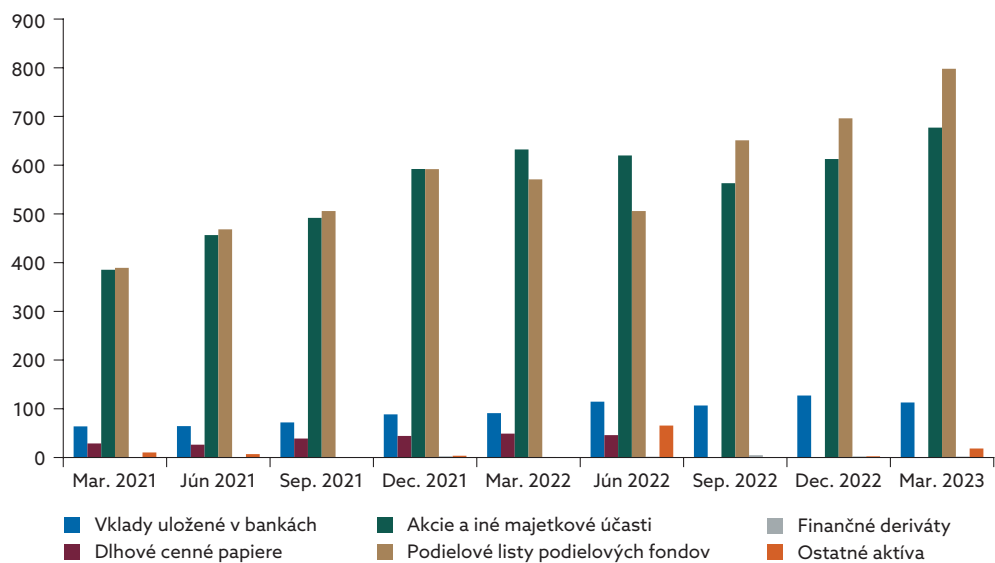
Najvýznamnejšími položkami majetku akciových fondov boli na konci marca 2023 podielové listy podielových fondov 49,61 % a akcie a iné majetkové účasti (42,11 %). Vklady uložené v bankách tvorili 7,02 %, ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov 1,26 %.

Geografické členenie podielových listov podielových fondov v portfóliu sa počas sledovaného štvrťroku výrazne nezmenilo. K 31.3.2023 bolo 5,13 % podielových listov podielových fondov tuzemských, 91,47 % z ostatných členských štátov eurozóny a 3,39 % zo zvyšku sveta.

V portfóliu akcií dominujú akcie nefinančných spoločností zo zvyšku sveta s podielom 77,71 % (z ktorých približne tri štvrtiny tvorili akcie amerických spoločností), nasledovali nefinančné spoločnosti z členských štátov eurozóny s 10,43 %. Ostatné sektory svojimi podielmi dosiahli hodnoty pod 5 %.

Graf 72

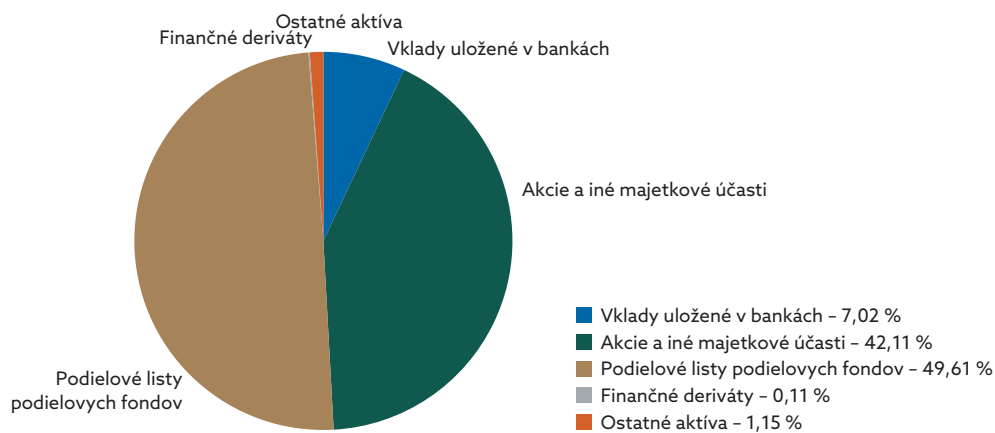
Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 73

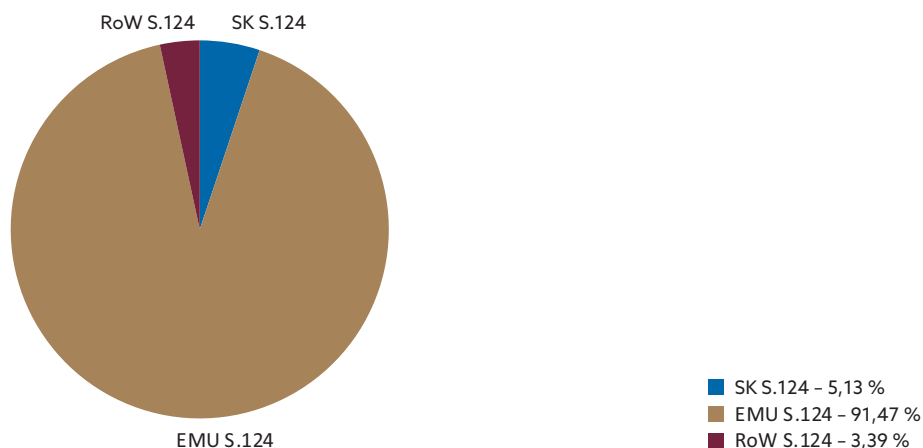
Štruktúra aktív akciových fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 74

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 31.3.2023

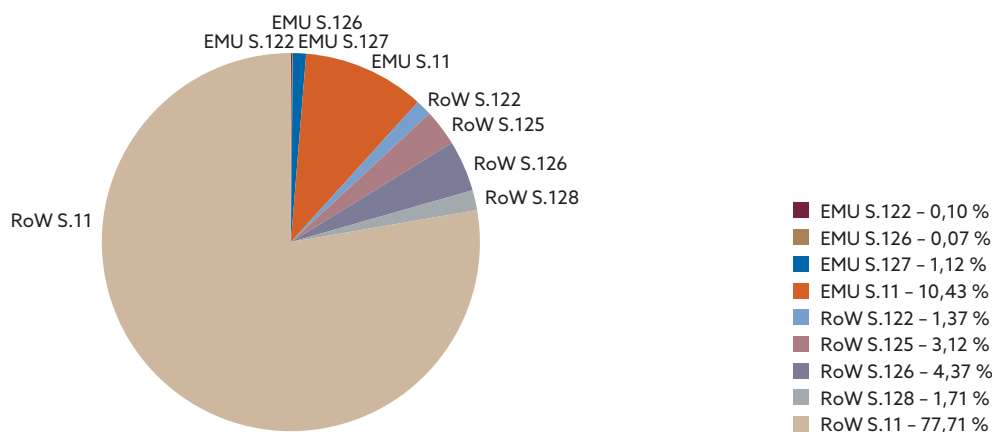

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 75

Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Poznámka: EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

3.2.3 Zmiešané fondy

Najvýznamnejšou položkou aktív zmiešaných fondov sú dlhodobé podielové listy podielových fondov. Ich podiel na majetku bol ku koncu marca 2023 na úrovni 64,08 %. Ďalšími významnými zložkami majetku zmiešaných fondov boli dlhové cenné papiere (20,28 %) a vklady uložené v bankách (11,59 %). Akcie sa podieľali 3,13 %, ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov 0,92 %.

Z geografického hľadiska sa štruktúra podielových listov v sledovanom štvrťroku výrazne nezmenila. Najvýznamnejšiu pozíciu v portfóliu podie-

lových listov s podielom 74,77 % mali podielové listy emitované v eurozóne. Nasledovali podielové listy emitované tuzemskými podielovými fondmi (22,95 %) a zo zvyšku sveta (2,28 %).

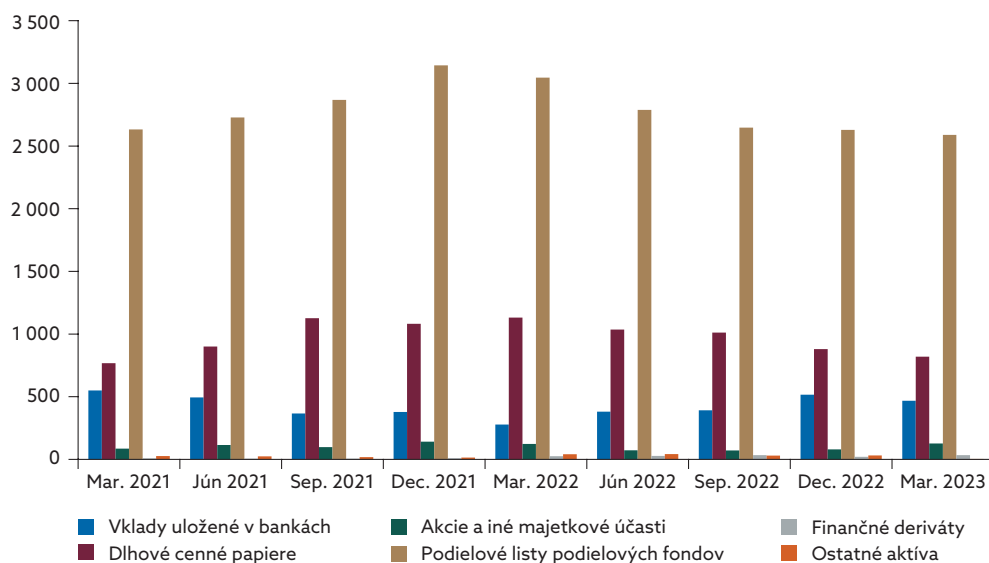
Z pohľadu geografickej štruktúry dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov tvorili na konci marca 2023 najväčšiu skupinu dlhopisy emitované tuzemcami s podielom 59,47 %, nasledovali cenné papiere emitované spoločnosťami zo zvyšku sveta (24,51 %). Cenné papiere z ostatných členských štátov eurozóny tvorili 16,02 %.

Z pohľadu sektorov mali najväčší podiel ostatní finanční sprostredkovatelia (28,97 %), nasleduje bankový sektor (26,69 %), verejná správa (22,13 %) a nefinančné spoločnosti (22,12 %). Podiel ostatných sektorov dosiahol 0,09 %.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali na konci prvého kvartálu 2023 zmiešané fondy v portfóliu 14,43 % cenných papierov splatných do jedného roka, 10,95 % od jedného do dvoch rokov a 74,61 % nad dva roky.

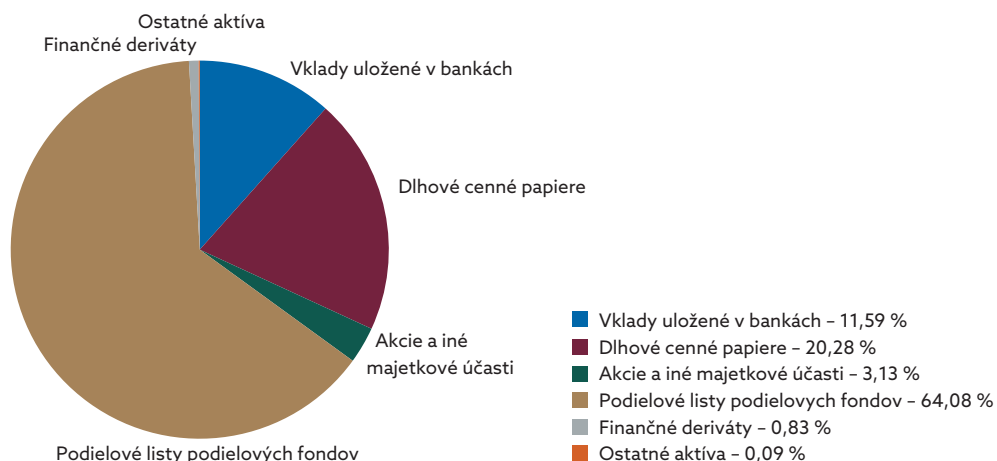
Graf 76

Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

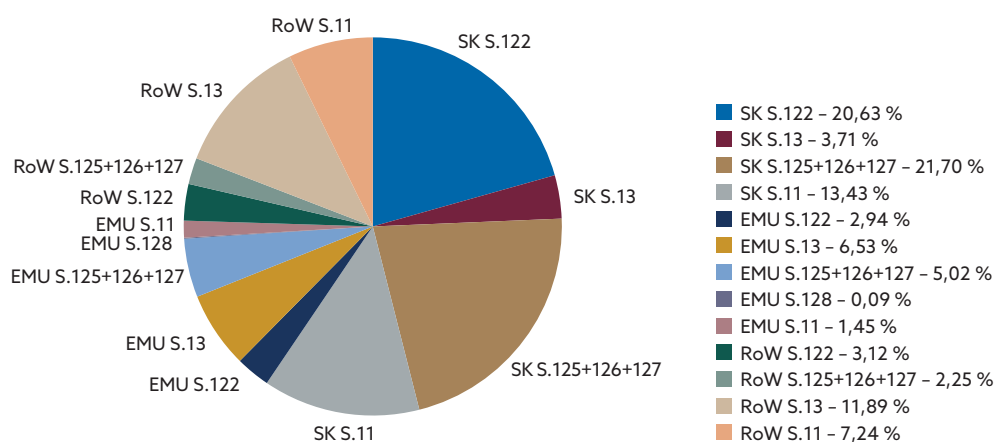
Zdroj: NBS

Graf 77
Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 78
Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2023

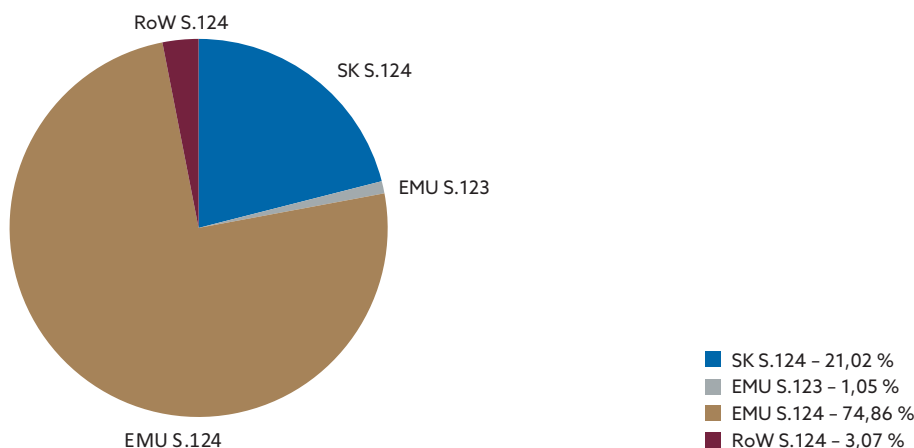

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 79

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2023

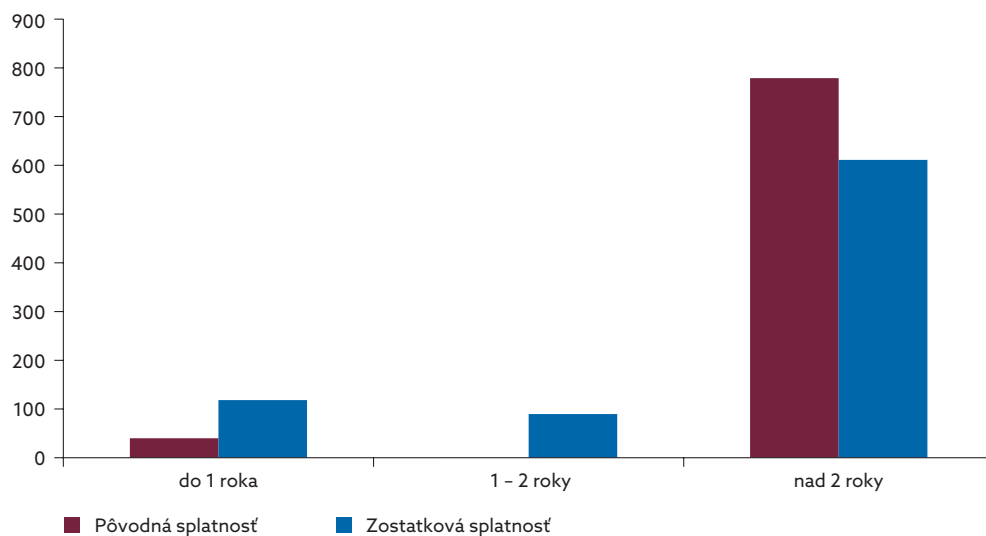

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 80

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 31.3.2023 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

3.2.4 Realitné fondy

Realitné fondy sa v rámci svojej investičnej stratégie zameriavajú na investovanie do akcií a do majetkových účastí v realitných spoločnostiach. V zmysle zákona využívajú získané prostriedky tiež na pôžičky realitným spoločnostiam.

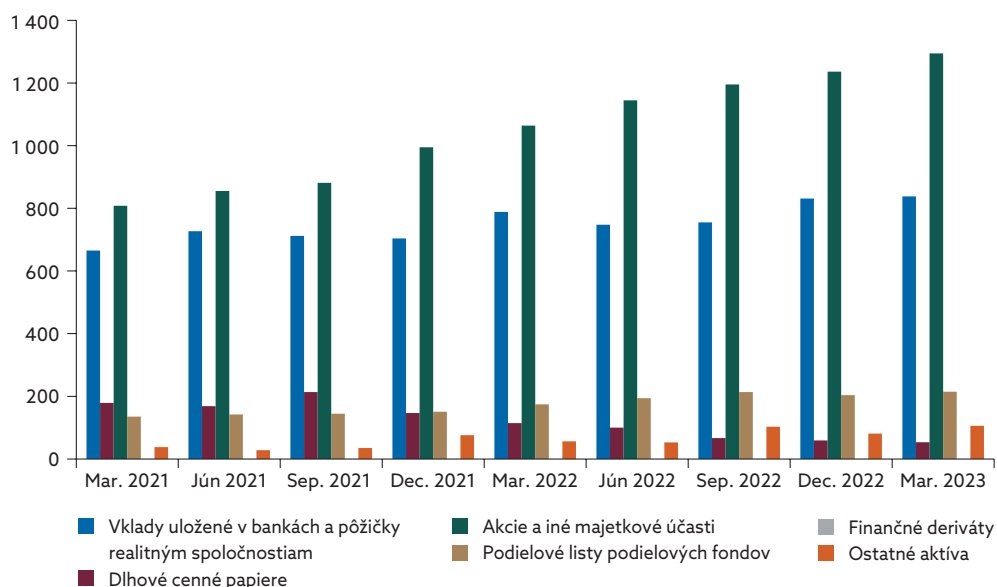
Podiel bilančnej položky - vklady v bankách a pôžičky poskytnuté realitným spoločnostiam na konci prvého kvartálu 2023 bol na úrovni 33,43 %.

Podiel akcií a iných majetkových účastí mal hodnotu 51,65 %. Realitné fondy investovali v sledovanom štvrtroku v menšej miere aj do podielových listov podielových fondov (8,58 %), dlhových cenných papierov (2,12 %). Ostatné aktíva tvorili zvyšných 4,22 %.

Z geografického a sektorového hľadiska investujú realitné fondy v najväčšej miere do akcií a majetkových účastí tuzemských nefinančných spoločností (S.11) s podielom 77,41 %. Zvyšok tvoril nefinančné spoločnosti zo zvyšku sveta (22,59 %). Pôžičky realitným spoločnostiam taktiež smerujú najmä do tuzemských spoločností, v menšej miere do okolitých krajín.

Graf 81

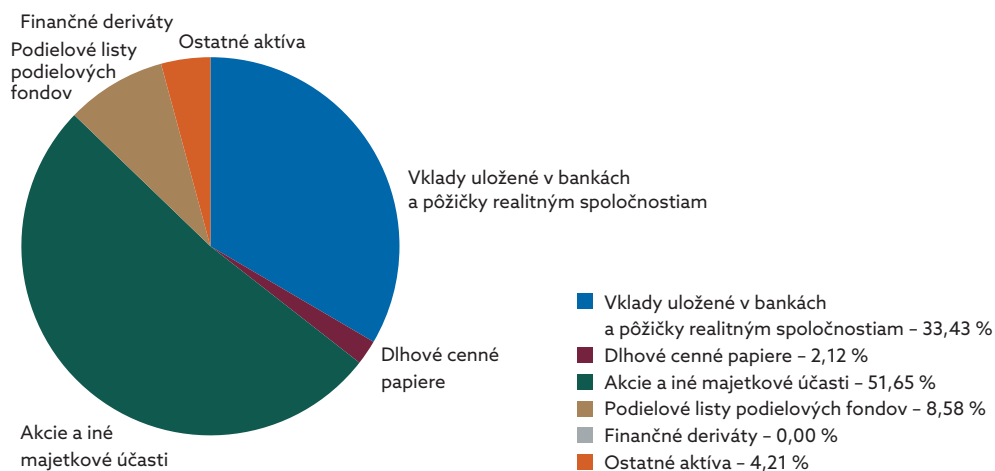
Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 82

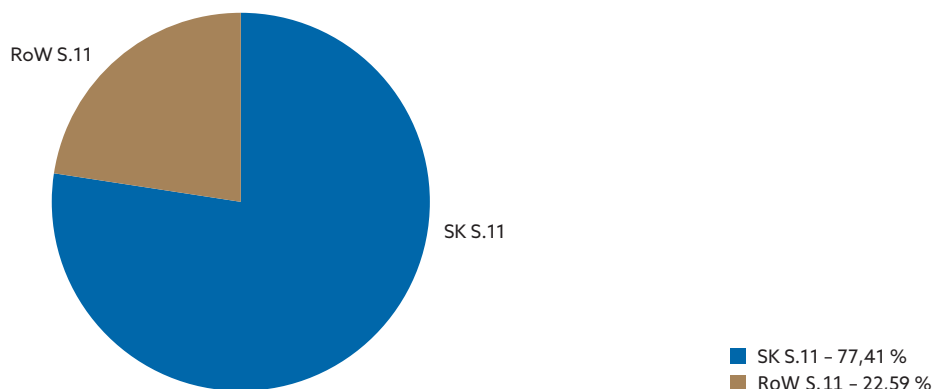
Štruktúra aktív realitných fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 83

Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účastí v portfóliu realitných fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

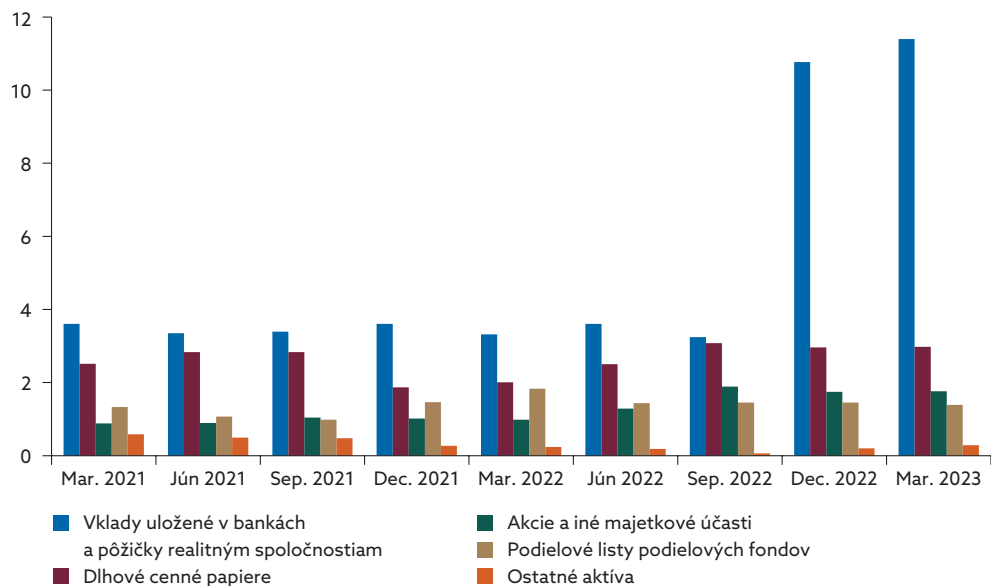
3.2.5 Ostatné fondy

Medzi ostatné podielové fondy sa zaraďujú podielové fondy, ktorých investičná stratégia sa nedá jednoznačne zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií. K 31.3.2023 tvorili ich aktíva vklady uložené v bankách a pôžičky realitným spoločnostiam (63,99 %), dlhové cenné papiere (16,72 %), akcie a iné majetkové účasti (9,89 %), podielové listy (7,79 %) a ostatné aktíva (1,61 %).

Z pohľadu geografického členenia dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov mali v prvom kvartáli roku 2023 najvýznamnejšiu pozíciu cenné papiere emitované zvyškom sveta (42,78 %), nasledovali tuzemské cenné papiere s podielom 37,73 % a cenné papiere emitované ostatnými členskými štátmi eurozóny (19,49 %).

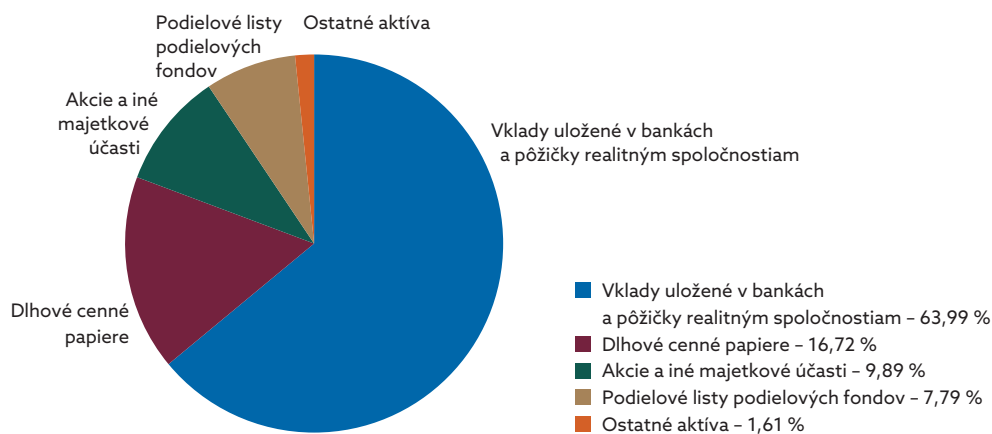
Zo sektorového hľadiska tvorili portfólio cenných papierov ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125+S.126+S.127) s podielom 43,95 %, verejná správa (27,47 %), nefinančné spoločnosti (17,89 %) a bankový sektor (10,70 %). Podľa zostatkovej splatnosti cenných papierov mali ostatné fondy v portfóliu 39,80 % cenných papierov splatných do jedného roka, 44,47 % od jedného do dvoch rokov a 15,72 % nad dva roky.

Graf 84
Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

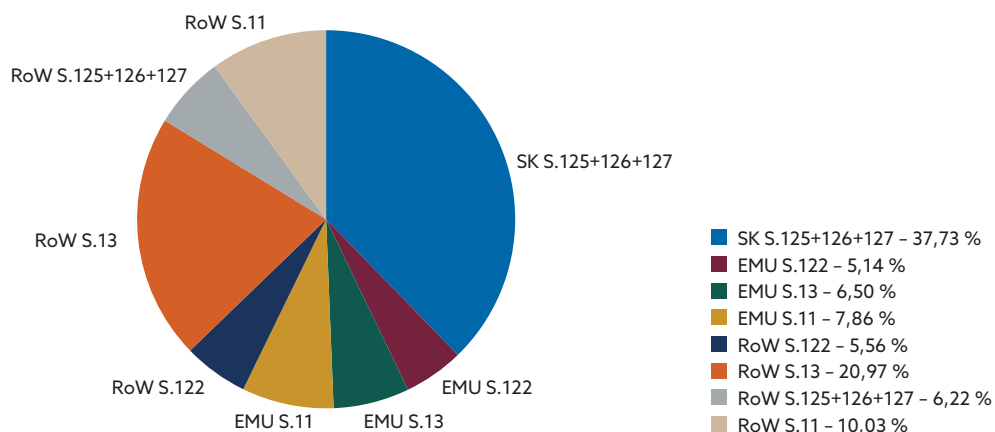
Graf 85
Štruktúra aktív ostatných fondov k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 86

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 31.3.2023

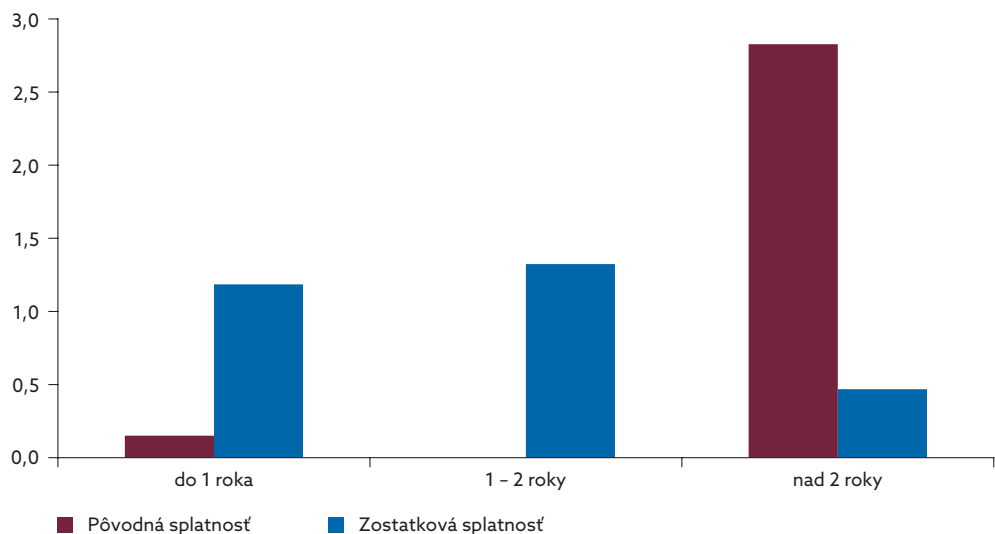

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 87

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 31.3.2023 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

4 Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania

Spoločnosti sú podľa sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA 2010 súčasťou sektora S.125 – ostatní finanční sprostredkovatelia², v rámci ktorého tvoria spolu podskupinu, takzvaných finančných spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (*Financial Corporations engaged in Lending*). Zoznam subjektov, ktoré vykazujú bilančné údaje do Národnej banky Slovenska podľa Opatrenia NBS³ bol aktualizovaný začiatkom roku 2022.

Prvý kvartál 2023 mal z pohľadu aktív priaznivý vývoj pre lízingové spoločnosti (medziročný nárast o 13,93 %), ako aj faktoringové a iné spoločnosti (4,07 %). Spoločnosti splátkového financovania zaznamenali v tomto kvartáli v medziročnom porovnaní pokles o 8,39 %.

Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových a iných spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	III.21	VI.21	IX.21	XII.21	III.22	VI.22	IX.22	XII.22	III.23
Faktoring a iné spoločnosti	11,84	12,86	13,72	14,95	20,06	13,70	10,64	12,15	4,07
Splátkové financovanie	-13,14	-24,47	-33,50	-30,46	-24,52	-20,30	8,28	6,67	-8,39
Lízing	-2,02	-1,10	1,18	1,42	-14,19	-12,89	-13,31	-6,26	13,93

Zdroj: NBS

V rámci spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom si dlhodobo najvýznamnejšiu pozíciu udržiavajú lízingové spoločnosti. V prvom kvartáli 2023 bol ich podiel na celkových aktívach 77 %. Na-

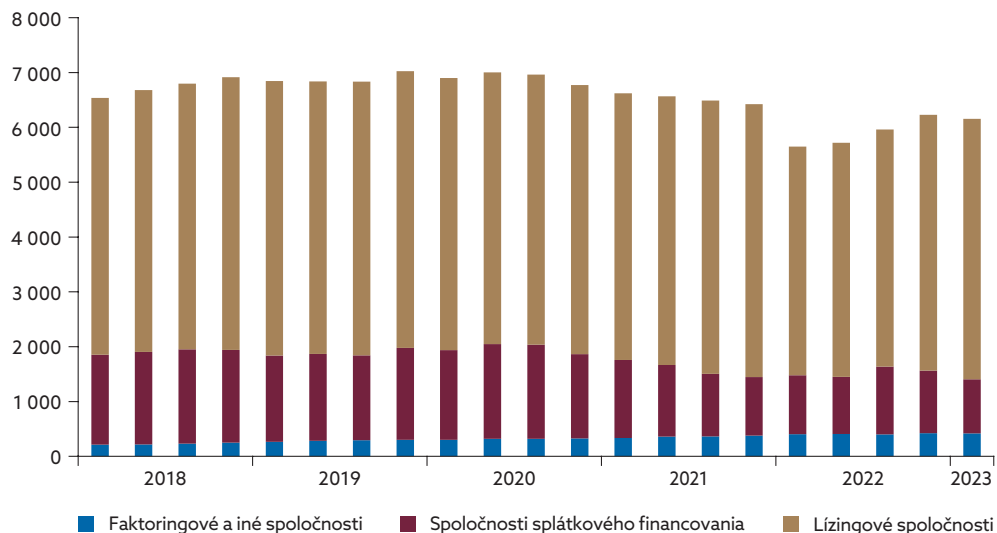
² Európsky systém národných účtov (ESA 2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poisťné technické rezervy.

³ Opatrenie NBS č. 19/2014 o predkladaní výkazu faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania alebo lízingovou spoločnosťou na štatistické účely (oznámenie č. 248/2014 Z.z.).

sledujú spoločnosti splátkového financovania (16 %) a faktoringové a iné spoločnosti s podielom 7 %.

Graf 88

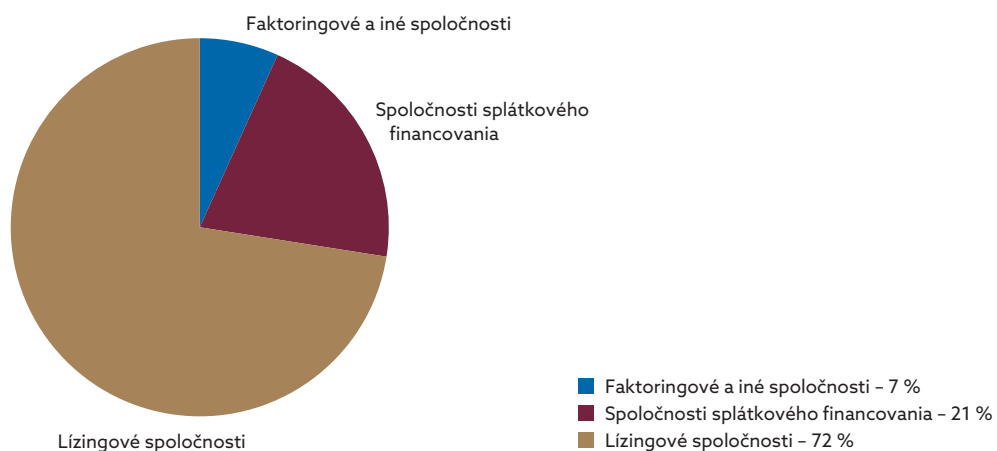
Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 89

Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Pri pohľade na geografické členenie úverových pohľadávok spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom je zrejmé, že sú využívané prevažne tuzemskými klientmi.

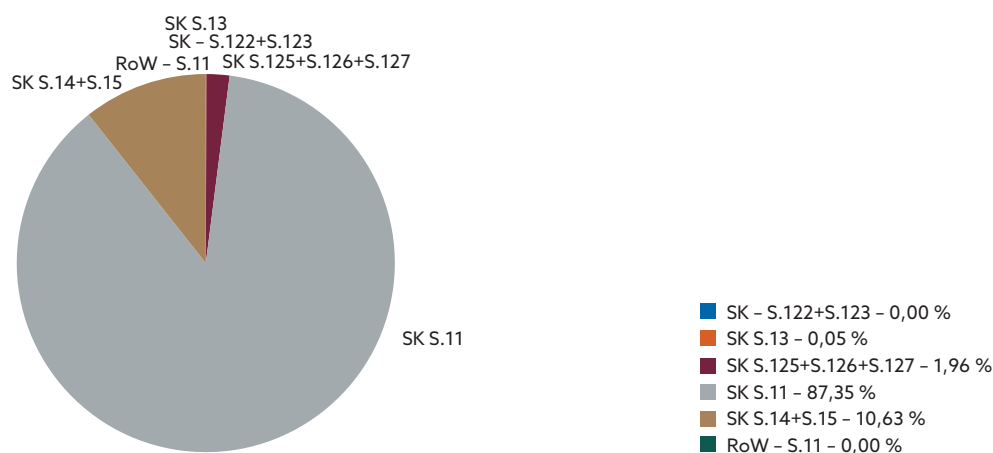
Finančný lízing na konci aktuálneho štvrťroku využívali výhradne tuzemskí klienti. Zo sektorového hľadiska majú najvýznamnejšiu pozíciu nefinančné spoločnosti (87,35 %), nasleduje sektor domácností (10,63 %). Ostatné sektory majú úhrnný podiel 2,02 %.

Celkový podiel tuzemských klientov spoločností splátkového financovania mal k 31.3.2023 hodnotu 50,02 %. Podiel klientov z ostatných štátov eurozóny bol 49,42 %, zo zvyšku sveta 0,56 %. Keďže nákup spotrebného tovaru na splátky je na Slovensku dlhodobo významnou formou financovania domácností, dominantným sektorom spomedzi tuzemských klientov je sektor domácností s podielom 85,65 %. Zvyšok tvoria nefinančné spoločnosti s podielom 14,35 %.

Na konci prvého kvartálu 2023 mal podiel tuzemských klientov faktorin-
gových a iných spoločností hodnotu 98,89 %. Podiel klientov zo zvyšku sveta bol 1,11 %. Väčšinu klientov faktoringových a iných spoločností na Slovensku tvorili domácnosti s podielom 67,48 %, zvyšnú časť nefinančné spoločnosti (32,52 %).

Graf 90

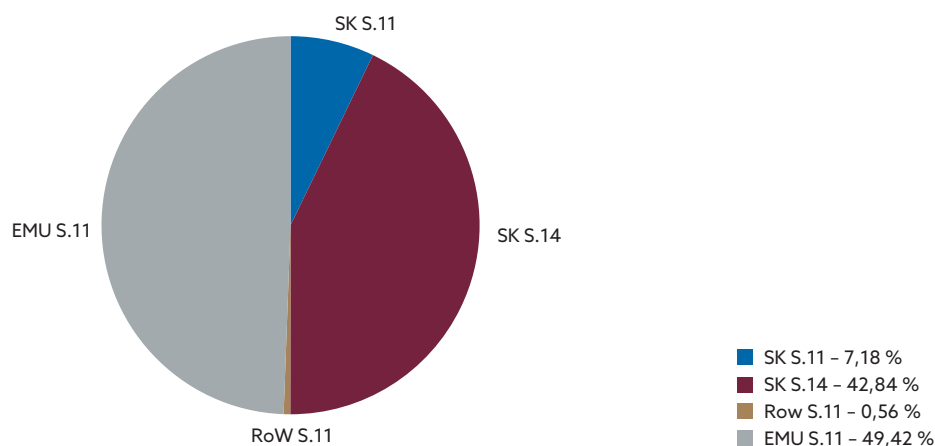
Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 91

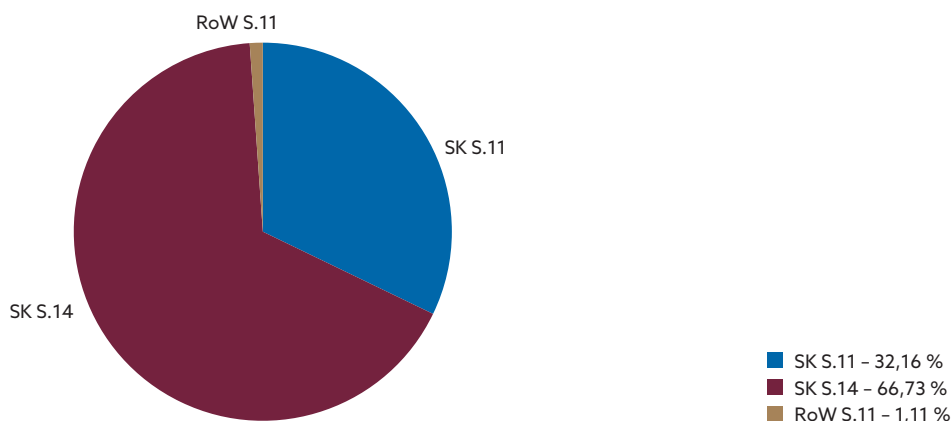
Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 31.3.2023

Zdroj: NBS

Graf 92

Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových a iných spoločností k 31.3.2023

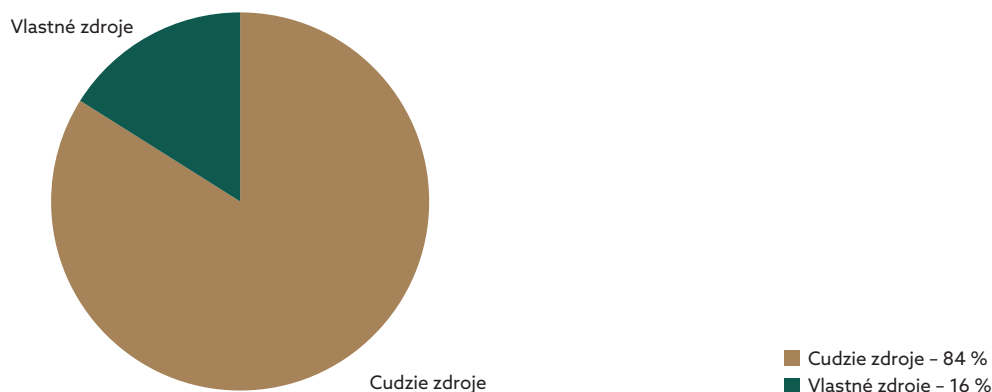
Zdroj: NBS

Z pohľadu finančných tokov v rámci jednotlivých ekonomických sektorov je zaujímavé rozdelenie zdrojov finančných prostriedkov pre činnosť analyzovaných typov spoločností. Tieto sú následne použité na poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom.

Hlavnú časť tvorili cudzie zdroje s podielom 83,94 %. Medzi nimi boli dominantné úvery prijaté od bánk, ktoré k 31.3.2023 tvorili až 80,50 %. Zvyšnú časť cudzích zdrojov tvorili prostriedky získané emisiou dlhových cenných papierov (6,16 %) a úvery a pôžičky od podnikov v skupine a klientov, ktorých podiel bol 13,33 %. Hlavnými zložkami vlastných zdrojov boli základné imanie, nerozdelený zisk predchádzajúcich období, akcie a iné majetkové účasti.

Graf 93

Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 31.3.2023

Zdroj: NBS

5 Cenné papiere

5.1 Dlhové cenné papiere

Vládou emitované štátne dlhopisy predstavujú najvýznamnejší podiel na celkovom objeme vydaných dlhových cenných papierov. Stav ku koncu marca 2023 predstavoval 56 805,1 mil. €. Hodnota dlhopisov vydaných bankami mala ku koncu prvého štvrťroka hodnotu 11 375,9 mil. €. Dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami predstavovali tretí najvýznamnejší sektor s objemom 3 711,7 mil. € a na konci boli emisie ostatných finančných inštitúcií s objemom 3 320,2 mil. €.

V porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom zaznamenali emisie v čistom vyjadrení výrazný nárast, t.j. novo emitovaných emisií bolo viac ako splatených, v celkovej výške približne 3 262,8 mil. €. Čisté emisie vo vládnom sektore zaznamenali v sledovanom štvrťroku nárast vo výške 2 071,7 mil. €. Vzrástli aj čisté emisie bánk, konkrétne o 1 222,7 mil. €. Naopak mierny pokles sme zaznamenali pri čistých emisiách ostatných finančných inštitúcií, ktoré sa znížili o 5,2 mil. € a tiež pri čistých emisiách dlhopisov nefinančných spoločností, konkrétne o 26,3 mil. €.

Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere (v tis. EUR)

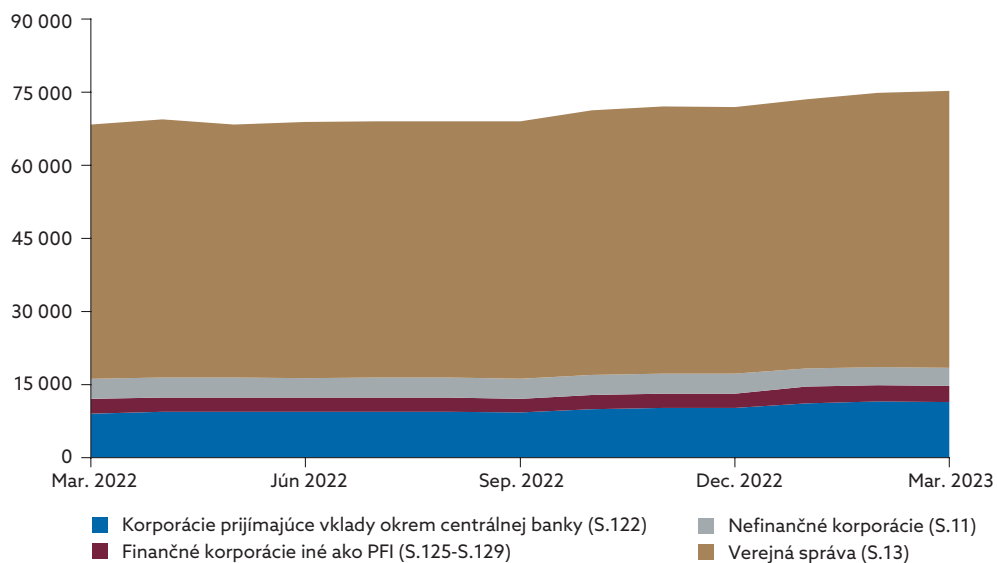
Mesiac	Zostatky emisií					Emisie v čistom vyjadrení				
	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa
2022 / 03	68 400 115	8 948 180	3 103 630	4 084 999	52 263 306	684 285	-5 749	-3 605	-15 961	709 600
2022 / 06	68 825 793	9 399 910	2 845 603	4 081 567	52 498 713	361 832	450 557	-267 811	-5 144	184 230
2022 / 09	69 058 365	9 209 313	2 871 501	4 054 210	52 923 341	213 906	-194 512	14 732	-30 914	424 600
2022 / 12	71 962 432	10 155 298	2 958 949	4 087 652	54 760 532	2 887 707	954 069	76 312	16 958	1 840 369
2023 / 03	75 212 923	11 375 948	3 320 216	3 711 665	56 805 093	3 262 788	1 222 656	-5 228	-26 340	2 071 700

Zdroj: NBS

Zostatky emisií dlhových cenných papierov zaznamenali v priebehu prvého kvartálu 2023 nárast o 4,52 %.

Graf 94

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory (mil. EUR)

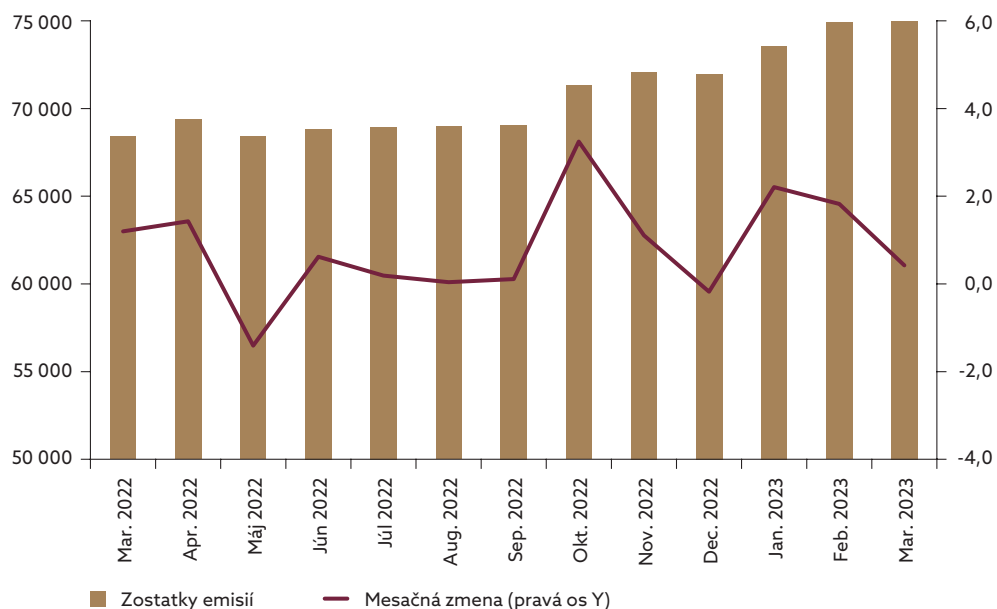

Zdroj: NBS

V priebehu prvého štvrťroku 2023 sme zaznamenali medzimesačný prírastok zostatkov emisií v januári o 2,21 %, vo februári o 1,83 % a v marci o 0,42 %.

Graf 95

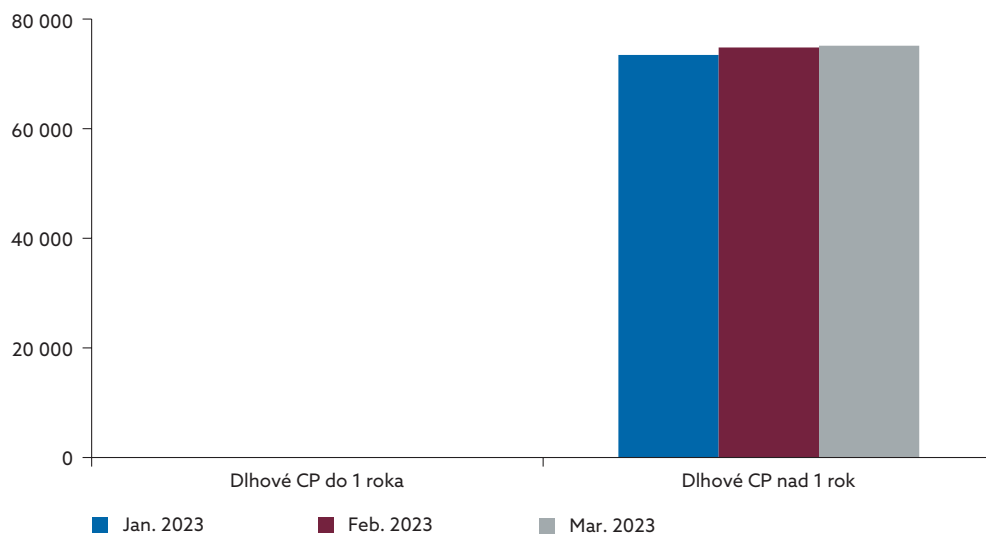
Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 96

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 1. Q 2023 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

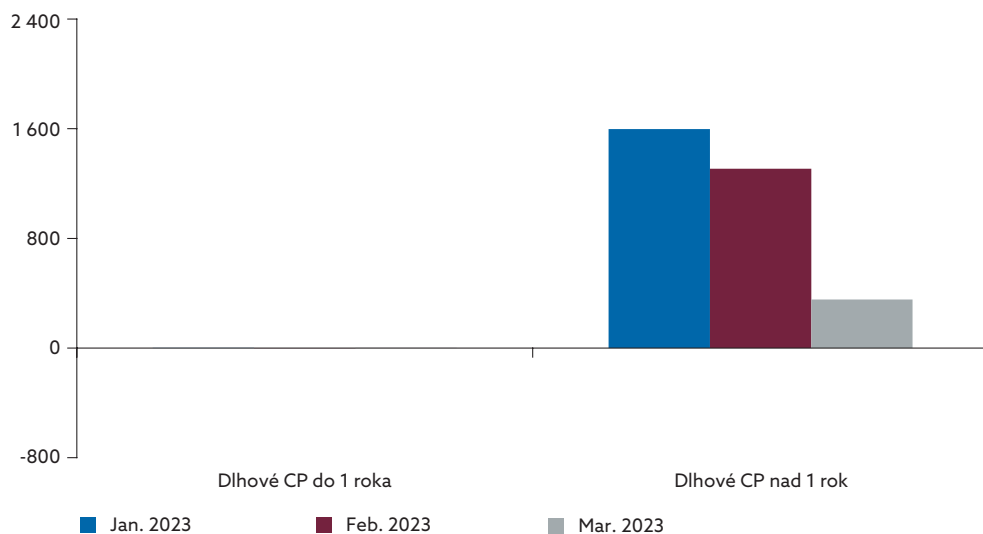
Počas prvého kvartálu 2023 bolo na trhu s cennými papiermi umiestnených celkovo 24 nových emisií dlhových cenných papierov, pričom až 12 z nich bolo emitovaných kaptívnymi finančnými spoločnosťami. Nasledovalo 7 emisií vydaných bankami, 2 emisie sme zaevidovali pri pomocných finančných inštitúciách a v sektore vlády a jednu emisiu pri nefinančných spoločnostiach.

Krátkodobé dlhové cenné papiere v čistom vyjadrení zaznamenali v priebehu prvého štvrtroka nárast o 2,6 mil. €, predovšetkým vplyvom nárastu v sektore kaptívnych finančných inštitúcií o 2,0 mil. €. Nárast sme zaznamenali aj v sektore nefinančných spoločností, konkrétne o 0,6 mil. €.

Celkové čisté emisie za dlhodobé dlhové cenné papiere v uvedenom období vzrástli o 3,3 mld. €. Najvýraznejší prírastok sme zaznamenali pri vládnych dlhopisoch (o 2,1 mld. €), nasledovali bankové dlhopisy s prírastkom 1,2 mld. €. Pri ostatných sektoroch sme zaznamenali pokles, pri kaptívnych finančných inštitúciách o 4,4 mil. €, pri pomocných finančných inštitúciách o 2,8 mil. €, pri dlhopisoch nefinančných spoločností o 27 mil. € a pri ostatných finančných sprostredkovateľoch o 7 tis. €.

Graf 97

Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 1. Q 2023 (mil. EUR)

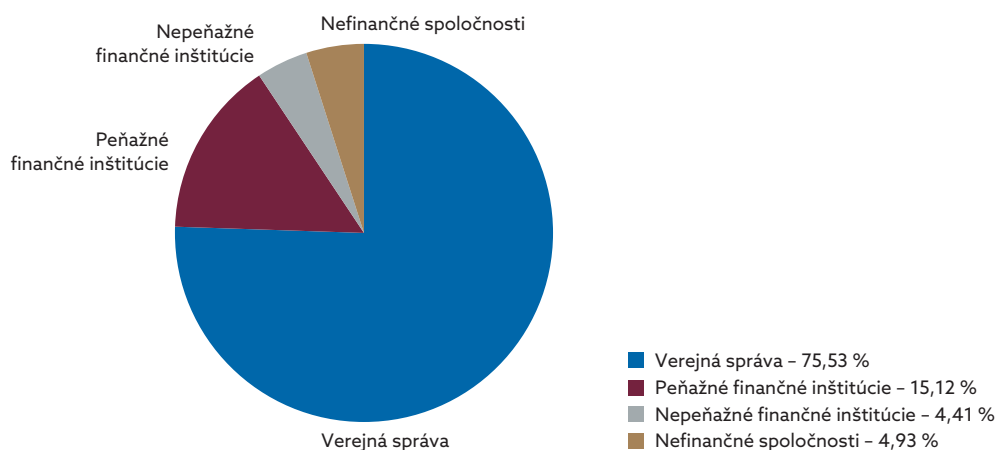

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie predstavovala najväčší podiel na zostatkoch emisií verejná správa (75,5 %). Podiel ostatných sektorov bol k 31.3.2023 rádo vo nižší, peňažných finančných inštitúcií (15,1 %), nefinančných spoločností (4,9 %) a ostatných finančných inštitúcií (4,4 %). Podľa typu kupónu, najviac emisií bolo s fixným kupónom (90,8 %), nasledujú emisie s nulovým kupónom (6,2 %) a emisie s variabilným kupónom (3,0 %). Až 99 % emisií z pohľadu objemu bolo denominovaných v eurách a iba 1 % v cudzích menách.

Graf 98

Dlhové cenné papiere – sektorové členenie

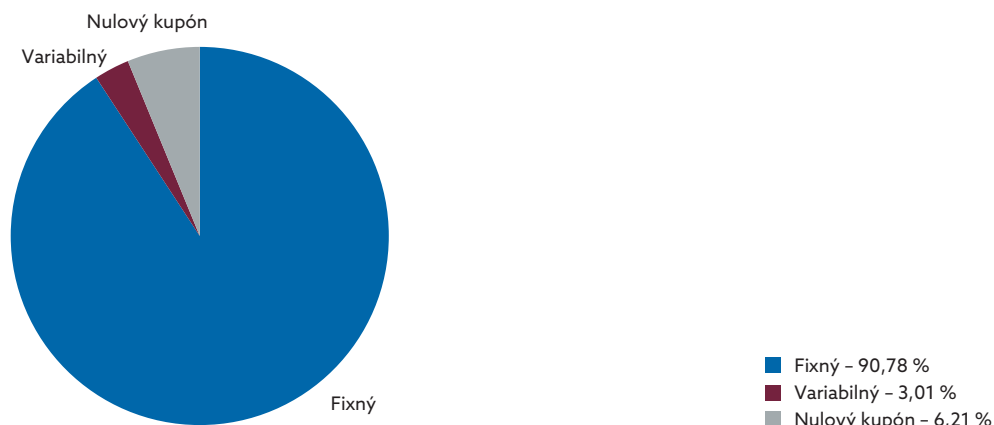

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2023.

Graf 99

Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu

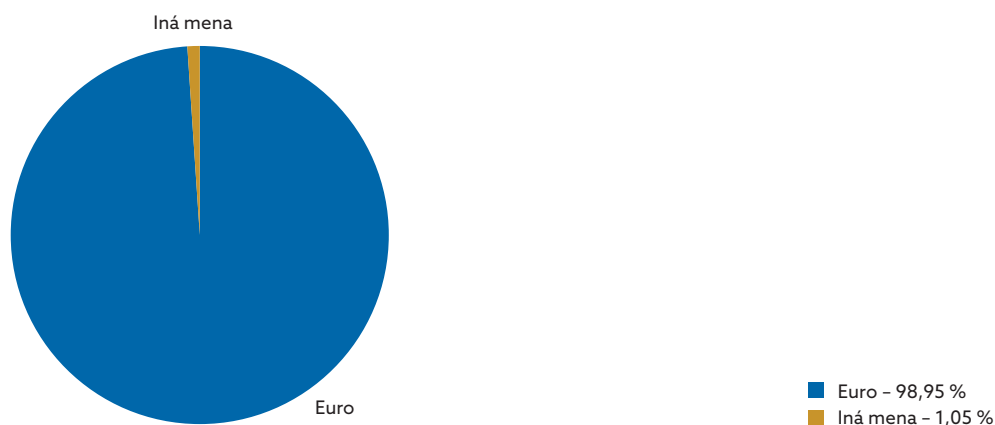

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2023.

Graf 100

Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny

Zdroj: NBS

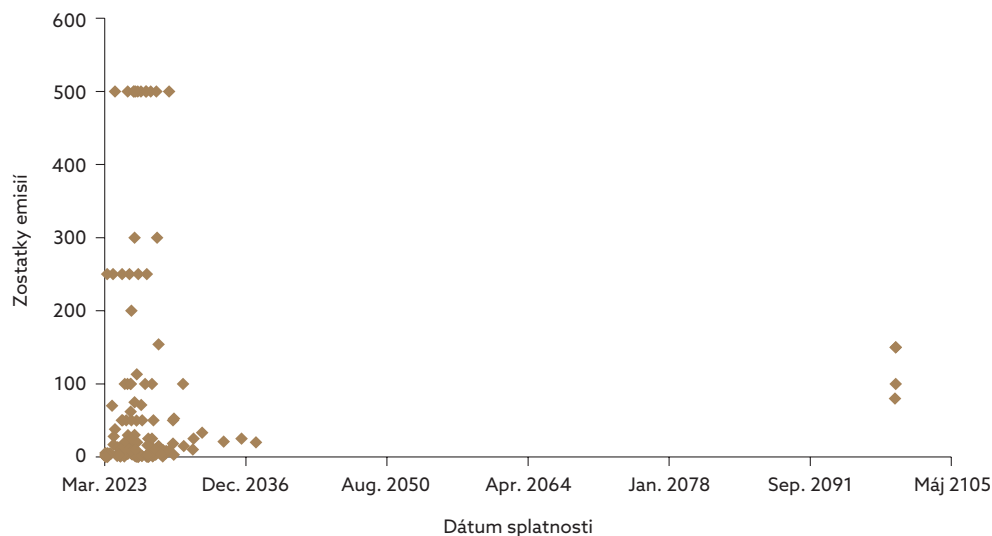
Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2023.

V nasledujúcich grafoch sú zobrazené zostatky jednotlivých emisií za tri najvýznamnejšie sektory (vládny sektor, bankový sektor a sektor nefinančných spoločností) v závislosti od zostatkov ich emisií a dátumu splatnosti.

Najväčšia hustota zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov za nefinančné spoločnosti na domácom trhu je v objeme do 10 miliónoch eur so splatnosťou do roku 2026. Najvyšší zostatok emisie presahuje objem 1 miliardy eur a najdlhšia zostatková doba splatnosti je 17 rokov.

Graf 101

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu (zostatky emisií, mil. EUR)

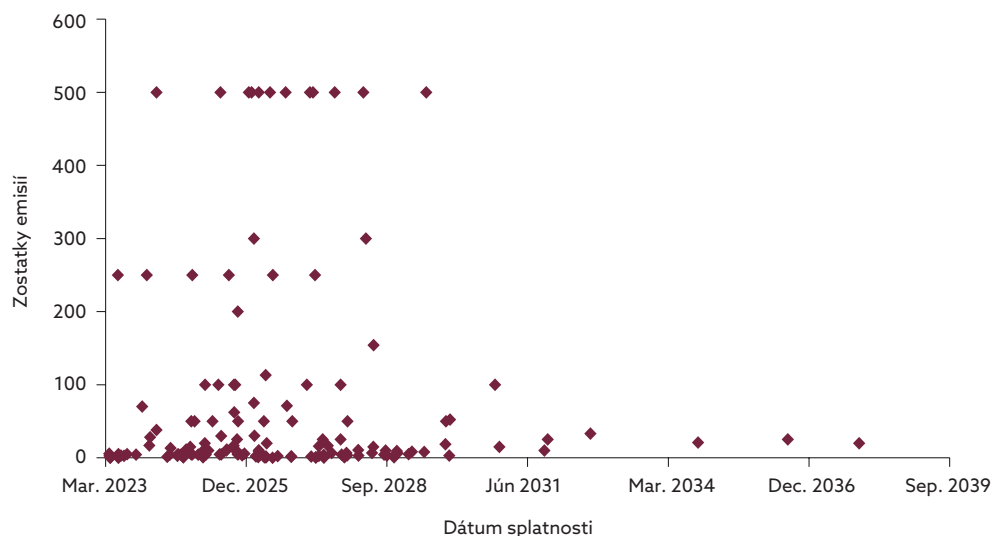

Zdroj: NBS

Najväčšia koncentrácia zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov bankami sa pohybuje do 50 miliónov eur, so splatnosťou do júna 2026. Najvyššie zostatky emisií sa pohybujú okolo hranice 500 miliónov eur a najdlhšia doba splatnosti siaha do roku 2037.

Graf 102

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122 (zostatky emisií, mil. EUR)

Zdroj: NBS

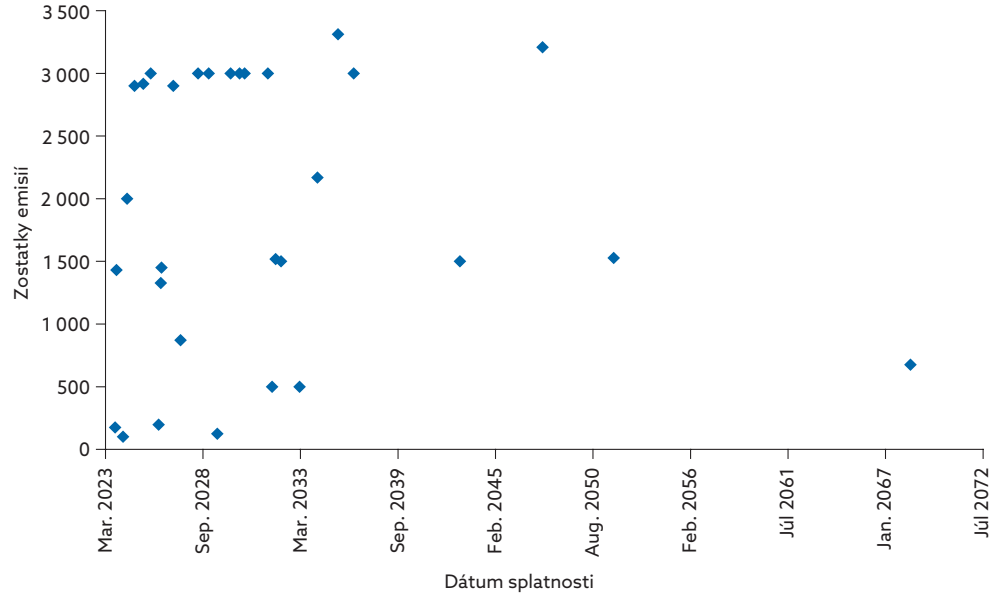
Poznámka: Analýza z dôvodu skreslenia výsledkov nezahrňuje perpetuálne (večné) dlhopisy, ktorých doba splatnosti nie je definovaná.

Počet emisií vydaných dlhových cenných papierov vládou je nižší ako v prípade dvoch predchádzajúcich sektorov, rádovo sa však jedná o vyššie

zostatky. Emisie s najvyšším zostatkom predstavujú sumu 3,0 mld. € a posledná z aktuálnych emisií bude splatná v roku 2068.

Graf 103

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.1311 (zostatky emisií, mil. EUR)

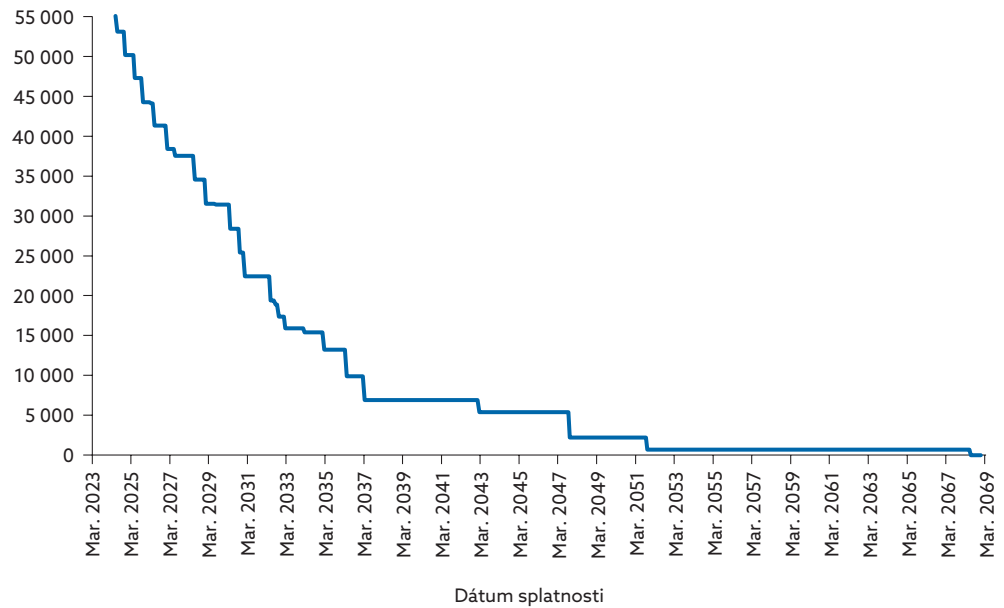

Zdroj: NBS

Profil splatnosti znázorňuje stav, ako by sa vyvíjalo splácanie vládneho dlhu za predpokladu, že by už neprišlo k novým emisiám vládnych dlhopisov a všetky existujúce emisie by sa splatili v termíne splatnosti.

Graf 104

Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládnych dlhopisov (mil. EUR)

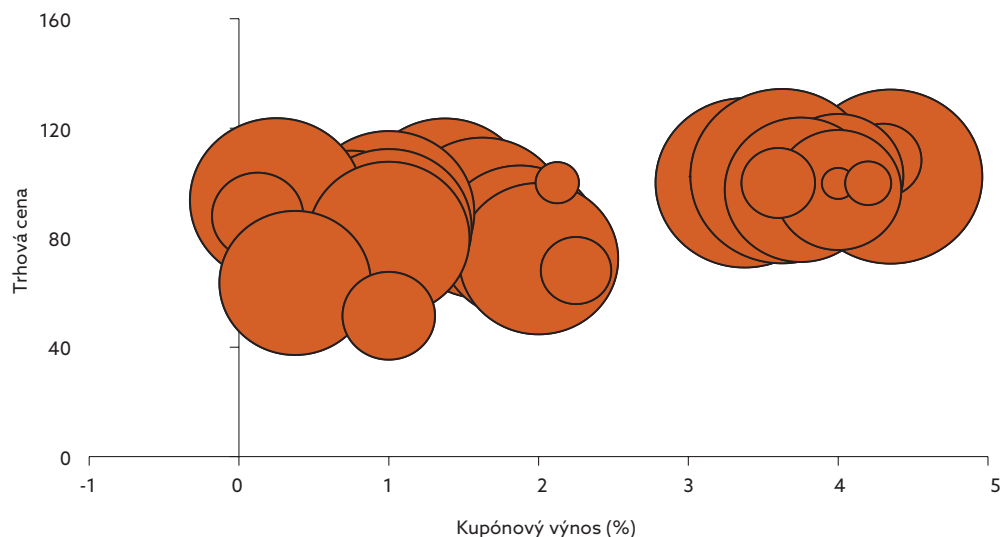

Zdroj: NBS

V nasledujúcom grafe sú znázornené len zostatky emisií vládnych dlhopisov s kupónom, a to v závislosti od ich trhovej ceny a kupónového výnosu ku koncu prvého štvrťroku 2023. Priemerná trhová cena⁴ týchto vládnych dlhopisov bola 89,98 % a kupónový výnos 2,2 %.

Graf 105

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládnych dlhopisov (len s kupónom)

Zdroj: NBS, emisné podmienky, CSDB

Poznámka: V uvedenom grafe je veľkosť kruhu priamoúmerne závislá od veľkosti zostatku jednotlivých emisií, pričom umiestnenie jeho stredu je prienikom trhovej ceny (zdroj: Centralizovaná databáza cenných papierov ECB) a kupónového výnosu (zdroj: emisné podmienky).

5.2 Kótované akcie

Ku koncu marca 2023 stúpili zostatky emisií kótovaných akcií oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 95,3 mil. €. Tento vývoj bol ovplyvnený predovšetkým nárastom emisií bánk, ktoré vzrástli o 97,0 mil. €. Naopak zostatky emisií nefinančných spoločností sa znížili o 1,7 mil. €. Celková trhová kapitalizácia tak ku koncu prvého štvrťroku 2023 dosiahla úroveň 2 037,4 mil. €.

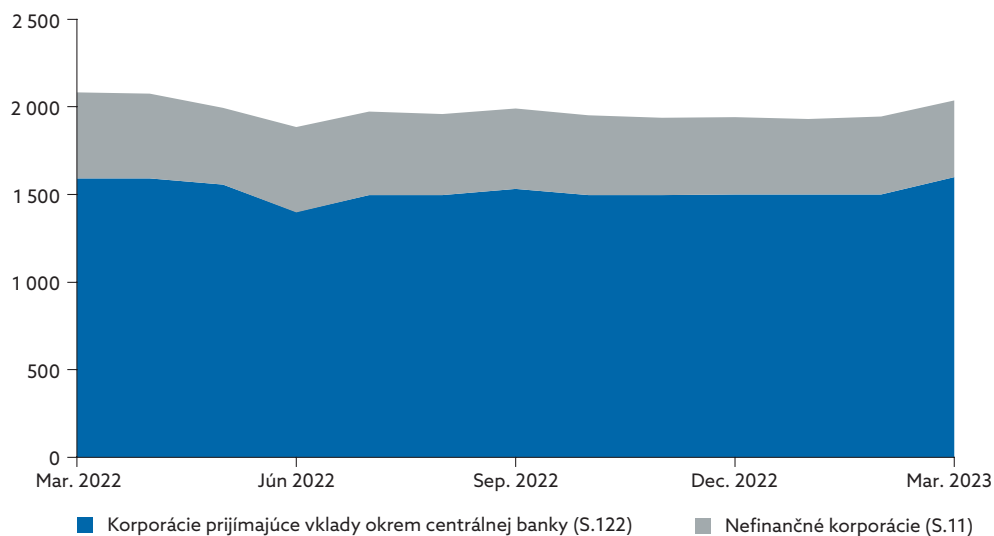
Tabuľka 11 Kótované akcie (v tis. EUR)				
Zostatky emisií				
Mesiac	Spolu	Úverové inštitúcie (S.122)	Poisťovne (S.128)	Nefinančné inštitúcie (S.11)
2022 / 03	2 081 479	1 593 483	0	487 996
2022 / 06	1 886 519	1 399 528	0	486 991
2022 / 09	1 992 104	1 532 872	0	459 233
2022 / 12	1 942 144	1 501 743	0	440 401
2023 / 03	2 037 443	1 598 743	0	438 700

Zdroj: NBS

⁴ Vážený aritmetický priemer, pričom ako váha boli použité zostatky emisií.

Graf 106

Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory (mil. EUR)

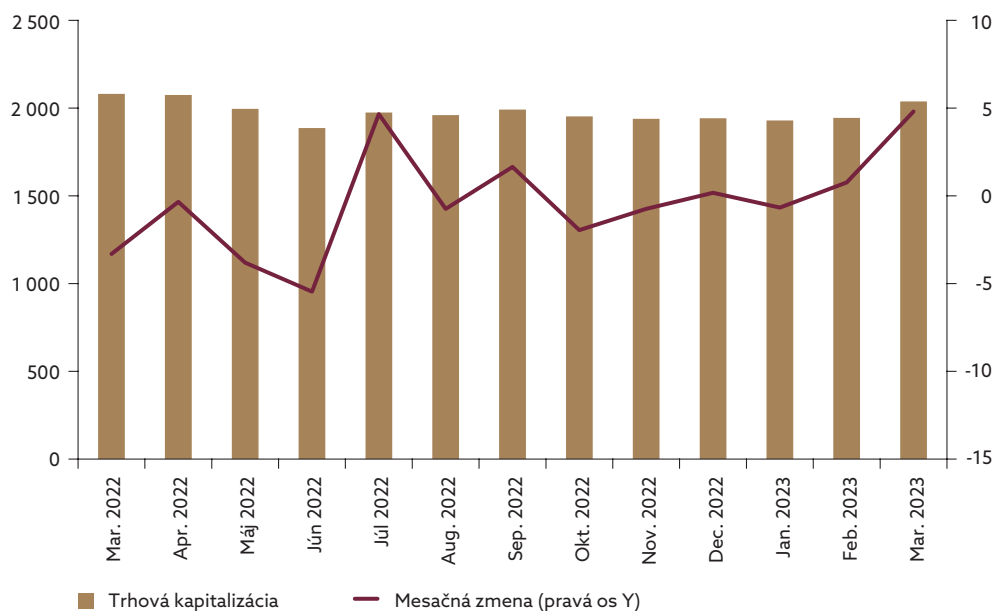
Zdroj: NBS

Zostatky emisií kótovaných akcií stúpili oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 4,9 %. V bankovom sektore bol zaznamenaný nárast na úrovni 4,5 % a v sektore nefinančných inštitúcií pokles o 0,4 %.

V priebehu prvého štvrťroku 2023 zaznamenali zostatky emisií kótovaných akcií nárast vo februári 0,8 % a v marci o 4,8 %, naopak pokles sme zaznamenali v januári, o 0,7 %.

Graf 107

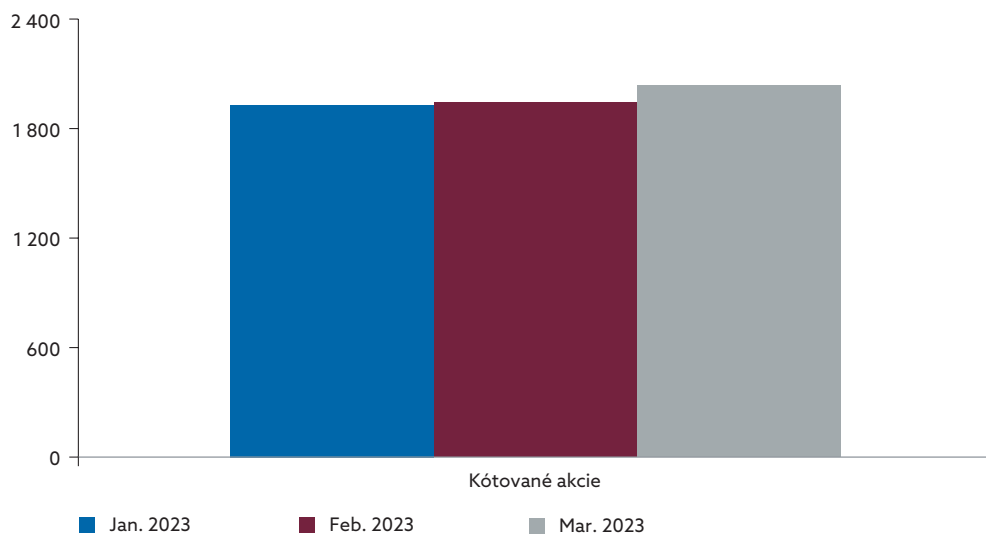
Kótované akcie – zostatky emisií a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 108

Kótované akcie – zostatky emisií 1. Q 2023 (mil. EUR)

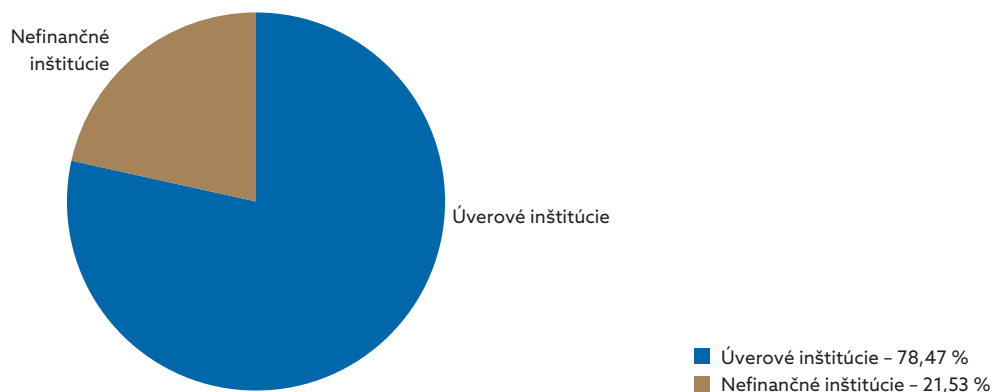

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie majú najväčší podiel na trhovej kapitalizácii banky, s podielom 78,5 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti s podielom 21,5 %.

Graf 109

Kótované akcie – sektorové členenie

Zdroj: NBS

Poznámka: Uvedené členenie je podľa zostatkov k 31.3.2023.

6 Vybrané makroekonomické ukazovatele

6.1 Dlhodobá úroková miera

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“⁵, pričom bol vybraný vládny dlhopis s označením SK4120009044. Od 1. mája 2014 bol ako „benchmark“ vybraný vládny dlhopis s označením SK4120008871, od 1.6.2015 dlhopis s označením SK4120007543, od 1.6.2016 dlhopis s kódom ISIN: SK4120010430, od 1.6.2018 vládny dlhopis s kódom ISIN SK4120009762, od 1.11.2019 dlhopis s označením SK4120015173, od 1.1.2021 dlhopis SK4000017059, od 1.10.2021 dlhopis SK4000017166 a aktuálne od 1.12.2022 vládny dlhopis SK4000021986. Počas sledovaného štvrtroka sa úroková miera znížila o 0,01 percentuálneho bodu, z úrovne 3,67 % na konci decembra 2022 na 3,66 % k 31.3.2023.

Graf 110

Benchmark – výnos do splatnosti (%)

Zdroj: BCBP

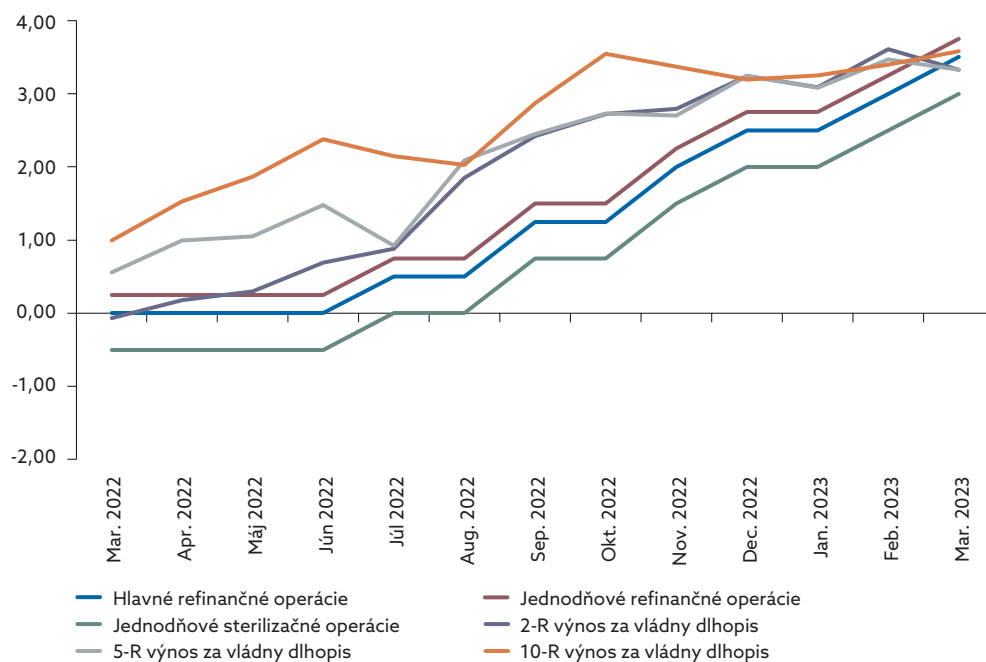
⁵ vid'. Metodické poznámky v časti 7.6. Dlhodobá úroková miera

6.2 Základné úrokové sadzby

Základná úroková sadzba ECB (hlavné refinančné operácie) v priebehu prvého kvartálu vzrástla o 1 percentuálny bod. K 31.3.2023 tak mala úroveň 3,50 %⁶. Rovnako tak (o 1 p. b.) sa zmenila aj úroková sadzba na jednoduchové refinančné operácie, ktorá mala na konci marca 2023 hodnotu 3,75 %. Úroková sadzba na jednoduchové sterilizačné operácie zaznamenala rovnako nárast o 1 p. b. a tak bola jej hodnota k 31.3.2023 na úrovni 3,00 %. Výnosy zo slovenských vládnych dlhopisov zaznamenali mierny nárast. Výnos za 2-ročný vládny dlhopis mal hodnotu 3,33 % (nárast oproti predchádzajúcemu štvrtroku o 0,09 p. b.) a výnos z 5-ročného vládneho dlhopisu rovnakú hodnotu 3,33 % (nárast oproti predchádzajúcemu štvrtroku o 0,09 p. b.). Priemerný mesačný výnos z 10-ročného vládneho dlhopisu stúpol oproti hodnote zo decembra 2022 o 0,38 percentuálneho bodu a v marci 2023 mal tak hodnotu 3,58 %.

Graf 111

Základné úrokové sadzby (% p. a.)

Zdroj: ECB, BCBP

⁶ Aktuálna základná úroková sadzba ECB je platná od 22. marca 2023.

7 Metodické poznámky

7.1 Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú finančné inštitúcie, tvoriace sektor emisie/tvorby peňazí v eurozóne. Patria k nim rezidentské centrálné banky, úverové inštitúcie a všetky ostatné rezidentské finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska). Naposledy menovaná skupina pozostáva najmä z fondov peňažného trhu, t. j. fondov, ktoré investujú do krátkodobých a nízko-rizikových nástrojov, zvyčajne so splatnosťou jeden rok alebo do jedného roka.

Úverové inštitúcie v SR sú banky a pobočky zahraničných bánk v SR, bez Národnej banky Slovenska.

Princíp rezidencie: Krajina rezidencie protistrany je určená centrom ekonomického záujmu. To znamená, že ekonomická jednotka bude považovaná za rezidenta na území, kde ekonomicky pôsobí rok alebo viac ako jeden rok, alebo keď je registrovaná alebo má zámer pôsobiť trvalo na tomto území.

Ostatné aktíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane aktív. Okrem fixných aktív a finančných derivátov s kladnou reálnou hodnotou obsahujú napríklad príjmy budúcich období vrátane časového rozlíšenia výnosových úrokov, pohľadávky z nevyplatených podielov na zisku, náklady budúcich období, vopred zaplatené poistné, neuhradené nároky z poistných udalostí, pohľadávky, ktoré nie sú spojené s hlavnou činnosťou úverovej inštitúcie, iné pokladničné hodnoty a hodnoty na ceste, prechodné položky, evidenčné položky, pohľadávky z inkasa, poskytnuté preddavky a iné položky aktív inde nezahrnuté.

Ostatné pasíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane pasív. Obsahujú napríklad finančné deriváty so zápornou reálnou hodnotou, výdavky budúcich období vrátane časového rozlíšenia nezaplatených nákladových úrokov z prijatých vkladov, úverov a cenných papierov, záväzky z podielov na zisku, výnosy budúcich období, záväzky úverových inštitúcií, ktoré nie sú spojené s ich hlavnou činnosťou, rezervy, ktoré sú záväzkami voči tretím osobám, prechodné položky, evidenčné položky, prostriedky čakajúce na vyrovnanie, dotácie, čistý majetok domácností v rezervách penzijných fondov, záväzky z inkasa, prijaté preddavky a iné položky pasív inde nezahrnuté.

Nefinančné spoločnosti S.11 – všetky podnikateľské subjekty, ktoré sú zapísané v obchodnom registri, t.j. tuzemské právnické osoby, zahraničné osoby a tuzemské fyzické osoby zapísané v obchodnom registri vyvíjajúce aktivitu za účelom dosiahnutia zisku vo všetkých oblastiach činností okrem peňažníctva a poisťovníctva. Do nefinančného sektora patria aj príspevkové organizácie, verejnoprávne inštitúcie a neziskové inštitúcie, u ktorých sú náklady z 50 a viac percent kryté tržbami.

Sektor domácnosti obsahuje:

a/ Domácnosti S.14 – domácnosti pozostávajú z domácností (živností) a obyvateľstva (účty občanov). Domácnosti (živnosti) – súkromní podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri podnikajúci na základe živnostenského zákona a fyzické osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona bez rozlíšenia vykonávanej činnosti nezapísané v obchodnom registri, súkromne hospodáriaci roľníci nezapísaní v obchodnom registri. Obyvateľstvo (účty občanov) – domácnosti vo funkcii finálnych spotrebiteľov.

b/ Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam S.15 – občianske záujmové združenia (spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, odborové zväzy a i.) a ich organizačné zložky, politické strany a politické hnutia a ich organizačné zložky, cirkevné a náboženské spoločnosti a inštitúcie zabezpečujúce riadny výkon určitých povolání (stavovské organizácie). Ďalej sem patria nadácie, spoločenstvá vlastníkov bytov, pozemkové, lesné a pasienkové spoločenstvá, niektoré verejnoprospešné spoločnosti, humanitné spoločnosti, sociálne, kultúrne, rekreačné a športové združenia a kluby, charitatívne združenia, cirkevné a súkromné školy, súkromné predškolské zariadenia, neštátne účelové fondy (napr. Protidrogový fond), záujmové združenia právnických osôb.

Zlyhanými úvermi sa rozumejú úvery, ktorých podmienky zlyhania upravuje §73 opatrenia NBS č. 4/2007 z 13. marca 2007 (v znení neskorších predpisov) o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi.

Za vznik zlyhania v súvislosti s konkrétnym dlžníkom sa považuje, ak

- a) banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia,
alebo

- b) dlžník je v omeškaní s plnením, svojim rozsahom významného záväzku, voči banke alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti viac ako 90 dní.

7.2 Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií

Harmonizovaná štatistika úrokových sadzieb je zostavovaná z údajov úverových inštitúcií o prijatých vkladoch a poskytnutých úveroch nefinančným spoločnostiam a domácnostiam, ktoré nie sú len tuzemcami v SR, ale sú rezidentmi celej eurozóny. Pod domácnosťami rozumieme obyvateľstvo spolu s domácnosťami – živnosťami a neziskovými inštitúciami slúžiacimi domácnostiam. Pojmom „nové úvery“ alebo „nové vklady“ označujeme všetky novoprijaté vklady resp. novoposkytnuté úvery počas príslušného referenčného mesiaca.

Pod pojmom „stavy“ úverov alebo vkladov sa rozumejú bilančné zostatky na konci príslušného referenčného obdobia. Úrokové sadzby, ktoré uplatňujú úverové inštitúcie na úvery alebo vklady sú prepočítané ako vážený aritmetický priemer dohodnutých sadzieb na ročnom základe.

Pri úveroch poskytnutým domácnostiam na bývanie a spotrebiteľských úveroch sa vykazuje aj ročná percentuálna miera nákladov, ktorá vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. Celkové náklady sa tak skladajú z prvku úrokovej sadzby a prvku ostatných nákladov súvisiacich s úverom. Zber ročnej percentuálnej miery nákladov na štatistické účely umožňuje sledovať vývoj úverových poplatkov v čase.

Zaručené úvery sú novou kategóriou požadovanou v rámci zostavovania úrokovej štatistiky eurozóny od roku 2010. Predstavujú úvery zaručené kolaterálom alebo osobnou zárukou, hodnota ktorých je vyššia alebo rovná celkovej výške nového úveru. Čiastočne zabezpečený úver sa považuje za nezaručený.

Kategória úverov poskytovaných nefinančným spoločnostiam „úvery do 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre malé a stredné podniky. Ukazovateľ „úvery nad 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre veľké podniky. Úrokové miery odrážajú ekonomickú silu subjektov pri vyjednávaní podmienok, za ktorých je im poskytnutý úver. Z vývoja úrokových mier je zrejmé poskytovanie úverov v objeme do 1 mil. € s vyššími sadzbami ako je to pri úveroch nad 1 mil. €.

Úroková štatistika stavov zahŕňa stav všetkých úverov v bankách, ktoré boli poskytnuté a ešte nie sú splatené klientmi, ako aj stav všetkých vkladov vložených a ešte nevybraných klientmi vo všetkých obdobiach do dátumu zostavovania výkazov (referenčné obdobie). Dohodnuté priemerné

úrokové miery sú prepočítané na ročný základ (p.a.). Spôsob výpočtu je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie. Triediacim kritériom stavov je splatnosť úverov a termínovanosť vkladov.

Úroková štatistika nových obchodov zahŕňa všetky nové úverové a vkladové zmluvy uzavreté medzi bankou a klientmi v priebehu sledovaného obdobia (mesiac). Ide o všetky obchodné zmluvy, ktoré prvýkrát určujú úrokovú sadzbu dohodnutého obchodu, ako aj všetky nové prerokovania existujúcich zmlúv, ktoré sú uskutočnené za aktívnej účasti klienta, pri ktorých dochádza k zmene podmienok v obchodnej zmluve s vplyvom na úrokovú mieru (to znamená novým obchodom nie je napríklad automatická prolongácia zmluvy, zmena pohyblivých úrokových sadzieb atď.). Úroková štatistika nových obchodov zachytáva skutočné úrokové sadzby v individuálne dohodnutých zmluvách v čase uzavretia zmluvy počas celého referenčného mesiaca. Spôsob výpočtu dohodnutých priemerných úrokových mier, prepočítaných na ročný základ, je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie.

Dohodnutou priemernou ročnou úrokovou mierou sa rozumie individuálne dohodnutá sadzba medzi bankou a klientom za úver, konvertovaná na ročný základ a určená v percentách za rok. Dohodnutá priemerná ročná miera môže zahŕňať **len** všetky úrokové platby z úverov.

Dohodnutá sadzba sa prepočíta na priemernú ročnú úrokovú mieru podľa vzorca:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n} \right)^n - 1,$$

kde

x je dohodnutá priemerná ročná úroková miera,

r_{ag} je ročná úroková sadzba, ktorá je dohodnutá medzi bankou a klientom za úver, pričom dátumy kapitalizácie úrokov z úveru sú v pravidelných intervaloch počas roka,

n je počet období kapitalizácie úrokov za úver za rok, teda 1 pre ročné platby, 2 pre polročné platby, 4 pre štvrtročné platby a 12 pre mesačné platby.

Začiatočnou fixáciou sadzby sa rozumie vopred určené časové obdobie na začiatku zmluvy, počas ktorého sa nemôže zmeniť hodnota úrokovej sadzby. V štatistike úrokových mier za nové úverové obchody sa vykazuje **len** úroková sadzba, ktorá je dohodnutá pre začiatočné obdobie fixácie na začiatku zmluvy. Úvery **bez** fixácie úrokovej sadzby sa zaraďujú do kategórie „pohyblivá sadzba a začiatočná fixácia sadzby do jedného roka“.

7.3 Štatistika podielových fondov

Podielové fondy sa podľa Zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní, v znení neskorších predpisov, delia na otvorené, uzavreté a špeciálne. Otvorené podielové fondy možno rozdeliť do kategórií podľa toho, do akých nástrojov v prevažnej miere investujú. Podielové fondy podľa investičného zamerania členíme na fondy peňažného trhu, akciové fondy, dlhopisové fondy, zmiešané fondy, realitné fondy a ostatné fondy. S investičnou stratégiou fondu je potom priamo spätá výška výnosu, ale aj miera rizika. Všeobecne platným pravidlom je, že čím vyšší je potenciálny výnos, tým vyššie je riziko danej investície. Limity pre investovanie finančných prostriedkov získaných z predaja podielových listov sú zadefinované zákonom o kolektívnom investovaní.

Z hľadiska sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA2010 zahrňujeme fondy peňažného trhu (FPT) a fondy krátkodobého peňažného trhu (FKPT) do sektora S.123 a ostatné kategórie podielových fondov, ktoré označujeme ako investičné fondy, do sektora S.124.

Štatistika aktív a pasív podielových fondov je upravená Nariadeniami a Usmernením Európskej centrálnej banky⁷.

Fondy peňažného trhu (FPT) sú tie podniky kolektívneho investovania, ktoré spĺňajú všetky nasledovné kritériá:

- a) ich investičným cieľom je udržať istinu fondu a zabezpečiť výnos porovnateľný s úrokovými sadzbami nástrojov peňažného trhu;
- b) investujú do nástrojov peňažného trhu, ktoré spĺňajú kritériá pre nástroje peňažného trhu stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, alebo do vkladov v úverových inštitúciách, alebo prípadne zabezpečia, že likvidita a ocenenie portfólia, do ktorého investujú, sa hodnotí na rovnocennom základe;

⁷ NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1073/2013 z 18. októbra 2013 o štatistike aktív a pasív investičných fondov (prepracované znenie) (ECB/2013/38) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1073&qid=1592306399867&from=SK>).

NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1071/2013 z 24. septembra 2013 o bilancii sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2013/33) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1071&qid=1592306617885&from=SK>), doplnené Nariadením ECB/2014/51.

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014O0015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

- c) zabezpečia, že nástroje peňažného trhu, do ktorých investujú, majú vysokú kvalitu určenú správcovskou spoločnosťou. Kvalita nástroja peňažného trhu sa posudzuje okrem iného na základe týchto faktorov:
- kreditnej kvality nástroja peňažného trhu,
 - charakteru triedy aktív, ktorú nástroj peňažného trhu reprezentuje,
 - v prípade štruktúrovaných finančných nástrojov na základe prevádzkového rizika a rizika zmluvnej strany, ktoré je vlastné štruktúrovaným finančným transakciám,
 - profilu likvidity;
- d) zabezpečia, že vážená priemerná splatnosť ich portfólia je maximálne šesť mesiacov a vážená priemerná životnosť ich portfólia je maximálne dvanásť mesiacov;
- e) uskutočňujú denný výpočet čistej hodnoty aktív a výpočet ceny svojich akcií/podielových listov a umožňujú denné upisovanie a vyplácanie akcií/podielových listov;
- f) obmedzujú svoje investovanie do tých cenných papierov, ktorých zostatková splatnosť do dňa právneho splatenia je maximálne dva roky, za predpokladu, že zostatkové obdobie do dňa ďalšej zmeny úrokovej sadzby je maximálne 397 dní, pričom u cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou by sa sadzba mala zmeniť na úrokovú sadzbu peňažného trhu alebo na index;
- g) obmedzujú investovanie do iných podnikov kolektívneho investovania na tie, ktoré sú v súlade s vymedzením pojmu FPT;
- h) nevystavujú sa priamo alebo nepriamo riziku majetkových účastí alebo komodít vrátane použitia derivátov, ktoré sa využívajú iba v súlade s investičnou stratégiou fondu na peňažnom trhu. Deriváty, s ktorými je späté devízové riziko, sa môžu používať iba na účely zabezpečenia. Investovanie do cenných papierov denominovaných v iných ako referenčných menách je povolené za predpokladu, že menové riziko je plne zabezpečené;
- i) majú buď stálu, alebo pohyblivú čistú hodnotu aktív.

Na účely vymedzenia pojmu fondy peňažného trhu:

„**podniky kolektívneho investovania**“ sú podniky, ktorých jediným cieľom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti a ktorých podielové listy sú na žiadosť držiteľov priamo alebo nepriamo spätne odkúpené alebo vyplatené z majetku podniku. Takéto podniky sa môžu zakladať podľa práva, buď podľa zmluvného práva (ako spoločné fondy spravované správcovskými spoločnosťami), alebo podľa práva týkajúceho sa správy spoločného majetku („*trust law*“) [ako podielové fondy („*unit trusts*“)], alebo podľa obchodného práva (ako investičné spoločnosti),

„**blízka zameniteľnosť za vklady z hľadiska likvidity**“ znamená schopnosť podielových listov podnikov kolektívneho investovania byť za normál-

nych trhových podmienok spätne odkúpené, splatené alebo prevedené na žiadosť držiteľa, pričom likvidita podielových listov je porovnateľná s likviditou vkladov,

„**nástroje peňažného trhu**“ sú nástroje s vysokou kreditnou kvalitou, ak im každá uznávaná ratingová agentúra, ktorá hodnotila tieto nástroje, udelila jeden z dvoch najvyšších možných krátkodobých úverových ratingov, alebo v prípade, ak sa nástroje nehodnotia, majú kvalitu rovnocennú kvalite stanovenej v rámci interného ratingového procesu správcovskej spoločnosti. Ak uznávaná ratingová agentúra rozdeľuje svoj najvyšší krátkodobý rating do dvoch kategórií, tieto dva ratingy sa považujú za jednu kategóriu a tým za najvyšší možný rating.

Pri výpočte váženej priemernej životnosti a váženej priemernej splatnosti sa zohľadňuje vplyv finančných derivátov, vkladov a metód efektívneho riadenia portfólia.

„**Váženou priemernou splatnosťou**“ sa rozumie vážený priemer doby splatnosti všetkých podkladových cenných papierov vo fonde, ktorý odráža jednotlivé podiely v každom nástroji, za predpokladu, že doba splatnosti nástroja s pohyblivou úrokovou sadzbou je čas zostávajúci do ďalšej zmeny úrokovej sadzby na úrokovú sadzbu peňažného trhu a nie zostávajúci čas, počas ktorého musí byť splatená menovitá hodnota cenného papiera. V praxi sa vážená priemerná splatnosť používa na meranie citlivosti FPT na meniace sa úrokové sadzby na peňažnom trhu.

„**Váženou priemernou životnosťou**“ sa rozumie vážený priemer zostávajúcej doby splatnosti každého cenného papiera držaného vo fonde, to znamená doba, pred uplynutím ktorej je istina splatená v plnej výške bez ohľadu na úrok a diskont. Na rozdiel od výpočtu váženej priemernej splatnosti neumožňuje výpočet váženej priemernej životnosti cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou a štruktúrovaných finančných nástrojov používať obdobie zostávajúce do ďalšej zmeny úrokovej sadzby a namiesto toho používa len stanovenú konečnú splatnosť cenného papiera. Vážená priemerná životnosť sa používa na meranie úverového rizika, pretože čím dlhšie je obdobie do splatenia istiny, tým väčšie je úverové riziko. Vážená priemerná životnosť sa tiež používa na obmedzenie rizika likvidity.

7.4 Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov

Európsky systém národných účtov (ESA2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ („ďalej len OFS“) – sektor S.125 ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blíz-

ke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poisťné technické rezervy.

Sektor S.125 zahrnuje tieto druhy spoločností:

- 1. Finančné spoločnosti poskytujúce pôžičky nebankovým spôsobom** – zaoberajú sa poskytovaním úverov a pôžičiek nefinančným spoločnostiam a domácnostiam. Patria sem spoločnosti zaoberajúce sa finančným lízingom, faktoringové spoločnosti, spoločnosti poskytujúce spotrebiteľské úvery a splátkové financovanie a iní požičiatelia peňazí.
- 2. Obchodníci s cennými papiermi a derivátmi** – jednotlivci alebo firmy, ktoré sa špecializujú na transakcie na trhu cenných papierov, kde 1) asistujú firmám pri vydávaní nových CP, ručením za ne a ich umiestňovaní na trh; 2) obchodujú s existujúcimi alebo novými CP **na ich vlastný účet**.
- 3. Finančné „Vehicle“ spoločnosti** – sú tzv. rizikové spoločnosti vytvorené aby držali sekuritizované aktíva alebo pasíva, ktoré boli odstránené z bilancie spoločností v rámci reštrukturalizácie daných jednotiek.

Ostatní finanční sprostredkovatelia sa zaoberajú najmä dlhodobým financovaním, čo sektor S.125 odlišuje od sektorov peňažných finančných inštitúcií (S.122 a S.123).

Údaje o OFS je dôležité zbierať na monitorovanie ich úlohy vo finančnom sprostredkovaní mimo sektora peňažných a finančných inštitúcií (PFI – banky, pobočky zahraničných bánk a fondy peňažného trhu). Činnosti, ktoré OFS vykonávajú, sú podobné činnostiam vykonávaným PFI a dopĺňajú ich. Keďže pre štatistické účely Európskej centrálnej banky sa bilančné údaje o OFS, ktoré sú v úplnom alebo čiastočnom vlastníctve peňažných finančných ústavov nezahŕňajú do súvah peňažných finančných ústavov, štatistické údaje týkajúce sa OFS je treba zbierať z dôvodu úplnejšieho štatistického obrazu.

Odbor štatistiky Národnej banky Slovenska sleduje dané subjekty od roku 2007, kedy im vznikla povinnosť vykazovať údaje do NBS, podľa Opatrenia NBS⁸. Rozsah vykazovaných údajov plne zodpovedá aktuálnym požiadavkám⁹ Európskej centrálnej banky pre štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov.

⁸ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2006, č. 14/2007, č. 22/2008 a č. 19/2014 o predkladaní výkazov faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania a lízingovou spoločnosťou na štatistické účely. (http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/OPAT19-2014.pdf)

⁹ USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:0201400015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

Za účelom minimalizácie nákladov spojených s vykazovaním údajov do NBS pre vykazujúce jednotky, aplikujeme pri týchto subjektoch tzv. stratifikované (vrstvené) výberové zisťovanie, pri ktorom sa údaje zbierajú iba od subjektov, ktoré v rámci svojej skupiny tvoria reprezentatívnu vzorku, čiže reprezentujú minimálne 95 % celkových aktív daných subjektov. Aktuálne, v roku 2023, zbierame štvrtročné bilančné stavové údaje od 15 z približne 60 spoločností, ktoré v rámci svojho podnikania vykonávajú finančný lízing ako svoju rozhodujúcu alebo podstatnú činnosť, od 8 z približne 80 spoločností splátkového financovania, od 9 z 20 faktoringových spoločností a od jednej spoločnosti zaradenej do kategórie „iní ostatní finanční sprostredkovatelia“. Údaje sú následne dopočítané tak, aby predstavovali 100 % hodnoty za daný typ subjektov.

7.5 Štatistika cenných papierov

7.5.1 Štatistika vydaných cenných papierov

Štatistika vydaných cenných papierov je upravená Usmernením Európskej centrálnej banky³. Poskytuje informáciu o všetkých emitovaných dlhových cenných papieroch a kótovaných akciách tuzemskými subjektmi v akejkoľvek mene a krajine.

Jednotlivé emisie sú klasifikované podľa sektora emitenta, ktorý cenné papiere vydal. Ďalšie členenie, ktoré sa vyžaduje, je na základe meny (v eurách a ostatných menách), typu cenného papiera (dlhové a kótované akcie) a podľa pôvodnej splatnosti emisie (krátkodobé do 1 roka a dlhodobé nad 1 rok). Dlhové cenné papiere sa ďalej členia aj na základe typu kupónového výnosu (pevný, pohyblivý alebo nulový kupón).

V štatistike vydaných dlhových cenných papierov sa sledujú zostatky emisií (stavy) a toky, ktoré sa členia na emisie v hrubom vyjadrení a splatené emisie. Rozdiel medzi nimi predstavujú emisie v čistom vyjadrení.

a) Emisie v hrubom vyjadrení

Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia musia zahŕňať všetky emisie dlhových cenných papierov a kótovaných akcií, ak emitent predáva novovytvorené cenné papiere za hotovosť. Týkajú sa riadnej tvorby nových nástrojov. Časový okamih, v ktorom bolo vydávanie celej emisie ukončené, sa definuje ako čas, kedy došlo k zaplateniu; zaznamenávanie emisií musí preto odrážať podľa možnosti čo najpresnejšie čas zaplatenia základnej emisie.

b) Splatené emisie

Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia zahŕňajú všetky spätné odkúpenia dlhových cenných papierov a kótovaných akcií emitentom,

kedy investor dostal za cenné papiere hotovosť. Týkajú sa riadneho zániku nástrojov. Patria sem všetky dlhové cenné papiere, ktoré boli odkúpené v čase splatnosti, ako aj predčasne splatené cenné papiere. Patria sem spätne odkúpenia akcií spoločnosťou, ak spoločnosť kupuje späť všetky akcie za hotovosť pred zmenou svojej právnej formy, alebo časť svojich akcií za hotovosť, čo má za následok zníženie základného imania.

c) Emisie v čistom vyjadrení

Emisie v čistom vyjadrení predstavujú rozdiel medzi všetkými vydanými a splatenými emisiami počas vykazovaného obdobia.

Malo by pri tom platiť, že zostatky v danom období sa rovnajú zostatkom predchádzajúceho obdobia zvýšené o hrubé emisie daného obdobia a ponížené o splatené emisie daného obdobia. Rovnako tak sa zostatky daného obdobia dajú vyjadriť ako súčet zostatkov predchádzajúceho obdobia a čistých emisií daného obdobia (viď. schéma nižšie).

V skutočnosti však môžu vzniknúť rozdiely spôsobené zmenami cien a výmenných kurzov, resp. z dôvodu reklasifikácií, revízií a ostatných úprav.

7.5.2 Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere predstavujú pre dlžníkov alternatívu k bankovým úverom, pre veriteľov je to zasa možná náhrada za bankové vklady a obchodovateľné nástroje vydávané bankami.

Štatistika vydaných cenných papierov zahŕňa napríklad tieto nástroje:

i) **Krátkodobé dlhové cenné papiere**

- štátne pokladničné poukážky a iné krátkodobé cenné papiere vydané verejnou správou,
- obchodovateľné krátkodobé cenné papiere vydané finančnými a nefinančnými spoločnosťami. Pre tieto cenné papiere sa používa široká škála názvov, napríklad obchodné cenné papiere („commercial paper“),

Schéma 1

a)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia	-	Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia
b)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v čistom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia		

komerčné zmenky („commercial bills“), vlastné zmenky („promissory notes“), obchodné zmenky („bills of trade“), cudzie zmenky („bills of exchange“) a vkladové certifikáty („certificates of deposit“)

- krátkodobé cenné papiere vydané v rámci dlhodobých programov upisovania emisií strednodobých zmeniek,
- bankové akcepty

ii) Dlhodobé dlhové cenné papiere

- dlhopisy na doručiteľa
- podriadené dlhopisy
- dlhopisy s voliteľnými dobami splatnosti, posledná z nich je viac ako jeden rok od vydania
- časovo neobmedzené dlhopisy alebo večné dlhopisy
- zmenky s pohyblivým úrokovým výnosom
- konvertibilné dlhopisy
- kryté dlhopisy
- cenné papiere viazané na index, kde je hodnota istiny cenného papiera viazaná na cenový index, cenu určitej komodity alebo index výmenného kurzu
- dlhopisy s veľkým diskontom
- dlhopisy s nulovým kupónom
- eurobondy
- globálne dlhopisy
- súkromne vydané dlhopisy
- cenné papiere vyplývajúce z konverzie úverov
- úvery, ktoré sa de facto stali prevoditeľnými
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie, či už za akcie vydávajúcej spoločnosti alebo za akcie inej spoločnosti, pokiaľ neboli vymenené. Nepatria sem opcie zakladajúce právo na výmenu za akcie, pokiaľ sú oddeliteľné od základných dlhopisov
- akcie alebo cenné papiere s pevným úrokovým výnosom, ktoré neumožňujú účasť na rozdeľovaní zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti, vrátane prioritných akcií bez účasti na zisku
- finančné aktíva vydané ako súčasť sekuritizácie úverov, hypoték, dlhov z kreditných kariet, pohľadávok a ostatných aktív

Nepatria sem tieto nástroje:

- transakcie s cennými papiermi ako súčasť dohôd o spätnom odkúpení
- emisie neobchodovateľných cenných papierov
- neobchodovateľné úvery

7.5.3 Kótované akcie

Pod kótovanými akciami sa v tomto prípade chápu tie akcie, ktoré boli prijaté na kótovaný trh, či už hlavný alebo paralelný, a rovnako tak aj akcie prijaté na regulovaný voľný trh, avšak len tie, ktoré majú reálnu trhovú cenu. Hodnoty sú vykázané ako trhovú kapitalizácia za jednotlivé sektory.

Kótované akcie zahŕňajú:

- kmeňové akcie vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie spätne odkúpené kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie vynášajúce dividendu vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- prioritné cenné papiere alebo akcie, ktoré umožňujú nárok pri rozdeľovaní zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti. Môžu byť kótované alebo nekótované na uznávanej burze
- neverejné ponuky cenných papierov, ak je to možné

Ak sa spoločnosť privatizuje a štát si ponechá časť akcií, ale druhá časť sa kótuje na regulovanom trhu, celá hodnota základného imania spoločnosti sa zaznamená v rámci zostatkov kótovaných akcií, pretože potenciálne by sa kedykoľvek mohlo obchodovať so všetkými akciami za trhovú hodnotu. To isté platí, ak sa časť akcií predá veľkým investorom a len so zvyšnou časťou, t. j. voľnými akciami („free float“) sa obchoduje na burze cenných papierov.

Medzi kótované akcie nepatria:

- akcie ponúkané na predaj, ktorých emisia sa však neprevzala
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie: tieto sa sem zahrnú, akonáhle sú vymenené za akcie
- vlastnícke podiely partnerov s neobmedzeným ručením v osobných spoločnostiach
- vládne investície do základného imania medzinárodných organizácií, ktoré sú založené ako obchodné kapitálové spoločnosti
- emisie prémiových akcií len v čase vydania a emisie delených akcií. Prémiové akcie a delené akcie sa však zahŕňajú nečlenené do celkového stavu kótovaných akcií

7.6 Dlhodobá úroková miera

Dlhodobá úroková miera je jedným z konvergentných kritérií, uvedených v Maastrichtskej zmluve. Vyjadruje sa ňou požiadavka trvalosti konver-

gencie dosiahnutej konkrétnym členským štátom. Priemerná nominálna úroková miera v členskom štáte nesmie presiahnuť o viac ako 2 % priemernú nominálnu úrokovú mieru maximálne troch členských štátov s najnižšou infláciou počas jedného roka od posledného hodnotenia. Úroveň úrokovej miery sa meria na základe *dlhodobých vládnych dlhopisov* alebo porovnateľných cenných papierov.

Štatistické zásady vykazovania dlhodobých úrokových mier sú definované aj nasledovnými kľúčovými pojmami.

Emitentom dlhopisov by mala byť *ústredná štátna správa*. *Doba splatnosti vládnych dlhopisov* by mala byť blízka desiatim rokom zostatkovej doby splatnosti. Odporúča sa, aby zostatková doba ich splatnosti bola medzi 9,5 a 10,5 roka. Použité dlhopisy by mali byť dostatočne *likvidné*. Táto požiadavka ovplyvňuje výber medzi prístupom orientovaným na „benchmark“ alebo „kôš dlhopisov“ v závislosti od národných podmienok. Prístup „benchmark“ považuje daný dlhopis za kľúčový ukazovateľ podmienok na trhu. Dlhopis, často najnovší, značne veľkej emisie, má zvyčajne najvyššiu likviditu a najvyšší obrat. Prístup „kôš dlhopisov“ je založený na výbere dlhopisov, ktorý sa skladá z rôznych dlhopisov s rôznymi kódmi ISIN. Obsiahnuté dlhopisy majú rovnaké váhy.

Vzhľadom na podmienky na našom trhu s cennými papiermi bol zvolený až do konca januára 2012 *benchmarkový prístup*. Od nášho vstupu do eurozóny sa vykazovali do ECB denné výnosy do splatnosti za tieto vybrané emisie vládnych dlhopisov:

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 01/2009 – 06/2010

SK4120007204 – Benchmark pre obdobie 07/2010 – 01/2012.

Od 1. februára 2012 sa zmenil prístup z „benchmarkového“ na „kôš dlhopisov“. Do tohto koša boli zaradené dve emisie vládnych dlhopisov, ktoré spĺňajú stanovené kritériá.

SK4120004318 a SK4120007543 – Dlhopisový kôš pre obdobie 02/2012 – 06/2013.

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“.

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 07/2013 – 04/2014

SK4120008871 – Benchmark pre obdobie 05/2014 – 05/2015

SK4120007543 – Benchmark pre obdobie 06/2015 – 05/2016

SK4120010430 – Benchmark pre obdobie 06/2016 – 05/2018

SK4120009762 – Benchmark pre obdobie 06/2018 – 10/2019

SK4120015173 – Benchmark pre obdobie 11/2019 – 12/2020

SK4000017059 – Benchmark pre obdobie 01/2021 – 09/2021

SK4000017166 – Benchmark pre obdobie 10/2021 – 11/2022

SK4000021986 – Benchmark pre obdobie 12/2022 – doteraz.

Od 1.1.2015 prišlo k zmene metodiky pre výpočet výnosu do splatnosti desať-ročných vládnych dlhopisov, keď sa základom stali výnosy dosiahnuté z priamych obchodov evidovaných na Burze cenných papierov v Bratislave. Do decembra 2014 výpočet vychádzal iba z tzv. kurzo-tvorných obchodov.

Skratky

CP	Cenné papiere
ECB	Európska centrálna banka
ESA2010	Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010
p. b.	Percentuálny bod
FPT	Podielové fondy peňažného trhu
PFI	Peňažné finančné inštitúcie (banky, pobočky zahraničných bánk, fondy peňažného trhu)
NPFI	Nepeňažné finančné inštitúcie
OP	Opravné položky
RPMN	Ročná percentuálna miera nákladov
SDDS	Špeciálny štandard zverejňovania údajov podľa Medzinárodného menového fondu (Special Data Dissemination Standard)
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
BCPB	Burza cenných papierov Bratislava
CSDB	Centralizovaná databáza cenných papierov ECB

Slovník

Agregovaná bilancia SR je súčtom štatistických bilancií peňažných finančných inštitúcií bez zahrnutia bilancie NBS.

Hlavné úrokové sadzby ECB sú úrokové sadzby určované Radou guvernérov, ktoré vyjadrujú nastavenie menovej politiky ECB. Sú to úrokové sadzby pre hlavné refinančné operácie, úrokové sadzby pre jednoduchové refinančné operácie a úrokové sadzby pre jednoduchové sterilizačné operácie.

Hypotekárnymi úvermi sa rozumejú úvery s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečené záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, ktoré spĺňajú náležitosti uvedené v §68 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Iné úvery na nehnuteľnosti sú úvery iné ako hypotekárne, stavebné a medziúvery.

Investičné úvery sú úvery viazané na cyklus fixných aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek fixných aktív prebieha po dobu dlhšiu ako jeden rok okrem úverov na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov.

Medziúvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Menovitou hodnotou úveru sa rozumie nesplatená istina úverov bez časového rozlíšenia a ostatného príslušenstva.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú národné centrálné banky, úverové inštitúcie a ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (napríklad fondy peňažného trhu).

Penzijnými fondmi sa rozumejú fondy spravované dôchodkovými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami.

Pôvodná doba splatnosti je časové hľadisko triedenia pohľadávok a záväzkov na základe zmluvnej (dohodnutej) doby splatnosti.

Prevádzkovými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré sú viazané na cyklus prevádzkových (obežných) aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek obežných aktív je spravidla do jedného roka. Je to napríklad nákup zásob materiálu,

surovín, polotovarov a hotových výrobkov, pohľadávky vyplývajúce napríklad z obchodných aktivít, krytie sezónnej nerovnomernosti hospodárskej činnosti.

Spotrebiteľskými úvermi sa na účely vykazovania rozumejú úvery poskytnuté na účel osobnej spotreby, na nákup tovaru a služieb.

Stavebnými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Úvery na nehnuteľnosti sú všetky úvery poskytnuté na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov, ktoré sa zapisujú do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Zaručenými úvermi sa na účely štatistiky úrokových sadzieb rozumejú úvery, ak pre celkovú sumu nového úveru platí, že je zabezpečený kolaterálom pomocou techniky „vecného zabezpečenia“ a/alebo zabezpečený zárukou pomocou techniky „osobného zabezpečenia“ tak, že hodnota kolaterálu a/alebo záruky je vyššia alebo sa rovná celkovej výške nového úveru. Ak zabezpečenie nespĺňa túto požiadavku, tak sa nový úver považuje za nezaručený.

Zlyhaným úverom je úver, pri ktorom banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia, alebo je dlžník v omeškaní s plnením rozsahovo významného záväzku, voči banke viac ako 90 dní.

Zostatkovou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov sa rozumie doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému sa zostavuje príslušné hlásenie/výkaz. Spravidla ku koncu mesiaca, štvrtroka alebo roka.

Znovu prerokované úvery sú súčasťou nových úverov a patria sem tie, ktoré upravujú existujúce úverové zmluvy za aktívnej účasti klienta a pri ktorých dochádza k zmene zmluvných podmienok s vplyvom na úrokovú mieru. Tieto úvery neprinášajú na trh nové úvery, len upravujú už v minulosti dohodnuté.

Čisté úvery sú súčasťou nových úverov a predstavujú rozdiel medzi celkovým objemom nových úverov a objemom znovu prerokovaných úverov. Sú to tzv. nové peniaze v ekonomike/na trhu úverov.

Sektorová klasifikácia

Klasifikácia inštitucionálnych sektorov a subsektorov podľa Európskeho systému národných a regionálnych účtov ESA 2010.

S.1 Rezidenti - Tuzemsko (Rezidenti Slovenskej Republiky)

Rezidenti - Ostatné členské štáty eurozóny (Rezidenti eurozóny okrem SR)

S.11 Nefinančné spoločnosti

S.12 Finančné spoločnosti

S.121 Národná banka Slovenska

S.122 Úverové inštitúcie

S.123 Fondy peňažného trhu

S.124 Investičné fondy

S.125 Ostatní finanční sprostredkovatelia okrem poisťovní a penzijných fondov

S.126 Finančné pomocné inštitúcie

S.127 Kaptívne finančné inštitúcie

S.128 Poisťovne

S.129 Penzijné fondy

S.13 Verejná správa

S.1311 Ústredná štátna správa

S.1312 Regionálna štátna správa

S.1313 Miestna samospráva

S.1314 Fondy sociálneho zabezpečenia

S.14 Domácnosti

S.141 Zamestnávateľia

S.142 Samostatne zárobkovo činné osoby

S.143 Zamestnanci

S.144 Prijemcovia dôchodkov z vlastníctva a transferových dôchodkov

S.145 Ostatné domácnosti

S.15 Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

S.2 Zvyšok sveta (rezidenti štátov sveta okrem SR a eurozóny)

Zoznam doplňujúcich liniek

Sektorové členenie:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/sekt_man.pdf

Revízna politika:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/revpol.pdf

Štruktúra finančného trhu

Zoznam peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii#ZOZPFI>

Zoznam investičných fondov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Zoznam ostatných finančných sprostredkovateľov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Prehľad o rozvoji peňažného sektora:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/prehľad-o-rozvoji-penazneho-sektora>

Štatistika úverových inštitúcií a menová štatistika

Menová štatistika peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii>

Menové agregáty za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

Bilancie peňažných finančných inštitúcií za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/bsheets/html/index.en.html>

Úroková štatistika

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika>

Banková úroková štatistika – úvery:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>

Banková úroková štatistika – vklady:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-vklady>

Úroková štatistika za eurozónu:

<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/interest/interest/html/index.en.html>

Štatistika dlhodobých úrokových sadzieb:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/dlhodobe-urokove-sadzby>

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/US/VDSVD_CR.xls

Zlyhané úvery

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/Zle_uvery.pdf

Zdrojové štatistické údaje – výkazy

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii>

Štatistika podielových fondov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Štatistika lízingových spoločností, faktoringových spoločností a spoločností splátkového financovania

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Štatistika cenných papierov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/cenne-papiere>

Údajové kategórie SDDS

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds>

Zoznam grafov

Graf 1	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2023	9
Graf 2	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2022	9
Graf 3	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2022	11
Graf 4	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2023	11
Graf 5	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2022	13
Graf 6	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2023	13
Graf 7	Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 31.03.2023	14
Graf 8	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 31.03.2023	15
Graf 9	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 31.03.2023	16
Graf 10	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 31.03.2023	17
Graf 11	Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií	19
Graf 12	Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	21
Graf 13	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	22
Graf 14	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	22
Graf 15	Opravné položky	23
Graf 16	Pohľadávky voči klientom	24
Graf 17	Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy	24
Graf 18	Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy	25
Graf 19	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	26
Graf 20	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	26
Graf 21	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
Graf 22	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
Graf 23	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	28
Graf 24	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	28
Graf 25	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	29
Graf 26	Úvery domácnostiam podľa druhu úveru	30
Graf 27	Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti	31
Graf 28	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 31.3.2023	31
Graf 29	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam	32

Graf 30	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam	32
Graf 31	Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam	33
Graf 32	Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam	33
Graf 33	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam	34
Graf 34	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam	34
Graf 35	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam	35
Graf 36	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam	35
Graf 37	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam	36
Graf 38	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam	36
Graf 39	Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam	37
Graf 40	Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam	38
Graf 41	Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	38
Graf 42	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam	39
Graf 43	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	39
Graf 44	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	40
Graf 45	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	40
Graf 46	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	41
Graf 47	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	41
Graf 48	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	42
Graf 49	Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam	43
Graf 50	Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam	44
Graf 51	Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	44

Graf 52	Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	45
Graf 53	Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	45
Graf 54	Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	46
Graf 55	Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti	47
Graf 56	Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti	48
Graf 57	Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti	49
Graf 58	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	50
Graf 59	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	50
Graf 60	Vklady domácností podľa typu	51
Graf 61	Vklady domácností podľa typu	51
Graf 62	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	52
Graf 63	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	53
Graf 64	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	54
Graf 65	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	55
Graf 66	Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie	57
Graf 67	Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 31.3.2023	57
Graf 68	Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív	58
Graf 69	Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 31.3.2023	59
Graf 70	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 31.3.2023	59
Graf 71	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 31.3.2023	60
Graf 72	Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív	61
Graf 73	Štruktúra aktív akciových fondov k 31.3.2023	61
Graf 74	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 31.3.2023	62
Graf 75	Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov k 31.3.2023	62
Graf 76	Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív	63
Graf 77	Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 31.3.2023	64

Graf 78	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2023	64
Graf 79	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2023	65
Graf 80	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 31.3.2023	65
Graf 81	Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív	66
Graf 82	Štruktúra aktív realitných fondov k 31.3.2023	66
Graf 83	Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účastí v portfóliu realitných fondov k 31.3.2023	67
Graf 84	Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív	68
Graf 85	Štruktúra aktív ostatných fondov k 31.3.2023	68
Graf 86	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 31.3.2023	69
Graf 87	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 31.3.2023	69
Graf 88	Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom	71
Graf 89	Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 31.3.2023	71
Graf 90	Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 31.3.2023	72
Graf 91	Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 31.3.2023	72
Graf 92	Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových a iných spoločností k 31.3.2023	73
Graf 93	Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 31.3.2023	73
Graf 94	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory	75
Graf 95	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena	75
Graf 96	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 1. Q 2023	76
Graf 97	Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 1. Q 2023	77
Graf 98	Dlhové cenné papiere – sektorové členenie	77
Graf 99	Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu	78
Graf 100	Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny	78
Graf 101	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu	79
Graf 102	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122	79
Graf 103	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.1311	80
Graf 104	Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládnych dlhopisov	80
Graf 105	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládnych dlhopisov	81

Graf 106 Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory	82
Graf 107 Kótované akcie – zostatky emisií a ich mesačná zmena	82
Graf 108 Kótované akcie – zostatky emisií 1. Q 2023	83
Graf 109 Kótované akcie – sektorové členenie	83
Graf 110 Benchmark – výnos do splatnosti	84
Graf 111 Základné úrokové sadzby	85

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR	7
Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR	7
Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR	8
Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR	11
Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií	12
Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív	19
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	20
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu	57
Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových a iných spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností	70
Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere	74
Tabuľka 11 Kótované akcie	81